

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝ. ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Γ' ΤΕΥΧΟΣ 110^{ον}

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1926

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ

Φυλλάδιον 2^{ον}.

Κύριον άρθρον.—Επὶ τῆς κατστάσεως.

Ἐξωτερικὴ ἐβδομάς.

Ἐσωτερικὴ ἐβδομάς.

Ἀγ. Τριπύλοπου.—Ὁ σχηματισμὸς τῆς Βουλῆς.

Π...—Τὸ διδάγμα τῶν ἐλογῶν.

Ν. Γιουκαρένη.—Ἡ θανάτικὴ ἐκτέλεσις.

W.—Ἡ Τράπεζα τῶν Δικαιούχων ἀπὸ ἀλλοξίαν.

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 11

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Δραχ. 12

ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς) £

ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολλάρια

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐσωτερικοῦ καὶ τριμηνιοὶ Ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δέκται.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ ΤΡΕΙΣ

Διὰ δημοσιεύσεως ἀγγέλων ἰδιωτικῶς
οὐκ ὡφείλονται.

Τὰ ἐμβλήματα θεωροῦνται δι' ἀπο-
στολὴς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀπο-
στολὴν τῶν φύλλων οἱ συνδρομηταὶ
παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν
διεύθυνσιν.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ"



ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡΑΧ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6-54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις

ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 5-77

Γραφεία φορτώσεων ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ. αριθ. 273

Τσιμέντα «Τιτάν» τύπου «Πορτλάν» (Ciment artificiel Portland) ανταποκρίνονται εις τους αυστηρότερους επιστήμονες κανονισμούς των πετρελισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά πλακοποιία, επιστερώσεις, υποστερώσεις, βδών, κατασκευή πλίνθων (τούβλων) και δγκολίθων (αγκυράρια, πρέκια κτλ).

Τσιμέντο «Κυκλώψ». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευήν υδραυλικών άμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομάς, πλινθοδομάς, αντικαθιστώσα με πλείστα βσα προτερήματα τα άμμοκονιάματα εκ ασβέστου.

Πολύ ταχύτερα πήξις. Άσφυκρίτως μεγαλύτερα άντοχή, όθεν: Ταχύτες εκτελέσεις. Δημιουργική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι: Κέρδος εις χρήσιμον χώρον και οικονομία εις εργατικά και δγκον λιθοδομής.

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΔΙ' ΕΡΓΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

33 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικά λιπάσματα.—Ειδικά σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διά πάσαν έν γένει καλλιέργειαν και άπλά (άζωτοϋχα, ύπερφοσφορικά, καλιοϋχα).

Οξεία.—Θεικόν, Νιτρικόν, Υδροχλωρικόν θεικός σίδηρος, Περονόσπορίνη.

Είδη Υαλουργείον.—Υαλοπίνακες κοινοί (τζάμια), έπιτραπέζια είδη, Φιάλαι καντιός είδους, Λαμίζαναι κ.λ.π.

Η Έταιρία έχει ιδιαίτερον τμήμα ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΝ τό όποϊον παρέχει δωρεάν, προφορικώς ή δι' άλληλογραφίας, πάσαν πληροφορίαν δι' όλα τα γεωργικά ζητήματα και ειδικώς διά την χρήσιν των χημικών λιποσμάτων της.

ΕΤΟΣ Γ'.

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1926

ΤΕΥΧΟΣ 110ον

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Διευθυντής:

ΙΩΑΝ. ΜΑΛΛΩΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

10 Δεκεμβρίου 1926

Άνεξαρτήτως των άπόψεων σημαντικής μερίδος του αντιδενιζελικού κόσμου, ή συγκρότησις της οίκουμνικής κυβερνήσεως, διὰ της συμμετοχής έν αύτῇ των δύο μεγάλων ώργανωμένων κομμάτων της ήμετέρας παρατάξεως, Έλευθεροφρόνων και Λαϊκού, ανταποκρίνεται άπολύτως εις τό δημόσιον αίσθημα και τό έθνικόν συμφέρον. Η ταραχώδης τετραετής περίοδος των στάσεων και επαναστάσεων και κινημάτων και πάσης φύσεως άναρχικών εκδηλώσεων έπρεπε να τερματισθῇ και ή είσοδος της Χώρας εις όμαλόν πολιτικόν βίον άπετέλει έθνικην και κοινωνικην άκόμη άνάγκην.

Η συγκρότησις της οίκουμνικής κυβερνήσεως και ή έν αύτῇ συνεργασία όλων των πολιτικών άρχηγών, επί τη βάσει ειδικών συμφωνιών, μ' επί κεφαλῆς των εκ Καλαθρότων πολιτευτήν, ούτινος τό έν τῷ έξωτερικῷ κύρος είναι άναμφισδήτητον, δύναται να χαρακτηρισθῇ ως τό πρώτον βήμα πρὸς την όμαλότητα, εάν δε τό έργον

της κυβερνήσεως δέν άνακοπῇ, εἴτε εκ της άπροθυμίας της Βουλῆς, εἴτε εκ άλλων έπεμδάσεων, δύναμεθα να έλπίσωμεν, ότι ή Έλλάς θα δυνηθῇ, επί τέλους, να επανεύρη τὸν υπό των στρατοκρατικών επεμδάσεων άνακοπέντα δρόμον της οίκονομικής περισυλλογῆς, της προόδου και της άναπτύξεως.

Είς τας στιγμάς αυτές, τας τόσον κρίσιμους, τας όποίας διέρχεται ή Έλλάς, ως επικρατήση παρ' όλοις ήσύνης και ό πατριωτισμός διὰ να μὴ επέλθῃ ή τελειωτική καταστροφή. Εἶναι καθήκον πάντων να σκεφθώμεν ότι έπειτα από τούσας περιπετειάς, ή Πατρίς δέον να επανεύρη την έσωτερικην γαλήνην της, διὰ να εξασφαλισθῇ ή εύημερία των τέκνων αύτης.

Με την διάπυρον ταύτην εύχήν, χειριέζομεν την συγκρότησιν της οίκουμνικής κυβερνήσεως και επικροτοῦμεν τας προγραμματικές αύτης δηλώσεις, αίτινες ανταποκρίνονται εις τό Πανελλήνιον αίσθημα.

Μς

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Η υπογραφή της Ιταλοαλβανικής Συνθήκης, δυνάμει της οποίας η Αλβανία αποκτά την «προστασίαν» των ιταλικών στρατευμάτων, εναντίον πάσης επίβουλης, όποθενδήποτε προερχομένης, δύναται να χαρακτηριστεί ως γεγονός ενδιαφέρον όχι μόνον την Βαλκανικήν, αλλά και γενικώτερον έτι τα συμφέροντα πολλών εκ των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων. Μή γνωρίζοντες έξ αυθεντικής τινος ανακοινώσεως λεπτομερείας των όρων της έν λόγω Συνθήκης, δέν δυνάμεθα να διακρίνωμεν, εάν καί κατά πόσον δι' αυτής η Αλβανία μεταβάλλεται είς ιταλικόν προτεκτοράτον. Αλλά τό γεγονός της διαθέσεως των φασιστικών στρατευμάτων προς ύποστήριξιν του σήμερον κρατούντος έν Αλβανία καθεστώτος αποδεικνύει ότι, έφόσον άρχει έν Ιταλία ό φασισμός και έν Αλβανία ό Αχμέτ Ζώγου, κατ' αναπότρεπτον ανάγκην ή ιταλική έπιρροή θά είναι όχι μόνον ισχυροτάτη και κυριαρχική έν Αλβανία, αλλά και θέλει αποκλείει απόλυτως την άσκησιν οίαςδήποτε άλλης έπιρροής.

Άμεσος αντίκτυπος της ούτω δημιουργηθείσης καταστάσεως είναι ή ύποβολή παραιτήσεως από μέρους του ύπουργού των Έξωτερικών της Γιουγκοσλαβίας, συμπαρασύραντος και όλόκληρον την κυβέρνησιν του κ. Ούζούνοβιτς. Εύρισκόμεθα ούτω πρό κυβερνητικής κρίσεως σοβαρωτάτης, έκραγείσης ούχι επί ένδοπολιτικού ζητήματος, άλλ' αναφερομένου είς την όλην έξωτερικήν πολιτικήν του γειτονικού βασιλείου. Ο ιταλικός τύπος, άφορμήν λαμβάνων εκ της σερβικής κρίσεως, άσχολεϊται διά μακρών μέ τάς κατόπιν της ύπογραφείσης Ιταλοαλβανικής Συνθήκης δημιουργούμενας ιταλοσερβικές σχέσεις, έγκριτον δέ όργανον του ιταλικού τύπου, τό «Βήμα» της Ρώμης, χαρακτηρίζει ως σκοπίμους τάς άναγραφείσας διαδόσεις, καθ' άς ή ύπογραφείσα Συνθήκη θίγει την Σερβίαν. Θεωρεί δέ τάς διαδόσεις ταύτας ως πηγήν έχούσας ώρισμένους γαλλικούς κύκλους, έπίσημους να οδηγήσουν την Σερβίαν είς άσκησιν αντίιταλικής πολιτικής.

Είναι προφανές, ότι ή διαπίστωσις αύτη της ρωμαϊκής έφημερίδος ούδεμίαν έχει σοβαράν άξίαν. Πράγματι είναι λίαν πιθανόν, ότι τά συμφέροντα της Σερβίας ούδέλως θίγονται κατά τρόπον θετικόν εκ των όρων και διατάξεων της ύπογραφείσης Συνθήκης, εί-

ναι δέ λίαν πιθανόν έπίσης, ότι ούδεμία συμφωνία είδικώς αναφερομένη είς την Σερβίαν αναγράφεται είς την Συνθήκην ταύτην. Αλλ' ή προφανής μείωσις του σερβικού γοήτρου, ή άναμφισβήτητος προερχομένη εκ της ύπογραφείσης Συνθήκης, ή άπώλεια πάσης έν Αλβανία έπιρροής, διά την όποιαν είχεν έργασθί από χρόνου μακροτάτου και άνευ διακοπής ή σερβική διπλωματία, ως και ή πρόσκτησις ισχυράς και άποκλειστικής έπιρροής παρά της Ιταλίας, βεβαίως άποτελοΰσι γεγονότα θίγοντα είς τά καιρία τό Σερβικόν κράτος. Καί των γεγονότων τούτων ούδεμία άμφισβήτησις δύναται να χωρήσῃ, ως και ούδεμία διάψευσις επ' αύτών.

Κατά την κρίσιν των άγγλικών έφημερίδων, ή Ιταλοαλβανική Συνθήκη δέον να θεωρηθί ως άμεσος συνέπεια της γαλλοσερβικής Συνθήκης, την όποιαν ή ιταλική διπλωματία έκρινεν ως διπλοπροσωπίαν της Σερβίας έκδηλωθείσαν κατόπιν της ύπογραφής των προγενεστέρων ιταλοσερβικών συμφωνιών. Προστίθεται δέ και ή πληροφορία, ότι οί άγγλικοί πολιτικοί κύκλοι θεωροΰσιν ως λίαν σοβαράν την ούτω δημιουργηθείσαν κατάσταση, καθόσον ή ύπογραφείσα Συνθήκη θά έχη άμεσον αντίκτυπον καθ' όλην την Βαλκανικήν. Έν συνεχεία των άνωτέρω αναγραφόμενων πληροφοριών και κρίσεων επί του έν λόγω ζητήματος, δέον ήδη να προσθεθώσι και ταύτα. Πρώτον μέν ότι ή έπικύρωσις της Συνθήκης υπό της αλβανικής Βουλής είναι, κατά την γνώμην ένίων γαλλικών κύκλων, λίαν άμφίβολος. Λέγεται σχετικώς, ότι έν Αλβανία έπροξένησεν ισχυράν έντύπωσιν τό γεγονός της μεγάλης δυσανεσκειάς, την όποιαν επέδειξεν άμέσως ή σερβική πολιτική, και ότι έπικρατεί ήδη ή ιδέα, ότι ή Αλβανία όφείλει να καταβάλῃ πᾶσαν φροντίδα προς κατευνασμόν της δυσανεσκειάς ταύτης, δεδομένου ότι ούδέν συμφέρον έχει να έπιούρη την σερβικήν έχθρότητα, δυνάμενην παντοιοτρόπως να έκδηλωθί μετά ένδεχομένην πτώσιν του φασισμού.

Πληροφορία γερμανικής πηγής αναφέρουν σχετικώς προς τ' άνωτέρω, ότι ό πρωθυπουργός της Ιταλίας κ. Μουσολίνι, μή έπιθυμών να συντελέσῃ είς δημιουργίαν παρεξηγήσεων μεταξύ Αλβανίας και Σερβίας και διατάραιν των μεταξύ των δύο τούτων κρατών ύπαρχουσών φιλικών σχέσεων, συνέστη-

σεν είς τόν έν Ρώμη διπλωματικόν αντιπρόσωπον της Σερβίας, όπως προβί και αύτη είς συνομολόγησιν όμοίας Συνθήκης μετά της Αλβανίας, καθότι μόνον διά του τρόπου τούτου δύναται να εξαλειφθί ριζικώς ή προκλήσας διένεξις. Αλλ' ή σύστασις αύτη δέν φαίνεται να έπροξένησε την άναμενομένην έντύπωσιν παρά τῷ σερβικῷ λαῷ. Έν Βελιγραδίω κατά την παρελθούσαν εβδομάδα έπρόκειτο να συγκροτηθί μέγα συλλαλητήριον κατά πρωτοβουλίαν της έθνικιστικής όργανώσεως «Έθνική Άμυνα», προς τόν σκοπόν όπως διατυπωθώσι κατ' αύτό διαμαρτυρία έναντίον της Ιταλίας ως παραβιάζούσης τό δόγμα «ή Βαλκανική διά τους Βαλκανικούς».

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Η Οικουμενική Κυβέρνησις ή εκ της ανάγκης των πραγμάτων συγκροτηθείσα, ίνα ούτως εξέλθῃ ή χώρα από τό μετεκλογικόν άδιέξοδον και την άκυβερνησίαν, ένεφανίσθη είς την Βουλήν την παρελθούσαν Δευτέραν. Την Οικουμενικήν Κυβέρνησιν άπετέλεσαν οί κ.κ. Αλ. Ζαΐμης, Πρωθυπουργός άνευ χαρτοφυλακίου, Γω. Μεταξάς, της Συγκοινωνίας, Αλ. Παπαναστασίου, της Γεωργίας, Γ. Καφαντάρης, των Οικονομικών, Ανδρ. Μιχαλακόπουλος, των Έξωτερικών, Π. Τσαλδάρης, των Έσωτερικών, Κων. Αγγελόπουλος, της Δικαιοσύνης, Γ. Μερκούρης, της Έθν. Οικονομίας, Άθαν. Αργυρός, της Παιδείας, Αλ. Μαζαράκης, των Στρατιωτικών, Αλ. Κανάρης, των Ναυτικών, Μ. Κίρκας, της Προνοίας, Α. Μπαχάμπας, ύπουργός της Γεωργίας, ή δέ σύνθεσις αύτης υπό τάς προϋποθέσεις, ύφ' άς συνετελέσθη, άπετέλεσεν ευλόγον γενικώς σημείον προς όμαλωτέραν εξέλιξιν της έσωτερικής καταστάσεως.

Αί προγραμματικά νύτης δηλώσεις έν τη Βουλή, άναγνωσθείσαι υπό του κ. Ζαΐμη έχουν ούτως:

«Η ανάγκη άμέσου επίλυσεως σοβαρών ζητημάτων άφροώντων την χώραν επέβαλε την συνεργασίαν πέντε εκ των έν τη Βουλή πολιτικών μερίδων και τόν σχηματισμόν Κυβερνήσεως, ήτις παρουσιάζεται ήδη ένώπιον Ύμνων».

«Ποία δέ έσεται ή πορεία ήν ήθέλωμεν ακολουθήσῃ θά έκθέσω διά βραχέων. Έκ των πρώτων συνέστησεν Ύμνι ή Κυβέρνησις, κύριοι Βουλευταί την έπίσπευσιν του άναθεωρητικού έργου της Βουλής».

Εκ παρόλλήλων παρακαλεί ή Κυβέρνησις την Βουλήν όπως έγκρίνῃ τά μέτρα δι' όν σκοπεύ-

Αλλ' ή Νομαρχία Βελιγραδίου, προβλέπουσα έπιδείνωσιν της καταστάσεως εκ της συγκροτήσεως τούτου συλλαλητηρίου, άπηγόρευσε τόυτο απόλυτως.

Όσον άφορᾷ την εξέλιξιν της σερβικής κρίσεως, αί μέχρι τουδε ύπάρχουσαι πληροφορίες δύναται να συνοψισθώσι ως εξής: Ο τέως πρωθυπουργός κ. Ούζούνοβιτς, λαβών εκ νέου έντολήν προς σχηματισμόν κυβερνήσεως, ήρξατο βοιδοσκοπών και συνεννοούμενος καταλλήλως. Λέγεται, ότι αί καταβαλλόμεναι προσπάθειαι προς καταρτισμόν κυβερνήσεως εύρυτάτου συνασπισμού είναι λίαν πιθανόν να τερματισθώσι αίσίως.

PROBUS

ται ή άμεσος άρσις των έν τῷ στρατῷ της Ήραας και της θαλάσσης από χρόνου μακρού κρατουσών άνωμαλιών. Σχέδιον νόμου καθορίζον την μέθοδον και τόν τρόπον δι' όν έπίτευχθήσεται ή πολιτική εξομάλυνσις των ύφισταμένων δυσχερειών ύπεβλήθησεται ύμνι έντός της εβδομάδος.

Σπουδαιότατον ώσπύτως καθήκον αύτης ήγείται ή Κυβέρνησις την μέριμναν περί συμπληρώσεως της άποκαταστάσεως των είς την Ελλάδα προσφυγόντων άδελφών ήμών.

Ομόθυμος γνώμη των έν τη Βουλή πολιτικών κομμάτων είναι μετέχουσι της Κυβερνήσεως είνε ότι ή Ελλάς δέον να μετέλθῃ άυστηρώς ειρηνικήν πολιτικήν. Όθεν ή Κυβέρνησις θά καλλιεργήσῃ άγαθας προς πάντας σχέσεις. Αί σχέσεις είνονται, ως είχός, εύχερέστεραι μετά λαών μεθ' όν συνέδεσαν την χώραν παραδόσεις εκ του παρελθόντος ή μεθ' όν ύπάρχει ταυτότης συμφερόντων, είτε γείτονες ήμών τυγχάνουσιν ούτοι είτε μή.

Μετ' εύφροσύνης παρακολουθεί ή Ελλάς την ευεργετικήν διά την καθόλου ανθρωπότητα δράσιν της Κ.Τ.Ε. ής τό μέγα έργον εύτυχώς ένισχύεται και υπό του έν πλείσταίς χώραις όση μέραι όργανουμένου λαϊκού ρεύματος ύπέρ της παγκοσμίου ειρήνης, πᾶσαν δέ ύπέρ γενικού άποπλισμού προσπάθειαν θέλει ύποστηρίξει μετά προθυμίας ή Ελλάς, επί τη προϋποθέσει ότι διά των προταθησομένων τυχόν μέτρων δέν ήθελε μειωθί ή ασφάλεια αύτης.

Η Κυβέρνησις θέλει άσχοληθί όπως έπίσπευσθί ή εφαρμογή εύρείας τοπικής αϋτοδιοκίσεως και διοικητικής άποκεντρώσεως.

Εκ των κυριωδεστέων, αλλά και δυσχερεστάτων έργων της Κυβερνήσεως είνε ή περιτύων οίκονομικών μέριμνα. Πρώτον δέ μέλημα αύτης

έσται η προσπάθεια καταρτισμού ισόσκελους προ-
υπολογισμού. 'Ως βάσις προς επίτευξιν τούτου
τεθήσονται αυστηραί οικονομίαι, περιορισμός του
τέντε των δαπανών εις εὐτό κατώτατον δυνατόν
ὄριον ἄνευ ζημίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Κυβέρνησις πέποιθεν ὅτι ἡ ἐπὶ τινι χρό-
νον πρὸς ὀρισμένους σκοποὺς συνεργασία ἀντι-
πάλων πολιτικῶν ομάδων, θὰ συντελέσῃ μεγά-
λως εἰς τὴν μείωσιν τῆς παρὰ πολλοῖς τῶν συμ-
πολιτῶν ἡμῶν κρατούσης δυσπιστίας πρὸς ἡμᾶς
αὐτοὺς, δυσπιστίας ἣτις ἐπήνεγκε καὶ τὴν εἰς
τοιούτον βαθμὸν ὑποτίμησιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν
νομίματος.

Κύριοι βουλευταί, ἄρχεται ἤδη ἡ ἐκ νέου λει-
τουργία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος καὶ
αἱ ἐλευθερίαι αἱτινες ἀναγράφονται ἐν τῷ Συν-
τάγματι, ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία, ἡ ἐλευθερία τοῦ
λόγου, ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου δὲν εἶνε πλέον
σκιαί, ἀλλὰ πραγματικότητες. Περιφρουρήσωμεν
πάντες τὰ ἱερὰ ταῦτα κεμήλια τοῦ ἐλληνικοῦ
ἔθνους. 'Εν ὁμονοίᾳ δὲ ἐργαζόμενοι καὶ τὸ συμ-
φέρον τῆς πατρίδος καὶ τοῦτο μόνον ἔχοντες ὑπ'
ὄψει, θέλομεν καταστήσει ματαιὰν ἐν τῷ μέλλον
τι πᾶσαν ἀπόπειραν, ὅπως παρὰ τοὺς πρόποδας
τῆς Ἀκροπόλεως ἰδρῶθῃ σατραπεία.

Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἐγκρίνετε τὴν πολιτικὴν
ἣν προδιέγραψεν ἡ κυβέρνησις, παρακαλοῦμεν ὅ-
πως ὑποστηρίξητε ἡμᾶς διὰ τῆς ψήφου σας.»

Ἐπὶ τούτων προσεκλήθη εὐρεία συζήτησις εἰς
τὴν ὁποίαν μετέσχον πλείστοι τῶν Βουλευτῶν,
τέλος δὲ ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε τὴν ἐμπιστοσύνην
τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Ζαΐμη διὰ ψή-
φων 235. Οἱ κ.κ. Βοζίκης καὶ Δεμερτζής κατε-
ψήφισαν αὐτήν, ὡς καὶ οἱ κομμουνισταί, ἤρνη-
σαν δὲ ψήφον ὁ κ. Μπούσιος καὶ τινες ἄλλοι.

Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἐδη-
μιουργήθη συζήτησις περὶ τὸ ζήτημα τῆς δόσεως
τοῦ ὅρκου. Ὁ προσωρινὸς πρόεδρος τῆς Βουλῆς
κ. Ἀλαβάνος ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὸν λόγον εἰς τοὺς
βουλευτάς, τοὺς θέλοντας νὰ δικαιολογήσουν τὸν
ὅρκον τῶν, ἐπεχειρήθη δὲ νὰ ὑμώσουν τὸν ὅρκον
οἱ βενιζελικοὶ ἄνευ συζητήσεως. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ
Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Τσαλδάρης ἐδήλωσεν ὅτι δὲν
δύναται τὸ Προεδρεῖον νὰ παρακολῇ τὴν ἐλευ-
θερίαν τοῦ λόγου, συνεφώνησε δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὁ
κ. Καραντάρης. Ἐπιτραπείσης οὕτω τῆς συζητή-
σεως, οἱ κ. κ. Βοζίκης, Δεμερτζής, Ράλλης καὶ
ἄλλοι διετύπωσαν ἐπιφυλάξεις εἰς τὸ ζήτημα τοῦ
ὅρκου, ὁ δὲ κ. Στάης ἀνέγνωσεν ἐν τῇ Βουλῇ δι-
ηλοῖσιν ἐκ μέρους τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ἔχουσιν
οὕτως:

«Τὸ Λαϊκὸν Κόμμα, προκειμένου νὰ παρασχε-
θῇ παρὰ τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ ὁ ἐπιβαλλόμενος
ὅρκος, ἀναφέρεται εἰς τὰς σχετικὰς ὑπὸ τοῦ Ἀρ-

χικοῦ του γενομένης δηλώσεις καὶ δηλοῖ, ὅτι θὰ
παράσχῃ τούτον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι διατηρεῖ ἀ-
κεραίας τὰς γνώσας ὡς πρὸς τὸ πολιτικὸν ζή-
τημα ἀρχάς του».

Ὡσαύτως ὁ κ. Ν. Βελέντζας ἀνέγνωσε τὴν κα-
τωθὶ δήλωσιν τοῦ Κόμματος τῶν Ἐλευθεροφρό-
νων:

«Τὸ Κόμμα τῶν Ἐλευθεροφρόνων, θεωροῦν ὅτι
ὁ ὅρκος οὗτος οὐδεμίαν τοῦ ἐμφανίζει δυσχέρειαν
πρὸς ἐπίτευξιν τῆς πλήρους ἀνακτήσεως καὶ ὀρι-
στικῆς ἐξασφαλίσεως τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν
καὶ δικαιωμάτων τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, συνεπὲς δὲ
καὶ πρὸς τὴν πολιτικὴν του, ἣτις ἀποβλέπει εἰς τὴν
ἐπάνοδον τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος, διὰ τῆς ἁρ-
σεως τοῦ ἐσωτερικοῦ διχασμοῦ, συνεπὲς ἐπίσης
πρὸς τὰς προγραμματικὰς αὐτοῦ, ἰδίᾳ πρὸ τῶν ἐκ-
λογῶν, δηλώσεις, προβαίνει εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν».

Αἱ ἐπιφυλάξεις τοῦ κ. Βοζίκη διετυπώθησαν ὡς
ἐξῆς:

«Τὸ «Δημοκρατικὸν Σύνταγμα» ἀναγράφει ὁ ὁρ-
κος. Ἀλλ' ἐν ἄρθρῳ 125 τὸ αὐτὸ Σύνταγμα τὸ κατ'
ἐμὲ ἄκυρον, τὸ κατ' ἡμᾶς ἔγκυρον, δίδει τὸ δικαί-
ωμα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ τὸ ἀκυρώσῃ ἢ τὸ κυρώσῃ,
νὰ τὸ τροποποιήσῃ ἢ νὰ μὴ τὸ τροποποιήσῃ ἐντὸς
ὁρισμένης προθεσμίας κατὰ βούλησιν.

»Ἐρωτῶ τὴν Βουλὴν: Ἐάν δίδω τὸν ὅρκον τοῦ
Συντάγματος, δεσμεύομαι ἀπὸ τοῦ νὰ ψηφίσω αὐ-
ριον τὴν κατάργησιν τῆς διατάξεως αὐτῆς καί, ἂν
ἔχῃ τὴν δύναμιν, κατάργησιν τοῦ πολιτεύματος;

»Φωναί: Ὁχι, ὄχι.

»Βοζίκης: Νοίξω ὄχι. Μὲ τὴν δήλωσιν αὐτὴν
καὶ μὲ τὴν δήλωσιν, ὅτι θέλω σεβασθῇ τὸ πολι-
τεῦμα μόνον ἐφόσον τὸ σέβεται ἡ λαϊκὴ θέλησις,
δίδω τὸν ὅρκον».

Ὁ δὲ κ. Ἰω. Ράλλης ἐδήλωσε τ' ἀκόλουθα:

«Δοθέντος ὅτι ἐκ τοῦ Ἀρθροῦ 125 τοῦ Συντάγ-
ματος ἐκ τοῦ ψηφίσματος τῆς 1ης Ἰουλίου 1925
τῆς Δ' Συνελεύσεως καὶ ἐκ τοῦ διατάγματος Κον-
δύλη, δυνάμει τοῦ ὁποῦν ἐδημοσιεύθη τὸ Σύνταγ-
μα, ἡ Βουλὴ δύναται κατὰ τὰς 15 πρώτας συνε-
δριάσεις αὐτῆς νὰ τροποποιήσῃ τὸ Σύνταγμα, καθ'
ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις, ἔπεται ὅτι ὁ ὅρκος δι-
δεῖται πρωθυστερώς, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ δικαιούται νὰ
τροποποιήσῃ ἢ καὶ νὰ καταργήσῃ αὐτόν. Ὑπὸ τὴν
ἔννοιαν ταύτην δηλοῦν ὅτι θὰ δώσω τὸν ὅρκον, ὅ-
πως τέλος εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγνοῦσαν
εἰς ἐλευθερὸν πολιτικὸν βίον».

Μετά τὰς δηλώσεις ταύτας, ἐπανελήθη ἡ δό-
σις τοῦ ὅρκου ὑπὸ πάντων τῶν βουλευτῶν.

Τὴν ἐπομένην συνεδρίαν ὁ κ. Δεμερτζής, ὁ-
μιλῶν ἐπὶ τῶν δηλώσεων τῆς κυβερνήσεως, ἀνε-
κίνησε τὸ ζήτημα τοῦ καθεστῶτος, θέλων δὲ νὰ
ἐξακριβώσῃ ποία εἶναι ἡ δύναμις τῶν δύο ἀντιπά-
λων παρατάξεων, προκάλυψε τὸν κ. Μεταξᾶν νὰ

δηλώσῃ ποία εἶναι ἡ πολιτικὴ του ἐπὶ τοῦ ζητήμα-
τος τούτου.

Ὁ κ. Μεταξᾶς ἀπαντῶν προέβη εἰς τὰς κάτω-
θι δηλώσεις:

«Βεβαίως, θὰ σὰς ἀπαντήσω ἀμέσως. Τὸ κόμ-
μα τῶν Ἐλευθεροφρόνων ἠγωνίσθη ὑπὲρ τοῦ βα-
σιλικοῦ θεσμοῦ μέχρι τοῦ Δημοψηφίσματος τοῦ
1924, συμπεριλαμβανομένου. Εἶναι τὸ κόμμα ἐκεῖ-
νο, τὸ ὁποῖον ἐκράτησε τὸν ἀγῶνα αὐτὸν μετὰ
τοῦ μεγαλυτέρου θάρρους, καὶ ἐμπορῶ νὰ εἴπω,
καὶ τῶν μεγαλυτέρων κινδύνων, κύριε βουλευτά
ἐξ Ἀττικῆς. Ὅταν ὅμως μετὰ τὸ Δημοψήφισμα
τοῦ 1924 ἠγνόησε τὸ κόμμα τοῦτο, ὅτι μία περαι-
τέρω συνέχισις τοῦ καθεστῶτος ἀγῶνος θὰ φέρῃ
τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν τελειωτικὸν ὄλεθρον... (πα-
ταγῶδη χειροκροτήματα καὶ ἐπεφημίαι ἐκ τῆς
αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων), εἶχε τὸ θάρρος νὰ
κλείσῃ καὶ νὰ πνίξῃ ἐντὸς τῆς ψυχῆς του αἰσθή-
ματα σεβαστὰ καὶ προσφιλῆ, αἰσθήματα, μὲ τὰ
ὁποῖα τόσοι τὸ συνέδεον δεσμοί, εἶχε τὸ θάρρος
νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀντιδημοτικότητα, ἡ ὁποία
προήρχετο ἐκ τῆς στάσεως αὐτοῦ καὶ εἶχε τὸ θάρ-
ρος νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι δὲν δύναται
νὰ ἐξακολουθήσῃ καθεστῶτικὸν ἀγῶνα, διὰ νὰ μὴ
καταστρέψῃ αὐτήν. (Παρατεταμένα χειροκροτήμα-
τα ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων). Εἶχε τὸ
θάρρος νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν ἐλληνικὸν λαόν, ὅτι, προ-
κειμένου νὰ λύσωμεν τὰ μεγάλα ζητήματα, τῶν
ὁποίων ἡ ἐκκρεμότης ἠπείλει νὰ καταστρέψῃ τὴν
χώραν, θὰ πολιτευθῶμεν καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ
σημερινοῦ πολιτεύματος, παρ' ὅλον τὸν πόλεμον,
τὸν ὁποῖον ἠθέλομεν συναντήσῃ (χειροκροτήματα)
διὰ νὰ ἀνακτήσωμεν τὰς ἀπολεσθείσας ἐλευθε-
ρίας καὶ τὰ καταπατηθέντα κυριαρχικὰ δικαιώμα-
τα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ (χειροκροτήματα). Αὐτὴ,
κύριε βουλευτά ἐξ Ἀττικῆς, εἶναι ἡ στάσις τοῦ
κόμματος ἡμῶν».

Ἐπηκολούθησεν ἐκ τούτου ζωηρὰ συζήτησις
ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐκ μέρους τῶν ὑπαδῶν τῶν Ἐ-
λευθεροφρόνων, διότι ὁ κ. Δεμερτζής ἐτόνισεν
ὅτι ἡ δῆλωσις αὐτὴ τοῦ κ. Μεταξᾶ, χωρὶς νὰ
εἶνε σαφής, τάσσει αὐτὸν πρὸς τὴν Δημοκρατί-
αν. Αἱ μετέπειτα συζητήσεις καὶ ἀγορεύσεις τῶν
Βουλευτῶν κατέληξαν ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος ζη-
τήματος καθεστῶτος ἢ ὅλη ἀνακίνησις αὐτοῦ
εἶνε περιττή.

Εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προ-
έδρου, ἀναδειχθέντος τοῦ κ. Σοφοῦλη με ψήφους
145, τοῦ κ. Τριανταφυλλάκου λαβόντος 149 ψή-
φους, κατετέθη ψήφισμα πρὸς διακανονισμόν τῶν
συζητήσεων ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγ-
τος ἔχον οὕτω:

«Ἀρθρον 1ον. Τίθεται προθεσμία πέντε ἡμε-
ρῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἐ-

πιτροπῆς πρὸς ὑποβολὴν τροπολογιῶν τῶν ἄρ-
θρων τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος ἐκτὸς τοῦ ἄρ-
θρου 100 τοῦ καθορίζοντος τὴν μορφήν τοῦ πο-
λιτεύματος.

Ἀρθρον 2ον. Συνιστάται 30μελὴς ἐπιτροπὴ
κατ' ἀναλογίαν τῶν κομμάτων πρὸς ἐπεξεργα-
σίαν τῶν ὑποβαλλομένων τροπολογιῶν.

Ἀρθρον 3ον. Ἡ Βουλὴ προβαίνει εἰς τὴν συ-
ζήτησιν τῶν τροπολογιῶν καὶ ἀποφασίζει ἐπ'
αὐτῶν ἅμα ἡ σχετικὴ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δια-
νεμηθῇ εἰς τοὺς βουλευτάς. Μετὰ παρέλευσιν 4
ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τροπολογίας τινὸς ἡ
Βουλὴ προβαίνει εἰς συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν χω-
ρὶς νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀρθρον 4ον. Ἐκάστη ἀγόρευσις ἐπὶ τῶν συν-
ταγματικῶν μεταρρυθμίσεων δὲν δύναται νὰ δι-
αρκῇ πέραν τῆς ἡμισείας ὥρας. Μετὰ 4ωρον συ-
ζήτησιν τὸ χρονικὸν ὄριον τῶν ἀγορεύσεων πε-
ρασιζέται εἰς τέταρτον ὥρας, μετὰ ὀκτώωρον δὲ
συζήτησιν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ κηρύξῃ περαι-
ομένην τὴν συζήτησιν καὶ νὰ προβῇ εἰς ἀπό-
φασιν.»

Ἐπὶ τούτου ὁ κ. Τσιτσεκλῆς παρετήρησεν
ὅτι εἶνε ἀνάγκη ἵνα μὴ ἀποφυλακισθῇ ὁ κ. Πάγ-
χαλος, λόγῳ τῆς παρελεύσεως τῶν ἐν τῷ Συν-
τάγματι προθεσμιῶν, νὰ παραταθῶσιν αὐταὶ ἐ-
πὶ τινι χρόνῳ διὰ ψηφίσματος.

Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, ὡς ὑπουργὸς τῆς Δι-
καισύνης, παρετήρησεν ὅτι ἀπαιτεῖται ἴδιον ψή-
φισμα, ὅπου κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν ἔχον ὡς
ἐξῆς:

«Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων
5 καὶ 6 τοῦ ἁρθροῦ 11 τοῦ Συντάγματος ἀρχε-
ται ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὸν χρόνον τῆς προφυλα-
κίσεως, ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1927. Αἱ διατά-
ξεις αὗται ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν
ἡμέραν ταύτην ἐρεθισσομένων ἐν προφυλακίσει.»

Ἐπὶ τούτων ἐγένετο συζήτησις μακρὰ καὶ
κατεδήλωθη ἡ ἀνυπαρξία συντάγματος, συνεπεία
δὲ τούτου οἱ κ.κ. Παπαναστασίου καὶ Μιχαλα-
κόπουλος ἐδήλωσαν ὅτι δέχονται, μετὰ τὰς πα-
ρατηρήσεις τῶν κ.κ. Ι. Εὐταξία, Βοκοτοπούλου,
Ράλλη, Βοζίκη καὶ Σωτηριάδου, ὅπως χαρα-
κτηρισθῇ τὸ Σύνταγμα ὡς «προσωρινόν» μέχρι
τῆς ὑπὸ τῆς παρούσης Βουλῆς ἀναθεωρήσεως
αὐτοῦ. Τὰ ψηφίσματα ταῦτα ἐγένοντο δεκτὰ κα-
τὰ τὴν νυκτερινὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης
Πέμπτης.

Τὸ ζήτημα τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ στρατη-
γοῦ κ. Ὀθωναίου ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐπροκάλεσε
θόρυβον. Κατὰ τὰς συμφωνίας τῆς Οἰκουμένης
ὁ κ. Ὀθωναῖος ἐάν δὲν παρηγεῖτο ἀμέσως, θὰ
ἐτίθετο εἰς ἀποστρατεῖαν. Μὴ παραιτηθεὶς ἀμέ-
σως ἐκλήθη εἰς Ἀθήνας ὁ κ. Ὀθωναῖος καὶ με-

τέσσε συσκέψεων των υπουργών κ.κ. Καφαντάρη, Μεγαλοκοπούλου και Μαζαράκη, αρνούμενος να παραιτηθῇ. Διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου ὁ στρατηγός κ. Ὀθωνάσιος καὶ κατόπιν διὰ νόμου νὰ ἀποστρατευθῇ. Ἡ λύσις αὕτη, ἀντίθετος πρὸς τὰς συμφωνίας των πολιτικῶν ἀρχηγῶν, προὐκάλεσε τὴν δυσφορίαν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἡ δὲ «Καθημερινὴ» ἔγραψεν τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν τὰ ἑξῆς:

«Τὸ Λαϊκὸν κόμμα ὅμως ἔχει ἄλλας ὑποχρεώσεις: Ἡ Οἰκουμένη, ἂν δὲν φέρῃ τὸν χρυσὸν αἰῶνα, ὅπως πιστεύουν τινές, δύναται ὅμως νὰ ἐπιτελέσῃ ἀρχετὰ. Ἀλλ' οὐδὲν θὰ ἐπιτελέσῃ ἂν δὲν ἐκριζώθῃ ἡ στρατοκρατία, ἡ δὲ χώρα θὰ ζήσῃ νέας ἡμέρας θυελλῶν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπατηλῆς αἰθρίας. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα συνεπὶς ἔχει ὑποχρεώσεις, μάλιστα διαπιστώσῃ τὴν ἀπόφασιν τῶν βενιζελικῶν ὅπως ἐμποδίσουν τὴν κατάλυσιν τῆς στρατοκρατίας, νὰ ἀποσυρθῇ τῆς Οἰκουμένης. Ἐξεί τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην χάριν τοῦ λαοῦ, διότι αὐτὸ κυρίως τὸ μέσον τοῦ ἐκδιασμοῦ διαθέτει ὅπως πειθαναγκάσῃ τοὺς κακοὺς συμμάχους του νὰ τὸ βοηθήσουν εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς στρατοκρατίας.

Τὸ Λαϊκὸν κόμμα δὲν ἐστάλη εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ συμπαραστῇ εἰς τὴν κύρωσιν ἐνὸς ἀκύρου Συντάγματος. Ἐστάλη ἐκεῖ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν τόπον, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπηρετεῖται ἂν δὲν καταλυθῇ ἡ στρατοκρατία».

Οἱ ἀπότακτοι ἀξιωματικοὶ συνελθόντες ὑπέβαλαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς ὑπόμνημα,

διὰ τοῦ ὁποῦ ὑποστηρίζουν, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν λύεται κατὰ τὴν ὑπὸ των πολιτικῶν ἀρχηγῶν τεθείσαν βάσιν καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀλλὰ καὶ δι-ὅτι διακρίνει αὐτοὺς εἰς δύο κατηγορίας, μὴ κρίνουςα αὐτοὺς ἐν ἴσοις ὅροις μετὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφους των, καὶ ἐπομένως δὲν ἱκανοποιεῖ πλήρως καὶ ἠθικῶς αὐτοὺς, παρακαλοῦν δὲ ὥπως οἱ ἀρχηγοὶ των κομμάτων, πειθόμενοι περὶ τοῦ δικαίου, ἀναθεωρήσωσι τὰς ἀποφάσεις των καὶ ἀποδεχθῶσι τὴν ἀθροῦσαν ἐπαναφορὰν πάντων των ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1922 ἀπομακρυνθέντων μέχρι καὶ των αἰτίων τοῦ ἀντεπαναστατικοῦ κινήματος ἀπομακρυνθέντων, μεθ' ἧν νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ γενικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ στρατοῦ, κρινόμενων ὅλων παρ' εἰδικῶν Συμβουλίου ἐπὶ τῇ βάσει των στοιχείων τῆς στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας καὶ παραμενόντων ἐν τῇ στρατεύματι μόνον των ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὡς ἱκανῶν κριθησομένων.

Εἰδικώτερον οἱ μετέχοντες τῆς ἐπιτροπῆς ἀντιπροσώπων των ἀποτάκτων τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ παρετήρησαν προφορικῶς πρὸς τοὺς κ. κ. ἀρχηγοὺς των κομμάτων ὅτι, ἐὰν πραγματοποιηθῇ ἡ κρατούσα σκέψις, ὅσον ἀφορᾷ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐννεαμελοῦς Συμβουλίου διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτὸ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ἀποταχθέντων ἐπὶ τῆς δικτατορίας καὶ μετασχόντων εἰς τὰ Συμβούλια, τὰ ὅποια εἶχον ἀπομακρύνει τοὺς ἀποτάκτους ἀξιωματικούς τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ τῶν ἐτῶν 1922 καὶ 1923, ἡ σύνθεσις τοῦ Συμβουλίου τούτου θὰ εἶναι ἐντελὲς ἄριστος καὶ δὲν θὰ παρέχῃ ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τὸ δίκαιον των ἀποφάσεων των».

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ο ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον τοῦ κ. ΑΓΓ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

«Εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ φροντίς, ὥπως κατὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Βουλῆς διευκολύνεται ἡ εἰς αὐτὴν παρουσία προσώπων ἄτινα, ὡς ἐμπειροτέχνηται, νὰ γνωρίζωσι καλῶς τὰς ἀνάγκας των διαφόρων τάξεων καὶ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνωσι πῶς αὐταὶ θὰ ἠδύναντο καλλίτερον νὰ ἱκανοποιηθῶσιν.»

(RINDING: GUM WERDEN UND LEBEN DER STAATEN)

Ὁ κοινοβουλευτισμὸς διηλθε παρ' ἡμῶν ἰσχυρὰν κρίσιν, οὐδόλως δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηρικθῇ ὅτι ἡ κρίσις αὕτη παρήλθεν. Παρήλθε βεβαίως ἡ δεξυτής τῆς κρίσεως διὰ τῆς διεξαγωγῆς των ἐκλογῶν καὶ τοῦ σχηματισμοῦ πολιτικῆς κυβερνήσεως. Ἀλλ' ὁ κλονισμὸς τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ὑπῆρξε γεγονός, ὅπερ μεμονωμένα συμβάντα δὲν ἀπαλεί-

φουσι. Μόνον μακρὸς ἥρεμος πολιτικὸς βίος θὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κοινοβουλευτισμὸν τὸ γόητρον τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς πρὸς αὐτὸν λαϊκῆς πίστεως καὶ τοῦ ἐπιβάλλοντος ἐναντι των εὐφραντίστων διανοήσεων.

Πολλὰ ὑπῆρξαν τὰ αἰτία τοῦ κλονισμοῦ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἡμῶν βίου. Τὸ συντε-

λεσιτικώτερον ὅμως αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐξαιρετικὸς ἥτοχος συγκρότησις τῆς διαλυθείσης «Συνελεύσεως». Ὅχι ὅμως μόνον χάριν τῆς ἀνυψώσεως τοῦ γοήτρου τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν τῆς σκοπιμωτέρας αὐτοῦ ἐξελλίξεως καὶ τῆς καλλιτέρας δι' αὐτοῦ ἐξυπηρετήσεως των ζητημάτων, — ἀφοῦ ἡ παγκόσμιος ἱστορία των τελευταίων ἐτῶν ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα τῆς διακυβερνήσεως μιᾶς χώρας περικλείει τὰ ὀλιγότερα ἐλαττώματα ἐναντι παντὸς ἄλλου συστήματος (δικτατορίας καὶ κομμουνιστικῆς ἀναρχίας ἢ τρομοκρατίας) — ὁρῶν εἶναι νὰ ἐπιδιωχθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ ἄρσις των αἰτίων των ζημιούντων τὴν ἀπόδοσιν τοῦ συστήματος ἢ τοῦλάχιστον ἡ μείωσις τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβλαβοῦς ἐπιδράσεως των.

Ὅταν ἀναλογισθῶμεν καὶ ἀναμετρήσωμεν τὴν ἐπιρροὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς χώρας, λαυβάνοντες ὅτι ὅσον ἡ Βουλὴ δίδει εἰς τὴν χώραν τὴν κυβέρονσιν, ἢ τοι τοὺς διαχειριστὰς τῆς ὑπάρξεώς της, ὅτι ἡ Βουλὴ νομοθετεῖ καὶ καθορίζει τοὺς κανόνας καὶ ὅρους τοῦ πολιτικοῦ, κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ βίου τοῦ τόπου καὶ τοῦ δικαίου αὐτοῦ, ἵνα θὰ ἀναγνωρίσωμεν ποῖαν σημασίαν ἔχει ἡ συγκρότησις τοῦ σώματος τῆς Βουλῆς. Ὁ κόσμος, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐργάζεται, μοχλεῖ καὶ θυσιάζει ἀνέντιμον τὸ μέλλον. Ἀλλὰ τὸ μέλλον καὶ ἡ εὐτυχὴς ἡ τραγικὴ αὐτοῦ ἐμφάνισις καθορίζεται κατὰ μέγιστον μέρος, παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἀναλόγως τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦντος πνεύματος, ἀναλόγως τῆς συναισθήσεως, τῆς ἠθικῆς, τῆς μορφώσεως, τῆς πείρας, τῆς κρίσεως καὶ ἐργατικότητος των ἀποτελούντων τὴν Βουλὴν, παρ' ἧς δίδεται ἡ πραγματικὴ καὶ ἠθικὴ κατεύθυνσις τῆς ζωῆς τῆς χώρας. Στοιχειώδης πολιτικὴ μόρφωσις καὶ ἰσχυρὴ ἀντιλήψεως ἀρκοῦσι πρὸς διάγνωσιν τῆς ἐπιδράσεως, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς ζωῆς ἐνὸς τόπου τὸ συγκρότημα των προσώπων. Ἄτινα θεωρητικῶς ὡς ἀντιπροσώποι τῆς λαϊκῆς θελήσεως, πράγματι ὅμως συμφώνως πρὸς τὴν ἀτομικὴν των διανοητικότητα, ἀντίληψιν, κρίσιν καὶ συνείδησιν, θεσπίζουσι νόμους καὶ κανόνας τοῦ ἐν γένει βίου τῆς χώρας.

Τοῦτο συνεπὶς εἶναι τὸ πρόβλημα, ὅπερ ἄξιον εἶναι νὰ ἀπασχολῇ πάντα πολιτικῶς σκεπτόμενον πολίτην, τὰ κόμματα καὶ τοὺς πολιτικὸς συλλόγους, ἰδίᾳ δὲ τοὺς πολιτικὸς ἀρχηγούς ὡς ἡγουμένους τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας καὶ κάλλιον παντὸς ἄλλου γνωρίζοντας τὴν σημασίαν τῆς καλῆς ἢ κα-

κῆς συνθέσεως τοῦ Κοινοβουλίου, τίνι τρόπῳ θὰ γίνεταί ὁ σχηματισμὸς τῆς Βουλῆς, ὥστε ἐν αὐτῇ νὰ ἐνδύσκειται ἐκάστοτε ὅτι ἐκλεκτὸν διαθέτει ὁ τόπος εἰς ἠθικὴν, γνῶσεις, πείραν, συνείδησιν καὶ δραστηριότητα.

Εἶναι φανερόν ὅτι, κατὰ μέγα μέρος, ἡ καλὴ ἢ κακὴ συγκρότησις τῆς Βουλῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος. Προϋτίσιν ἐπίσης σημασίαν καὶ ἐπιδράσιν ἐπὶ τῆς συγκροτήσεως τῆς Βουλῆς ἐξασκεῖ ἡ σκέψις καὶ ἡ θέλησις των ἐκλογέων. Ἀλλὰ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ταύτην ἀκριβῶς ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὴν ιδιότητα, χάριν τῆς σκοπίμου συγκροτήσεως τῆς Βουλῆς, νὰ καθιστᾷ πραγματοποιήσιμον τὴν καλὴν θέλησιν των ἐκλογέων. Ἐν δὲ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐκλογὴν των προσώπων, ὧν τὸ κύρος καὶ τὰ ἄλλα προσόντα θέλουσιν εἶναι χρήσιμα εἰς τὴν εὐστοχον συγκρότησιν μιᾶς Βουλῆς. Πᾶς καλῆς πίστεως συζητήτης θὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν ἐφαρμοσθέντα ἐκλογικὰ συστήματα, ὡς ἐφαρμοσθῆσαν μέχρι σήμερον, οὐδόλως εἶναι ἱκανὰ νὰ καταστήσωσιν ἐφικτὴν τὴν συγκρότησιν μιᾶς Βουλῆς, ὡς ἀπαιτεῖ ταύτην τὸ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ τόπου. Κοινόν, γενικώτερον, χαρακτηριστικὸν ἀμφοτέρων των ἐκλογικῶν συστημάτων κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς των παρ' ἡμῶν, εἶναι ὅτι ἐννοοῦσιν ἐξαιρετικῶς τὰ προσωπικὰ κόμματα. Καὶ ἐλέγχθη μὲν ὅτι τὸ Ἀναλογικὸν σύστημα εὐνοεῖ τὰ ἀκόμματα Ἀρχόντων, ἀλλ' ἐφόσον τοιαῦτα εἶναι οὐσιαστικῶς ἀντίπαρτα παρ' ἡμῶν (ἀπέδειξε δὲ ἡ συγκρότησις μικτῶν συνδυασμῶν βασιθεύοντων ἐπὶ των προσωπικῶν κομματικῶν διπλάσεων), καὶ ἡ γέννησις καὶ βάπτισις κομμάτων ἐλαχίστως ἡμέρας πρὸ των ἐκλογῶν) τὸ ἐφαρμοσθὲν ἀναλογικὸν σύστημα ἀπέβη εἰς ὄφελος των προσωπικῶν κομμάτων. Ἡ κατ' ἐκτίμησιν των προσώπων ἐκλογὴ, ἧς ἔχει ἀνάγκην ὁ τόπος, ἐισεργήθη τῆς ὑποδοχῆσεως, ἣν ἐπιβάλλει τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ ἀνωτέρας πολιτικῆς σκοπιμότης, ἐφόσον ἐκ ποικίλων λόγων, ἐν οἷς καὶ αἱ καὶ ἐξεῖς τοῦ λαοῦ, πρόσωπα, ὧν ἡ παρουσία ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ θὰ ἦτο ἐπωφελεστάτη διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προσορισμοῦ του, ἀποκλείονται αὐτοῦ. ἵνα εἰσελθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν, ὧς ἐπὶ τὸ πολὺ, πρόσωπα ἀρνητικῆς, ἂν μὴ καὶ ἐπιβλαβοῦς ἐπιδράσεως ἐπὶ των ἐργασιῶν της, καὶ ὧν προσώπων ἡ μόνη δράσις ἔχει ὑπάρξει ὁ ἐδτελής κομματισμός. Τυχάνει δὲ σημαντικώτατον μειονέκτημα τοῦ κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς ἐφαρμοσθέντος ἐκλογικοῦ συστήματος, ὅτι ἀπέκλεισεν, εἰς τὸν τόπον μας τὸν διαθεσίοντα

περιορισμένον ἀριθμὸν προσώπων ἱκανῶν νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν περιορισμόν, ὃν ἐφιλοδόχησαν, τὴν ἐκλεκτικότητα, καὶ ἐξηνάγκασε τοὺς πολίτας νὰ ψηφίσωσιν ὁλοκλήρους συνδυασμούς. Βεβαίως, τὸ εφαρμοσθὲν σύστημα τῆς ἀναλογικῆς ἐκλογῆς παρουσίασε καὶ ἄλλα ἐλαττώματα σοβαρώτατα, ὡς τὸ τῆς δημοκρατίας (ὑποσυνδυασμῶν) ἐν τῷ αὐτῷ συνδυασμῷ, πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν σημείων (προτιμήσεως), οἵτινες (ὑποσυνδυασμοὶ) ἐβασίσθησαν εἰς συμφωνίας ἀμφιβόλου ἰσχύος καὶ αἰτινες ἀπέδειξαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, πράγματα οὐχὶ ἐξυπηρετικὰ τῆς ἀξιοπροσεΐας τῶν (ὑποσυνδυασθέντων). Ἐν τούτοις, ἡ ἰδέα τῆς ἀναλογικῆς ἐκλογῆς δὲν παύει τοῦ νὰ περικλείῃ ὀρισμένους ἀπώρεις χρησιμοποιοίμους διὰ τὴν καλὴν συγκροτήσιν μιᾶς Βουλῆς, καὶ συνεπῶς ἀπολύτως ἐξεταστέας

κατὰ τὴν μελέτην τοῦ τρόπου, δι' οὗ θὰ ἐπε-
διώκετο ἡ συγκρότησις τοῦ Σώματος, ὅπερ
κατευθύνει τὴν ὑπαρξιν τῆς χώρας.

Τὸ πρόβλημα εἶναι θεμελιώδους ἐνδιαφέ-
ροντος, χρήζει δὲ διεξοδικῆς μελέτης, ἵνα
καὶ ὁ πολὺς κόσμος ἀντιληφθῇ ποίαν σημα-
σίαν ἔχει ἡ ψῆφος του. Εἰς τὸν τόπον μας
ἐσυνηρίσαμεν νὰ θεωροῦμεν ὅτι ἡ ψῆφος ἔ-
χει «ἀξίαν». Θὰ χρειασθῇ νὰ ἐννοήσωμεν, ὅ-
σοι, φυσικά, ἔχουσι συνείδησιν καὶ ἀντίλη-
ψιν, ὅτι ἡ ψῆφος ἔχει «σημασίαν» ἀνάλογον
πρὸς τὰ δι' αὐτῆς δημιουργούμενα ἀποτελέ-
σματα, καὶ ὅτι τότε μόνον ἀποκτᾷ «ἀξίαν», ὅ-
ταν τοιαυτὴ γίνῃ χοῆσις αὐτῆς, ὥστε ἡ χῶ-
ρα νὰ ἀποκτήσῃ Κοινοβούλιον δυνάμενον νὰ
συνάσθαι καὶ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας
της.

ΑΓΙΣ Π. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ 15)28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1922

Η ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

«PIANSI, E CANTAI. NON SO PIU MUTAR VERSO.»

Π ε τ ρ ά ρ χ η ς

Ὁ φίλος συνάδελφος κ. Ν. Γιοκαρίνης, ἀνταποκριτὴς τῆς «Πρωΐας» ἐν Ρώμῃ, καὶ συντάκτης τῆς «Πρωτεύουσας» κατὰ τὸ 1922, ὑπῆρξεν εἰς τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων τῆς δολοφονικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀειμνήστων πολιτικῶν καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου. Ὁ κ. Γιοκαρίνης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ μνημοσύνου τῶν ἐξ ὁμαίων ἀπέστειλεν ἡμῖν τὰς κάτωθι ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς φοικτῆς ἐκεῖνης τραγωδίας, ἃς δημοσιεύομεν, ὡς ἀποτελέσας δάκρυ λατρείας ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν, ἀλλ' ἐν ταυτῇ καὶ στοιχείον πολύτιμον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ μυσικοῦ ἐγκλήματος.

Οἱ μεγάλοι πόνοι δὲν λησμονοῦνται. Χά-
ρασσον νέους δρόμους διὰ τὴν ζωὴν τῶν
πονοῦντων καὶ ὀρίζουν νέον ρυθμὸν διὰ τοὺς
παλμοὺς των. Ὁ χρόνος ἡμπορεῖ νὰ καλ-
λιεργῇ ὅσονδὴποτε τὴν λήθην καὶ νὰ γλυ-
καίνει τὴν πληγὴν. Δὲν ἡμπορεῖ νὰ σβύσῃ τὸν
πόνον τῆς ἀδικίας. Μὲ τὸν πόνον αὐτὸν ζῇ
εἰς τὴν ψυχὴν μας ἡ μνήμη τῶν ἀδικηθέν-
των. Οἱ παλμοὶ μας ἀπεριμῶντο τὴν συγ-
κίνησιν των καὶ ἡ ἀγωνία των ἀπετυπώνετο
εἰς τὰ αἰσθήματά μας. Ἀλλὰ τότε: "Ὅλας
ἐκείνας τὰς στιγμὰς τοῦ τραγικοῦ Νοεμβρί-
ου. "Ὅλας ἐκείνας τὰς ὥρας, ποὺ οἱ ἄνδρεῖ-
οι ἐπεδείκνυν τὰς εἰφολόγχας των εἰς τοὺς
ἀνθρώπους, ποὺ ἐπίστευον ἀκόμη εἰς τὴν ἀ-

ρετήν, ὅλας τὰς στιγμὰς τοῦ ἐκτάκτου στρα-
τοδικείου, τῆς κλινικῆς ὅπου κατέκειτο ὁ Δη-
μήτριος Γούναρης, τῶν φυλακῶν τοῦ Ἀβέ-
ρωφ, τῆς τραγωδίας εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκ-
τελέσεως. Μάρτυρες, φεῦ, τῶν φρικωδεστέ-
ρων στιγμῶν, ἀλλὰ καὶ μάρτυρες τοῦ ἀνι-
κάνου μας πόνου. Σήμερον πάλιν θὰ τὸν σύ-
ρωμεν ἀπὸ τὴν κρύπτην του καὶ θὰ τὸν ἀγα-
τήσωμεν καὶ θὰ τὸν λατρεύσωμεν τὸν πόνον
μας. Ποιοὶ θέλουσιν νὰ τὸν λησμονήσωμεν;
Ποιοὺς τρομάζει ὁ τάφος, τὸν ὁποῖον ἀνε-
γείρομεν καὶ διατὶ εἴμεθα τυμβωρύχοι, ἀφοῦ
ὁ τάφος εἶναι ἰδικός μας; Ἄς στρέψουν ἄλ-
λοχοῦ τὸ πρόσωπόν των καὶ ἀπὸ τὰ ἄνθη,
ποῦ ἐσκορπίσαμεν εἰς τὸν τάφον μας, ἅς πλέ-
ξουν ἐκεῖνοι τὰς ἀνθοδέσμας τῆς χαρᾶς των.

Σήμερον ἡμεῖς θὰ σπεύσωμεν νέα ἄνθη καὶ
θὰ τὰ ραντίσωμεν μὲ νέα δάκρυα. Δὲν ἡμ-
ποροῦμεν νὰ συγκρατήσωμεν τὸ κλάμμα τῆς
καρδιάς μας. NON SO PIU MUTAR VERSO,
εἶπεν ὁ ποιητής.

Ἐλάτε σήμερον, σχηματίσατε γύρω τὸν
κύκλον τὸν ἀπέραντον καὶ ἀκούσατε πάλιν
τὸν πόνον τὸν παλαιόν.

Βουλῆς, ἐπεριμέναμεν ὅλην τὴν νύκτα τὸν
πραγικὸν ἐπίλογον. Ποῖος ἐνθυμεῖται νὰ ἀ-
γέγγεε, ὅταν ἐμπρὸς εἰς τὰ κενὰ ἐδώλια τῶν

δικασθέντων, ἰσάριθμοι στρατιῶται παρουσία-
ζον ὄπλα; "Όταν τὸ στρατιωτικὸν ἐγγράφον
ἀνεγνώσθῃ μέχρι τῆς ἀπαισίας φράσεως τοῦ
θανάτου;

Ἡ καταδίκη εἶχεν ἀπαγγελθῆ. Εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Ἀβέρωφ, ὑπῆρχον πλεον μελλοθάνατοι. Ἐκεῖ μετεφέρθη ἀπὸ τὴν κλινικὴν τοῦ καὶ ὁ Δημήτριος Γουναρης, ὁ τραγικὸς ἐτοιμοθάνατος. Ἐκεῖ ἀφέθησαν οἱ τελευταῖοι σπαραγμοί, ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τοὺς τοίχους ἐκρύπτοντο οἱ τελευταῖοι λυγμοί. Ἐκεῖ οἱ ἐτοιμοθάνατοι παρηγόρου τοὺς μέλλοντας νὰ ζήσουν συγγενεῖς τιν. Ποῖος λησμονεῖ τὴν τραγικὴν στιγμὴν; Ποῖος τὴν ψυχικὴν ὑπεροχὴν τῶν καταδίκων;

Ὀλίγα ὕραι παρῆλθον μόνον ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Στρατοδικείου καὶ ἡ ἐκτέλεσις προηποιαζέτο γοργῇ. Ἐξω τῶν φυλακῶν πλήθη ἐνόπλων, φορητὰ πλήρη μισθοφόρων, ἀξιωματοῦχοι, ἐντολοδόχοι, δύναμις ὕλική. Ἡ δεξιὰ θύρα τῶν φυλακῶν ἀνοίγεται. Οἱ κατάδοκι ὠθοῦνται πρὸς τὸ ἀναμέλλον μικρὸν φορητὸν αὐτοκίνητον, ἐπὶ δύο στανίδων τοῦ ὁποίου ἐκάθισαν εἰς διπλὴν σειρὰν ὁ Δημήτριος Γούναρης, ὁ Πέτρος Πρωρὰν ὁ Δημήτριος Γούναρης, ὁ Νικόλαος Σπράτος, ὁ Νικόλαος Παπαδάκης, ὁ Νικόλαος Σπράτος, ὁ Νικόλαος Παπαδάκης, ὁ Γεώργιος Μπαλτατζῆς, ὁ ἀρχιστράτης Χατζανέστης.

Προηγείται ἱππικόν, ἔπονται ἑφιπποὶ φρου-
ροί, ἀκολουθοῦν χωροφύλακες ἐπὶ τῶν φορ-
τηγῶν αὐτοκινήτων, προτάσσοντες τὰς κινή-
σεις πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ εὐθὺς
κατόπιν τὰ αὐτοκίνητα τοῦ Δημοσίου Κατη-
γόρου, τοῦ Γραμματέως τοῦ Στρατοδικείου
τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων. Τὸ σύνολον κλει-
σμένον ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς με διπλοῦς
ζυγοὺς στρατιωτῶν.

Τὸ μικρὸν φορτηγὸν μὲ τοὺς καταδίκους
εἶχεν ἐκκληρῆ διὰ τὴν τελευταίαν διαπόμπην.
Ἀλλὰ ἔτσι ὅπως εἰς τὸ σκιερὸν τοῦ βά-
θους διεκρίνοντο αἱ χλωμαὶ μορφαί, ἐχρησι-
μεύσε καὶ διὰ τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετι-
σμὸν τοῦ πρῶτου λαοῦ, ποὺ εὐρέθη εἰς τὸν
δόμον. Πράγματι, μόλις ἡ πομπὴ ἐστρεφε-
θὴν πλατεῖαν τῶν φυλακῶν, ἓνα ἄγνωστον
χέρι ὑψώθη εἰς ἀποχαιρετιστήριον κίνησιν καὶ
ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ μικροῦ αὐτοκινήτου ἐθεά-
θησαν χειρονομίαι ἀπαντήσεως.

Πίσω ἀπὸ τὴν πομπήν, ἠμπορέσαμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν μέχρι τοῦ Θῶν. Ἐκεῖ εἰς τὴν στροφὴν, πρὸς τὰ ἀριστερά, κανεὶς πλέον δὲν ἠμποροῦσε νὰ διαβῇ καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον τῆς συνοδείας. Παραβαίοντες τὰς ἐντολάς, σκαφαλῶσαντες ποίους, διὰ μέσου νεοσκαμμένης γῆς, ἡ ὁποία

ἀπετύπωνεν εἰς τὸν ἀργιλλὸν τῆς τοῦ ἀστρα-
γάλου μας· ἐφθάσαμεν διὰ τῆς εὐθείας ἐ-
νωρίτερον εἰς τὸν τόπον τῆς προητοιμασμέ-
νης συγκεντρώσεως, τὴν ὁποίαν ἐβλέπαμεν
ὡς ἀγέλην ἀπὸ μακρὰν, πίσω ἀπὸ τὰς μου-
σκευμένας, βλεφαρίδος μας καὶ μὲ τὸν πυ-
ρετὸν τῆς ἀγωνίας ἐξεγκοῦντα τοὺς κροτά-
φους μας.

Ἄλλὰ διατί λοιπόν τόσον μᾶς εἰλκυε τὸ φρικτὸν θέαμα; Διατί τόση ἀγωνία καὶ τόσον ἀγωνισμα, διὰ νὰ παραστῶμεν εἰς τὸν φρικτωδέστερον φόρον; Διότι μᾶς εἰλκυεν ἡ ἀγωνία τῶν, ἡ ὁποία εἶχε ρυθμισθῇ εἰς τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μας. Ὁ μέγας τῶν πόνος εἰλκυε τὴν ψυχικὴν μας ἀδυναμίαν, ἡ ἀγάπη μας ἐζήτει νὰ συμπονέσῃ ἕως τὴν τελευταίαν στιγμήν. Ἐπειτα πλᾶϊ εἰς τὰ αἰσθήματα ὑπῆρχε καὶ τὸ καθήκον τοῦ ἐπαγγέλματος. Τοῦ ἐπαγγέλματος ποῦ δὲν συγχωρεῖ τὴν ἀργοπορίαν καὶ δὲν ὑπόχωρεῖ εἰς οἰανδήποτε τραγυδίαν. Ἐτοί σήμερον ἤμποροῦμεν νὰ σὰς φέρωμεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὸν ἐπιλεγόμενον Κρανίου τόπον, διὰ νὰ ζήσετε τὴν στιγμήν τῆς Ἀγωνίας, τὴν στιγμήν τῆς κηλιδώσεως τῆς ἑλληνικῆς τιμῆς.

Τὸν τόπον τὸν γνωρίζετε. Ἐκεῖνο ποῦ ἤ-
μεις ἀγνοοῦμεν, εἶναι, ἐὰν εὗρεθῃσαν Ἐλ-
ληνες ἀπασχολούμενοι μετὰ τὴν ἀνέγερσιν μνη-
μείων εἰς τὸν τόπον τῶν ἐξ κηλίδων τοῦ αἵ-
ματος.

Ἐμπρὸς εἰς τὸ μικρὸν δάσος δύο ζυγοὶ στρατιωτῶν ἐπερίμεναν· ὀπισθὲν τῶν οἱ προσδραμόντες τρόφιμοι τῆς «Σωτηρίας». Αἰφνης ὁ εἰς ζυγὸς προχωρεῖ καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν δύο σταθεμεῖ τὸ μικρὸν φορτηγὸν τῶν καταδικῶν. Οἱ ἐντεταλμένοι καὶ οἱ ἐπίσημοι συναννοῦνται, ἐνθ' ὁ Νικόλαος Στράτος πηδᾷ πρῶτος κατὰ γῆς. Ἀκολουθεῖ ὁ Θεοτόκης καὶ εἰς τὰς χεῖράς τινι στήλαι τὸν βραχιόνά του κατέρχεται ὁ Δημήτριος Γούναρης μετὰ τὴν πυρετὸν τοῦ τύφου εἰς τὴν λάμπιν τῶν ματιῶν. Ἐπειτα ὁ Μπαλτατζῆς ὁ Χατζιανέστης, ὁ Πρωτοπαπαδάκης. Οἱ ἄλλοι προστοιμάζονται καὶ συνομιλοῦν. Οἱ ἔξυμμάζονται γύρω ἀπὸ τὸν Γούναρην, ὁ ὅποιος δὲν θά ὑποκύλῃ εἰς τὴν νόσον του. Ὁ Στράτος προσφέρει τὸ τελευταῖον αἰγάρετον τῶν μελλοθανάτων. Μόνον ὁ Θεοτόκης δέχεται. Μίαν στιγμὴν ὁ Γούναρης ἀπλώνει τὴν χεῖρα καὶ ὅλοι στρέφονται νὰ ἴδουν πρὸς τὸ μέρος ποῦ τοὺς δεικνύει. Εἶναι τὸ μέρος ἀκριβῶς ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν στρατιωτῶν. Τὸ μέρος ποῦ ἐνοῦνται αἱ δύο κατηφορικαὶ πλευραὶ τοῦ ἐ-

κεῖ τόπον. Ὁ χῶρος πού θά σταθοῦν ἐνώπιον τῶν δημίων. Ἀλλά ἡ συνεννόησις τῶν ἐντολοδόχων ἔχει λήξει. Ὁ Βοβολίνης πλησιάζει τοὺς μέλλοθανάτους καὶ χαριεντίζεται. Ὁ Νικόλαος Στράτος τοῦ ἐμπιστεύεται τὴν σιγαροθήκην του διὰ τὸν υἱόν του.

Ἀλλὰ πρόκειται λοιπὸν νὰ ἀποθάνουν μετ' ὀλίγον οἱ ἑξ ἐκεῖνοι γίγαντες τοῦ θάρρους καὶ τῆς ψυχραιμίας; Πρόκειται νὰ τουφεκισθοῦν οἱ ἑξ ἐκεῖνοι ἀπαθείς, οἱ πέντε πολιτικοὶ ἄνδρες καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος, πού φαίνονται ὡσάν νὰ ἀναμένουν εἰς μίαν τελετὴν τὴν ἀφίειν τοῦ ἀνωτάτου ἀρχοντος; Φεῦ! Ἡ τραγωδία ἐπιταχύνεται.

Τοὺς ὀδηγοῦν διὰ μέσου τῶν παρατεταγμένων στρατιωτῶν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἀποσπασματος μετὰ τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του χαράσσει ταχέως εἰς τὸ χῶμα ἓνα σταυρόν. Τὸν Σταυρόν τῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θά πέσουν. Ἡ ὑποδειχθεῖσα οὕτω πρώτη θέσις κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Νικολάου Θεοτόκη. Ἄλλος σταυρὸς διὰ τὸν Νικόλαον Στράτον, εἰς ἀπόστασιν τριῶν μέτρων. Ἐπειτα ὁ Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, ὁ Δημήτριος Γούναρης, ὁ Γεώργιος Μπαλτατζής, ὁ ἀρχιστράτηγος Χατζανέστης εἰς τὴν σειράν.

Ὁ Θεοτόκης φορεῖ τὸν μονύελόν του καὶ ἔχει εἰς τὴν κόγχην τῶν χειλέων του τὸ τελευταῖον σιγαρέττον. Ἐσταύρωσε τὰ χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, σφίγγει διὰ τῆς ἀριστερᾶς παλάμης τὴν θέσιν τῆς καρδιάς, καὶ ἔτσι ἀναμένει τὴν τελευταίαν του στιγμήν.

Ὁ Στράτος ἰσοπέδωσε μετὰ νευρικὴν κίνησιν τῶν ποδῶν του τὸ ἀνώμαλον ἔδαφος πού τοῦ ἔλαχε, ἔπειτα ἔρριψε μετὰ νευρικότητά τὸν πλόν του πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῷ ἐξανέμιλλοντο εἰς τὴν πρηνὴν αὔραν τὰ μαλλιά του.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης. Μία λευκὴ μερφή, ἡρεμὸς καὶ ἀκίνητος, τὸ βλέμμα σταθερὸν πρὸς τὰ ἔμπροσ, τὰ χεῖρα εἰς τῆς τσέπας τοῦ ἐπανωφορίου. Ἀντίκρυζε τὸν θάνατον ἢ ἤκουεν ἀναφορὰν ὑφισταμένων;

Παῖ ὁ Δημήτριος Γούναρης, λαμπὰς ὡχρὸς, ἀλύγιτος καὶ πρὸ τοῦ θανάτου, ὅπως ἀλύγιτος καὶ εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ πλὸς του σκιάζει τὸ βλέμμα, πού λαμπυρίζει εἰς τὸν πυρετὸν τῆς ἀσθενείας του. Ἦμπούσε νὰ ἦτο νεκρὸς, ἐὰν δὲν ἤθελε νὰ νικήσῃ τὴν τωραννίαν τῆς νόσου του καὶ νὰ ἀντικρύσῃ τὴν ἀνανδρίαν τῶν δημίων του. Θὰ ἤμπούσε νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ Δημ. Γούναρης ὑπῆρξεν ὑπεράνθρωπος εἰς τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του. Συνεκέντρωσε τὴν στιγμήν ἐκείνην ἄλην τὴν ζωικὴν του ἀντοχὴν καὶ ὄλην τὴν

ψυχικὴν του θέλησιν διὰ νὰ ἀποθάνῃ ἥρωας ὑγιαίνων, αὐτὸς ὁ πρὸ ὀλίγων ὥρῶν διατηρούμενος μετὰ τὸν πάγον ἐπὶ τῆς κοιλίας.

Ὁ Γεώργιος Μπαλτατζής, ὡσάν τίποτε νὰ μὴ συνέβαινε γύρω του τὸ ἐνδιαφέρον τὴν ὑπαρξίν του, ἐξήταζε ἀπὸ τοῦ μονύελου του τὴν πρὸ αὐτοῦ παράταξιν, ὑπερήφανος καὶ ἀριστοκρατικός.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Ἀρχιστράτηγος ἐν στολῇ, μετὰ τὰς πτέρνας ἠνωμένας, τὸ στήθος πρὸς τὰ ἔμπροσ, τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν μηρῶν, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὑψηλά, τὸ βλέμμα ἀγέρωχον, ἀλλὰ καὶ τρομερόν. Αὐτὸς νὰ δειλιάσῃ;

Ἀλλὰ τί λοιπὸν περιμένουν; Μήπως οἱ δῆμιοι τώρα δειλιούν; Μήπως τὸ μακρυνὸν αὐτοκίνητον πού σύρεται εἰς τὴν σκόνιν μετὰ ταχύτητα, εἶναι ἀγγελὸς νέων ὀδηγιῶν; Μήπως;...

Ὅχι! Οἱ δῆμιοι περιμένουν ὀλίγα λεπτά, ἀφίνουν τὰ θύματα εἰς τὴν συγκίνησιν των, καὶ θὰ ἤθελον νὰ τὰ ἴδουν ὑποκύπτοντα εἰς τὸν τρόμον πρὶν ὑποκύβουν εἰς τὰς σφαῖρας. Μάταιος πόθος. Ἀκλόνητοι ἐκεῖνοι ἀναμένουν. Γνωρίζουν ὅτι τὸ ἔργον των δὲν θὰ τερματισθῇ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην.

Μία προσταγή: Ἐπὶ σκοπόν!

Ἐμπρὸς εἰς τὸν καθένα ὑπάρχουν πέντε στρατιῶται. Αἱ κάνναι προτάσσονται. Οἱ ὀπισθεν στρατιῶται παρουσιάζουν τὰ ὅπλα καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν ξιφολόγχοι σιγοτρέμουν εἰς τὸν ὀρίζοντα. Μία ὁμοβροντία καὶ ἑξ ἀνθρώπωνι σιγοῖ. Ὁ πρῶτος ἐκάστης πεντάδος προχωρεῖ διὰ τὴν ἀπελευθερωτικὴν βολὴν εἰς τὸ κρανίον τῶν πτωμάτων.

Χωρὶς ἀργεσπορίαν, ἄλλο φορτηγόν, κλειστὸν αὐτό, προσέρχεται. Γὰ πτώματα ρίπτονται σιγῇ. Ἐξω κράνται χεῖρες καὶ τὸ κρανίον τοῦ Πρωτοπαπαδάκη, τεθραυσμένον καὶ φρικῶδες. Τὸ φορτηγόν ἐκκινεῖ, ἐνῷ τὸ ἐξέχον φρικτὸν θέαμα τῶν χειρῶν δὲν συγκινεῖ τοὺς δημίους.

Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ!

Ἡ καρδιά μας ἐξασθενίζει, πάλαι αὐτὴν τὴν στιγμήν, ὅπως καὶ τὴν στιγμήν ἐκείνην. Διὰ τὴν μνήμην τῶν ἑξ ἡρώων ἃς ρίψωμεν σήμερον τὴν ἀγάπην μας καὶ τὴν στοργὴν μας ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη καὶ εἰς τὰ δάκρυα. Θὰ γλυκάνωμεν τὸν ἄδικον θάνατόν των, θὰ ναρκώσωμεν τὸν ἀπαρηγόρητον πόνον μας.

Ρώμη, Νοέμβριος.

Ν. ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ

Εἰς τὸ προσεχές: Ἡ ἀνθεντικὴ περιγραφή τῆς παραλαβῆς τῶν εὐγενῶν νεκρῶν καὶ τῆς ταφῆς αὐτῶν.

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΙΚΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ ΤΟ ΔΙΔΑΓΜΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Αἱ τελευταῖαι βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ὑπῆρξαν ἀποκάλυψις. Ἀποκάλυψις τῆς φθορᾶς τοῦ Βενιζελισμοῦ, ὡς καὶ τοῦ ψεύδους ὅλων τῶν νόθων δημιουργιῶν του καὶ καταστάσεων ἀπὸ τοῦ 1922. Ἐπὶ 286 βουλευτικῶν ἐδρῶν, τὰ ἠνωμένα καὶ μὴ βενιζελικά συγκροτήματα μόλις κατάρθωσαν νὰ συγκεντρώσουν 150, πράγματι 114, διότι αἱ 36 προσφυγικαὶ ἔδραι μόνον εἰς τὸ παθητικὸν τοῦ Βενιζελισμοῦ δύνανται νὰ καταλογισθῶσι, αἱ δὲ 9 κομμουνιστικαί, ἐὰν ἐφάπτωνται αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν κοινότητα τῆς Δημοκρατικῆς πίστεως, κατὰ τὰ ἄλλα ἀντιτίθενται πρὸς αὐτὸν τόσον, ὅσον ἀντιτίθενται καὶ πρὸς τὰ ἀντίπαλα κόμματα. Εἶνε ἀκάθαρτον ἐξάφρισμα τοῦ βενιζελικοῦ λέβητος, τὸ ὅποιον ἔχει τάσιν νὰ ἐκχύνεται διαρκῶς πρὸς τὰ ἔξω. Καὶ αἱ 8 περίπου ἀγροτικαί, ἡ ἄλλη ἀπροσδιόριστον ἀποχρώσεως, ἀνῆλθουσιν εἰς αὐτὸν τόσον, ὅσον καὶ εἰς τὸν Ἀντιβενιζελισμόν. Κατὰ ταῦτα, ἡ Ἑλλὰς ἡ πρωτίστως δικαιοῦμένη νὰ ἐκφέρῃ γνώμην ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῶν κοινῶν ἀπελάχτηκε καὶ κατὰ τὰς ἐκλογὰς ταύτας τὸν Βενιζελισμόν, ὅπως ἀκριβῶς τὸν εἶχεν ἀπολαχτίσει καὶ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1920. Καὶ τὸ λάκτισμα θὰ ἦτον ἀκόμη ἐμφαντικώτερον, ἐὰν ὁ Ἀντιβενιζελισμὸς κατήχετο εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ἠνωμένως, ὅπως κατήλθεν ὁ Βενιζελισμὸς, ἐξαίρεσει τοῦ ἀσημάντου βενιζελικοῦ τμήματος τῆς «Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως». Δὲν ὑπελογίσσαμεν ἀνωτέρω εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Βενιζελισμοῦ τὰς 36 περίπου προσφυγικὰς ἔδρας. Οὐτε τοὺς πρόσφυγας, οὐτε τὸν Βενιζελισμόν ἀδικοῦμεν διὰ τῆς κρίσεως μας αὐτῆς. Αἱ συνθήκαι τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν προσφύγων ὡς Ἑλλήνων πολιτῶν, καίτοι Ἑλλήνων τὸ γένος καὶ αὐτῶν ὅσον ἀκριβῶς καὶ ἡμεῖς, εἶνε τοιαῦται, ὥστε ἀληθῶς νὰ καλύπτῃ τὸ πρόσωπον ἐξ αἰσχύνης πᾶς ἐξαρτῶν τὴν ρύθμισιν καὶ τὴν ποιότητα τῆς διοικήσεως ἐν συνταγματικῇ καὶ κοινοβουλευτικῇ κράτει ἐκ τῆς ἐνσυνηδόντου χρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν πολιτῶν. Ἀς ἀποτρέψωμεν τὸ πρόσωπον ἐκ τοῦ σημείου αὐτοῦ, ἃς μὴ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς ἀνθρώπους, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων εἶχον, ἢ ἔχουν ἀκόμη τόσῃν ιδέαν περὶ πολιτικῶν καὶ Ἑλληνικῶν ζητημάτων, ὅσῃν ἡμεῖς περὶ τῶν κατοίκων τοῦ πλανήτου Ἀρεως, χιλιάδες τῶν ὁποίων

ἀννοοῦσιν ἐντελῶς τὴν Ἑλληνικὴν, οἱ ὅποιοι ἐξηρέθησαν τῆς στρατεύσεως, μόλις ἡμέρας τινὰς εἶχον ζήσει ἐν Ἑλλάδι, ἐθεωρήθησαν ἀπαλλαγμένοι τῆς πληρωμῆς φόρων, πιστεύουν ἀκράδαντος ὅτι, ἐρχόμενοι οἱ ἀντιβενιζελικοὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν, θὰ κάψουν τοὺς συνεικισμούς των, θὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον των διὰ νὰ τοὺς ἐξοντώσουν, θὰ τοὺς ἀποδιώξουν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἀφοῦ πρῶτον τοὺς ἀπογομῶνουν! Οὐτε εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι οἱ πρωτόγονοι καὶ ἀπλοῖκοι αὐτοὶ ἄνθρωποι—τὰ ἐννέα δέκατα ἐξ αὐτῶν—ὄρθην ἀσκήνιν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματός των ἐννοοῦν τὸ νὰ ψηφίσῃ ἕκαστος καὶ δις καὶ δεκάκις καὶ εἰκοσάκις καὶ πεντηκοντάκις, ὡς καὶ νὰ διαπραγματεύωνται τὴν χρηματικὴν ἐξαγορὰν τῆς ψήφου των μέχρι καὶ τῆς τελευταίας νυκτερινῆς ὥρας τῆς παραμονῆς τῶν ἐκλογῶν. Καθὼς καὶ ὅτι τὸ Α καὶ τὸ Ω τῆς πολιτικῆς των πίστεως καὶ τοῦ πολιτικοῦ ιδεώδους των εἶνε τὰ προσφυγικά, καὶ μόνον αὐτά, αὐτὰ καὶ μόνον, συμφέροντα.

Ἐὰν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ γεγονός—ἀδελφοί σθετήτω—, ὅτι οἱ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν προσφύγων, τὸ ἄνθος τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου, ἐπενόησαν, ὀλίγον πρὸ τῶν ἐκλογῶν, τὴν δημιουργίαν ἰδιαιτέρων προσφυγικῶν κομμάτων καὶ συνδυασμῶν κατ' ὅλον τὸ Κράτος, μόνον καὶ μόνον ὅπως ἐχθιάσσει χρηματικῶς τὸν ἐπὶ σαλευσμένου ἔδαφους ἰστάμενον Βενιζελισμόν καὶ τὴν ἐνδιαφερομένην δι' αὐτόν καὶ τὴν συναφῇ Δημοκρατίαν Κυβέρνησιν Κονδύλη, τὰ ὅποια κόμματα καὶ τοὺς ὁποίους συνδυασμούς διέλυον βαθμιαίως, μέχρι τῆς παραμονῆς τῶν ἐκλογῶν, ἐφόσον ἐπληρώσῃ τὸ διὰ χιλιάδων ὀραχμῶν ἔκαστος, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ταῦτα, ἀπολύτως ἐξηκριδωμένον, ὅπως θ' ἀποδειχθῇ ἐν καιρῷ κατὰ πᾶσαν λεπτομέρειαν, ὅπως μάλιστα εἶνε ἀποδεδειγμένον ἐκ τῶν ἀμοιβαίων διὰ τοῦ τύπου κατὰ τὰς παραμὰς τῶν ἐκλογῶν σχετικῶν ἀποκαλύψεων.—τί γίνεται τὸ ἐνσυνηδόντον τὸ προσφυγικῆς ψηφοφορίας ὑπὲρ τοῦ Βενιζελισμοῦ καὶ τοῦ συναφούς πρὸς αὐτόν Δημοκρατισμοῦ; Τόσον δὲ εὐρέως βλέπουσιν ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως οἱ συμπολίται ἡμῶν πρόσφυγες, ὥστε, ἐὰν οἱ κ.κ. Καραντάρης καὶ Μιχαλακόπουλος εἶχον ὑποψηφιότητα ἐν Ἀθήναις, δὲν θὰ ἐδίδεπον τὴν Βουλὴν,

διότι οι πρόσφυγες έκλογείς μόνον προσφυγικά συμφέροντα και πρόσφυγας υποψηφίους είχαν υπόψιν εις όλην αυτήν την έκλογικήν υπόθεσιν της 7ης Νοεμβρίου, και διά τοῦτο ἐψήφισαν τυφλῶς και ἀποκλειστικῶς τοὺς ἐν τοῖς βενιζελικοῖς συνδυασμοῖς τοιοῦτους. Πείον δὲ θὰ ἦτο διὰ τὸν Βενιζελισμόν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς προσφυγικῆς πολιτικῆς συνειδήσεως, ἐὰν δὲν ἐπεσπεύδατο τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ταμείων τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης κατὰ τὰς παραμονὰς αὐτῶν, ὅπως ἀρχίστη ὅπως-ὅπως ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἀνταλλαζιμῶν προσφύγων, εἶνε ἐντελῶς περιττὸν νὰ εἰπωμεν.

Ὡστε ὁ Βενιζελισμὸς καὶ ἡ καθαρὰ Δημοκρατικὴ παραφύαξ του, ὁ Παπαναστασιζμός, ἀντιπροσωπευόμενοι ἐν τῇ Βουλῇ δι' 114 ἐδρῶν, κατ' ἀλήθειαν, πῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπικρατήσας κατὰ τὰς ἐκλογάς, καὶ πῶς, ἀντιστρόφως, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπογυμνωθεὶς δι' αὐτῶν; Ὁ Βενιζελισμὸς θαίνει πρὸς τὴν δύσιν του, πρὸς τὸ οἰκτρὸν τέλος του. Εἶνε ἀνεκλήτως κατεδικασμένος ἀπὸ ἡθικῆς ἀπόψεως παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ πεφωτισμένου καὶ εὐσυνειδήτου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καὶ ἡ σκιώδης σήμερον ὑπόστασις του δὲν στηρίζεται, παρὰ μόνον εἰς τὴν προσφυγικὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνηγητικῶς, ὡς καὶ εἰς τὴν στοασιωτικὴν θίαν, ἡ ὁποία ὑφίσταται ὅπως-ὅποτε ἀκόμη ὑπὸ τὰ ἐρεπία της. Αὐτὸ εἶνε τὸ καθαρόν συμπέρασμα καὶ τὸ καθαρόν διδάγμα ἐκ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν. Ὁ βενιζελικός σκελετός—σκελετός μόνον εἶχεν ἀπομείνει ὁ Βενιζελισμὸς ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν τῆς 1ης Νοεμβρίου—μεταπίπτει καὶ ὑφώνεται διαδοχικῶς κατὰ τὰς τελευταίας ἔτη ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ Πλαστήρα ἐπὶ τοὺς ὤμους τοῦ Παγκάλου, καὶ ἀπ' αὐτῶν εἰς τοὺς ὤμους τοῦ Κονδύλη καὶ ἀπ' αὐτῶν πάλιν εἰς τοὺς κατεσκληρότας ὤμους τοῦ Πλαστήρα, ἐπιδεικνύμενος πρὸς τὸν κόσμον ὑπὸ τὰ πολιτικὰ φάσματα τοῦ Καφαντάρη καὶ τοῦ Μιχαλκοπούλου καὶ τοῦ Παπαναστασίου ὡς ζῶν πολιτικὸς ὁργανισμός, ἐνῶ ὑπὸ τὰ φάσματα ταῦτα εὐκόλως δύναται τις νὰ διῶδῃ τοὺς σκώληκας, οἱ ἑπὶ οἱ ἐκρέουσιν ἀπὸ τοῦ σκελετοῦ πούτος. Ὁ Βενιζελισμὸς, δολοφονήσας τοὺς ἀντιπάλους του πολιτικούς ἀρχηγούς, ἐδολοφόνησε τὴν ὥραν ἐκείνην καὶ τὸν ἑαυτὸν, του. Τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων ἐκείνων τὸν ἐπνίξε πλέον, καὶ καμμία πολιτικὴ μεταπήδησις, καμμία μεταλλαγή πολιτικῶν ἀρχῶν, καμμία εὐκαιρία ἐκλογῶν, καμμία Ἀναλογικὴ δὲν δύναται νὰ τὸν σώσῃ. Ὁ Βενιζελισμὸς, ἐκδιάσας τὰ πάντα ἀπὸ τοῦ 1919, ἐγκληματίας ἀκόμη περισσύτερον κατὰ τῆς ιδέας τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ συντα-

ματικοῦ δικαιώματος, ὅτε μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου τοῦ 1920 δὲν ἤθελυσε νὰ ὑποταχθῇ ὑπὸ τὰς συνεπείας τῶν ἐκλογῶν ἐκείνων καὶ ἀντετίθετο ὑπόβουλος, ὅσον καὶ κυνικῶς, καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ καὶ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ἐναντίον αὐτῶν, εὐρεθεὶς διὰ τοῦτο μοιραίως εἰς ἀντεθνικὴν ἀντίθεσιν καὶ πρὸς τὰς προσπάθειάς τῶν διαδόχων του ὑπὲρ τοῦ ἐν-Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἀγῶνος, ἀποκορυφώσας κατόπιν τὴν ἐγκληματικὴν δρᾶσιν του διὰ τῆς ἐπανάστασεως τοῦ 22, τῆς διαγωγῆς του ἀπέναντι τῶν ἀτυχεσάντων πολιτικῶν ἀντιπάλων του, τῆς βιαιᾶς καὶ αὐθαιρέτου πολιτικῆς μεταβολῆς, τῆς δημιουργίας τοῦ παγκαλικοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς παγκαλικῆς τυραννίας, εἶνε λίαν εὐλογον καὶ εὐεξήγητον νὰ εὐρίσκειται πλέον ὀριστικῶς χρεωκοπημένος ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ συνειδήσει παντὸς τιμίου καὶ ἀμερολήπτου κριτοῦ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Τὴν πιστοποίησιν τῆς χρεωκοπίας αὐτῆς ἔδωκαν πανηγυρικῶς αἱ ἐκλογαὶ τῆς 7ης Νοεμβρίου. Καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ περισωθῇ τι ἐκ τοῦ Βενιζελισμοῦ διὰ τὰ μέλλον, τοῦτο θὰ ἐγίνετο μόνον δι' ἐμ π ο α γ μ α τ ο υ ἀναγνωρίσεως παρὰ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ τῶν ἀλλεπαλλήλων κακουργιῶν του καὶ ἀνομιῶν ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἡθικῆς, τοῦ λαϊκοῦ συναισθήματος, τοῦ συμβολαίου τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, τῆς συνταγματικῆς τάξεως, τῶν πολιτικῶν δεδομένων. Πρέπει νὰ ἐννοηθῇ καὶ νὰ γίνῃ δεκτὸν παρὰ τῶν κληρονόμων τούτων τῶν βενιζελικῶν ἐρεπιπῶν, ὅτι, ἐν τῇ συνεχεῖ καὶ ἀδιαλλάκτῳ πάλῃ μετὰ τοῦ Βενιζελισμοῦ καὶ τοῦ Ἀντιβενιζελισμοῦ, δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ἐπαρκείας πολιτικῶν ἀρχηγῶν, οὔτε περὶ ἐπαρκείας πολιτικῶν προγραμμάτων, οὔτε περὶ προτιμήσεως ἰδιοφυῶν ἢ μεγαλοφυῶν. πρόκειται κυρίως, πρόκειται πρωτίστως, πρόκειται ἐξαιρετικῶς, πρόκειται θεμελιώδως περὶ προτιμήσεως καὶ ἐγκρίσεως καὶ καθιερώσεως π ο λ ι τ ι κ ῶ ν ἀ ρ χ ῶ ν, πολιτικῆς συνειδήσεως, πολιτικῆς ψυχολογίας, πολιτικῆς ἀφετηρίας. Συγγνώμῃ πρὸς τὸν Βενιζελισμόν σήμερον θὰ ἦτον ἐπιδοκιμασία τῶσων ἀναστατώσεων, τῶσων ἀνατροπῶν, τῶσων πραξικοπημάτων, τῶσων ἐκδιάσεων, τῶσων ἐγκλημάτων ἐναντίων ἀτόμων, τῶσων συνταράξεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τῶσων ἐθνικῆς θυσίας, τῶσων ἀδελφικοῦ αἵματος, τῶσων ταπεινώσεων τοῦ Κρατικοῦ κύρους παρὰ ξένων, τῶσων ὀλοκληρωτικῆς ἐκτροχιάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, τῶσων πολιτικῶν ἀδιεξόδου, τῶσων παραχαράξεων καὶ ἐξαμβλώσεων τῆς ιδέας τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Δικαίου, τῶσων ἀθετήσεως καὶ περιφρονήσεως καὶ τοῦ στοιχειωδιστάτου Ἀνθρωπισμοῦ. τὰ ὁποῖα, πάντα, ὀφείλονται κυρίως εἰς τὴν ὀξύτητα, τὴν

ἐγωμανίαν, τὴν σατραπικότητα, τὸ ἀσυναίσθητον, τὴν ὑπερβασίαν, τὴν ἀδιάλλακτον ἐμπάθειαν, τὴν μεγαλομανίαν τοῦ Βενιζελισμοῦ. Θελήσας ὁ Βενιζελισμὸς νὰ ἐμφανίσῃ ἐν Ἑλλάδι ἀποψιν Νίτσεϊκοῦ ὑπερανθρωπισμοῦ, κατέληξεν εἰς τὸν θρηιανθρωπισμόν. Ὑπερετίμησεν ἑαυτὸν καὶ ὑπετίμησε τὴν ψυχολογίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἐθέσσε πρὸ ἑαυτοῦ ὡς σκοπιμότητα τὰ ἀνεπίτευκτα, καὶ ὅταν εἶδεν ὅτι κακῶς εἶχεν ὑπολογίσει τὸ ἔδαφος καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς δρασέως του, ἀντὶ νὰ σταματήσῃ, ἐξωθήθη ὑπὸ τοῦ ἐγωῖσμοῦ του εἰς τὸ νὰ διασπᾷ τὰς ἐναντιότητες διὰ τῆς ἀθετήσεως καὶ τῶν ἀρχῶν ἐκείνων, καὶ τῶν ἡθικῶν ἐκείνων δεσμεύσεων, καὶ τῶν ψυχολογικῶν ἐκείνων ἐπιταγῶν καὶ δεδομένων, αἵτινες διαγράφουσι πάντοτε καὶ πανταχοῦ τὸν μοιραῖον καὶ ἀδιάσπαστον κύκλον, ἐν τῇ ἀκτίνι τοῦ ὁποῖου μόνον δικαιούται νὰ περιστρέφεται καὶ νὰ ἐκδηλώνεται ἡ ἀνθρωπίνη δρᾶσις. Οὕτω διήνοιξε πρὸ ἑαυτοῦ, ἐν τῇ πορείᾳ του, ἡθικὸν βάραν, εἰς τὸ ὁποῖον μοιραίως κατεκορημνίσθη καὶ κατεκερματίσθη, συμπαράσους εἰς τὴν πτώσιν του καὶ ὕψιστα Ἑλληνικά συμφέροντα. Κανείς δὲν θὰ εὐρεθῇ ποτέ, ὅστις νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ εἰκτὰ αὕτη ἐκτροχίασις τοῦ Βενιζελισμοῦ, ἡ ἐντελῶς ἀναξία τῶν φαινομένων τουλάχιστον τῆς πρώτης πολιτικῆς σταδιοδρομίας του, ὡφείλετο εἰς τοὺς ἀντιπάλους του, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν βεθαίως καὶ αὐτοὶ ἀλάνθαστοι. Ὁφείλετο κυρίως εἰς τὴν ψυχολογίαν του, ἡ ὁποία ἦτο ψυχολογία ἀ ν θ ρ ῶ π ῆ καὶ ἀ ν τ ε θ ν ῆ καὶ ἀ ν τ ε θ ν ῆ. Καὶ, ὡς λ ῆ ν ι κ ῆ καὶ ἀ ν τ ε θ ν ῆ καὶ ἀ ν τ ε θ ν ῆ. Καὶ, ὡς τοιαύτη, ἀπεδοκιμάσθη ἐπανειλημένως παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀφότου ἀπεκαλύφθη, ἀπεδοκιμάσθη ἐντόνως καὶ χαρακτηριστικῶς, ἐστιγματίσθη καὶ ἡ καταδίκη της θὰ ἦτο πολὺ μεγαλειώδης κατὰ τὰς τελευταίας ταῦτας ἐκλογάς, ἐὰν ὁ Ἀντιβενιζελισμὸς δὲν διεσπᾷ ἑαυτὸν κατ' αὐτὰς, καὶ ἐὰν τὸ Λαϊκὸν Κόμμα, τὸ κυρίως ἐμφανιζόμενον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Λαοῦ ὡς κρατὺν τὴν σημαίαν τοῦ πολιτικοῦ κόμματος τοῦ αἰμυνήστου Γούναρη, δὲν ἐστραγγάλιζέ τὸν ἀγῶνα διὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως ὡς υποψηφίων βουλευτῶν ὅλων τῶν παλιμψήστων τοῦ παρελθόντος, ὅλων τῶν ἐσκεβρωμένων πολιτικῶν προσώπων, τῶν ὁποίων ἡ νοοτροπία καὶ ἡ ψυχικὸς της καλύπτειται ὑπὸ σκωρίας, ὅλων τῶν ἀποσαρμόστων πρὸς τὰς πολιτικὰς ἐξελίξεις, ὅλων τῶν ἐκπεσόντων πολιτικῶν φεουδαρχῶν τοῦ παρελθόντος, ὅλων τῶν ἀποδειχθέντων ἀχρήστων κατὰ τὰς μεγάλας καὶ κρίσιμους καὶ δοκιμαστικὰς περιστάσεις τοῦ ἐναντίον τοῦ Βενιζελισμοῦ πολυετοῦς ἀγῶνος, ὅλων τῶν μισονείστων. Ἡ ἀβλία καὶ ἀψυχρόλογητος ὁργάνωσις τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος παρὰ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἐστέρη-

σε τὸν Ἀντιβενιζελισμόν τριάνοντα τουλάχιστον ἀκόμη βουλευτικῶν ἐδρῶν, αἱ ὁποῖαι οὕτω τυχαίως ἐγένοντο λεία τοῦ Βενιζελισμοῦ. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀτυχίαν ταύτην τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, τὸ ὑπὸ τὸν κ. Γ. Μ. Μεταξῶν κόμμα τῶν Ἐλευθεροφρόνων ἐνεφάνισεν ἐκλογικὸν θρίαμβον, ὅστις ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἀπροσδόκητος καὶ διὰ τοὺς μᾶλλον προκατειλημμένους ὑπὲρ αὐτοῦ. Κατὰ μέγιστον μέρος ὁ θρίαμβος οὗτος ὀφείλεται εἰς τὴν μοναδικὴν ἀληθῶς ὁργάνωσιν τοῦ κόμματος τούτου, εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιλογῆς προσώπων, τὸ κρατοῦν παρ' αὐτῷ, εἰς τὴν τάσιν του καὶ εἰς τὴν τακτικὴν του τοῦ προσαρμοζομένου πρὸς τὰ ἐκαστοτε δεδομένα καὶ τὰς ἐκαστοτε ἀπόψεις τῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως. Παρουσιάζεται ἤδη τὸ κόμμα τοῦτο ὡς μία ἀνασύνθεσις τοῦ Ἀντιβενιζελισμοῦ πλήρης ζωτικότητος, ὡς μία μοιραία διέξοδος τοῦ ἀντιβενιζελικοῦ κύματος, ἀγνωστον μὲν ἀκόμη διὰ τοὺς πολλοὺς τοῦ ἀκριβῶς τείνουσα, ἀλλὰ πάντως τείνουσα νὰ περιλάβῃ τὰ δημιουργικώτερα ἀντιβενιζελικά στοιχεία. Ὁ Ἀρχηγὸς του εἶνε ἀδιαμφισβήτητος ἰκανότητος ἀνὴρ, μοναδικῆς θελήσεως καὶ πίστεως εἰς ἑαυτὸν, τὸ δὲ παρελθόν του ὡς πρὸς τὴν Μικρασιατικὴν ὑπόθεσιν, εἶνε μέγα ὑπὲρ αὐτοῦ στοιχεῖον. Ἐν τῇ παρούσῃ μεγάλῃ καὶ τελευταίᾳ Ἑλληνικῇ πολιτικῇ κρίσει θὰ καθορισθῇ ἀκριβῶς ἡ σκοπιμότης καὶ ἡ ἰκανότης τῶν ἀντιβενιζελικῶν ἡγετῶν. Ἀς γίνωσι δι' ἀμφοτέρους μαθήματα τὰ σφάλματα καὶ αἱ πλάναι τοῦ παρελθόντος, καὶ ἄς λάβωσι πρὸ παντὸς ὑπ' ὕψιν, ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται νὰ ἐργασθῶσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν, ἀλλὰ νὰ συντελέσωσι πρωτίστως εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς χώρας ἀπὸ τοῦ πολυσυνθέτου βενιζελικοῦ καρκίνου.

Π.—

Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος: Ἡ ἀγύρευσις τοῦ βουλευτοῦ Πειραιῶς — Τροικηνέας κ. Σωτ. Σωτηριάδου ἐπὶ τοῦ τυφεισμοῦ τοῦ αἰμυνήστου Δημ. Γούναρη.

Ἐπίσης—Ἡ ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς κυβερνήσεως ἀγύρευσις τοῦ κ. Ι. Δ. Ράλλη.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἡ «Νέα Ἐποχὴ» θὰ δημοσιεύει βιβλιοκρισίας μόνον τῶν πρὸς αὐτὴν ἀποστελλομένων βιβλίων.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ

Εδημοσιεύθη μετά εξαιρετικής ταχύτητας Νομοθετικόν Διάταγμα προνοούν περί ιδρύσεως «Τραπεζής των Δικαιούχων Ανταλλαξιμών», της σκοπός θα είνε ή λήψις μέτρων προς υποστήριξιν της αξίας των όμολογιών των Δικαιούχων Ανταλλαξιμών.

Η κεντρική ιδέα του μέτρου τούτου εγχρίνεται βεβαίως από πάντα όρθοφρονούντα και εύθύν άνθρωπον, διότι πολλαπλώς ωφέλιμον είνε και απολύτως δίκαιον διά τὰ συμφέροντα των δικαιούχων ανταλλαξιμών να κρατηθώσιν αί όμολογίαι ως λαμβάνουν μετά της είς μετρητά αποζημιώσεως των είς καλὰς τιμάς διά να εύρουν άριώτερον οί άτυχήσαντες άδελφοί τὰ οικονομικά μέσα της αναδημιουργίας των. Ερωτάται όμως είνε τό μάλλον πρακτικόν και τό μάλλον πρόσφορον μέτρον ή ίδρυσις μιᾶς Τραπεζής άνευ κεφαλαίων, δηλ. άνευ ρευστών μέσων προς υποστήριξιν της αξίας των τίτλων ένός δανείου;

Διότι και είς τόν άπλούστερον πολίτην, τόν έντελώς άναμύδιον περί τὰ τραπεζικά θά προκύψη ή άπορία αύτη. Οί άπαντήσουν τινές ότι ή «Τράπεζα των δικαιούχων ανταλλαξιμών» θά άναζητήση από άλλας Τραπεζας ή από άλλους όργανισμούς την οικονομικήν ένίσχυσιν αύτων, διά να δίδη δάνεια επί ενεχύρω των έν λόγω όμολογιών ή διά να εφαρμόση άλλους τραπεζικούς ή και χρηματιστηριακούς συνδυασμούς προς υποστήριξιν των όμολογιών τούτων των προσφύγων είς ρήγλας ικανοποιητικής τιμάς. Αλλά είνε πολύ φυσικόν και αί Τράπεζαι έκείναι και οί όργανισμοί είς ούς ή νέα Τράπεζα των Ανταλλαξιμών θ' άποταθῇ να ζητήση την ένίσχυσιν των διά τόν άνωτέρω σκοπόν να σκευθώσιν:

Και δέν κάμνω έγώ δι' ίδιον λογαριασμόν αύτή τή δουλειά που πέσκει να κάμη με τὰ ιδικά μου χρήματα ή Τράπεζα των ανταλλαξιμών και να κοπωθῇ όλα τὰ τυχόν κέρδη; Διατί να μεσολάβησῃ ή νέα Τράπεζα;

Πλήν τούτου τό όποίον εμφανίζει εύθως εξ αρχής μίαν τεραστίαν δυσχέρειαν όχι διά τήν προκοπήν, αλλά και δι' αύτήν την έναρχιν και ουσιαστικήν κίνησιν των έργασιών της νέας ταύτης Τραπεζής και τό όποίον αποτελεί άμέλεικτον νόμον μάλιστα με την σημερινήν στενότητα του χρήματος έσκέφθησαν οί όργανωταί της ποία έξοδα διοικήσεως και συντηρήσεως χρειά-

ζεται ή Τράπεζα αύτή με τους σημερινούς όρους της άμοιβής της εργασίας και τας σημερινάς ανάγκας της ζωής;

Προφανώς ή Τράπεζα αύτη έκτός του Κεντρικού Καταστήματός της θά έχη ανάγκην και υποκαταστημάτων είς τας επαρχίας έκείνας όπου υπάρχουν Μουσουλμανικά κτήματα ή τουλάχιστον αντιπροσώπων και πρακτόρων. Υπελόγισαν ποία έξοδα χρειάζεται ή Τράπεζα διά να συντηρήσῃ τόσα (Υπ)ματα, ή αν όχι υποκαταστήματα άπλούς αντιπροσώπων και πράκτορας; Διότι δέν επιτρέπεται να δεχθῇ και να όρίσῃ ως αντιπροσώπους ή πράκτορας τους πρώτους τυχόντας ή τους προσφερομένους έθελοντάς ως τούτους καθόσον ή χρησιμοποίησις τούτων αντιπροσώπων θά είνε επίζημία αν μή ύπηκτος.

Πώς θά έξευρεθώσιν όλα αυτά τὰ έξοδα χωρίς ίδια κεφάλαια και χωρίς την δύναμιν του καταρτισμού ένός ύγιους όργανισμοῦ και άρτίου;

Και καταρτίζονται τούτοι όργανισμοί εύτω προχείρως και από τόν δρόμον;

Διά να μη ύποτεθῇ δέ ότι επικρίνομεν μίαν ιδέαν μερικῶν ή ένα νομοθετικόν μέτρον τόσον βιαστικά κατασκευασθέν, θεωρούμεν ότι επιβάλλεται να ύποδείξωμεν τί θά ήτο προτιμότερον να επιδιώξωσιν οί δικαιώχοι ανταλλαξιμοί σοβαρώς και σκοπίμως εργαζόμενοι διά την ύποστήριξιν της αξίας των όμολογιών των αί όποίαι άποτελοῦν την μόνην περιουσίαν των σημερινών, καλυπτόμεναι πάντως εκ της αξίας των μουσουλμανικών κτημάτων.

Θεωρούμεν λοιπόν ότι άντι Τραπεζής οίασδήποτε, δηλαδή άντι ένός ενιαίου όργανισμοῦ ό όποίος θά έχη μειοταίως όλα τὰ ελαττώματα του δυσκινήτου όργανισμοῦ και όλα τὰ μειονεκτήματα του ενιαίου και πολυδαπάνου τούτου, θά ήτο πολύ σκοπιμότερον και έπωφελέστερον διά τους δικαιούχους και τό ζήτημά των να συσταθώσιν κατά περιφέρειας «Συνεταιρισμοί άγοράς» κτημάτων εξ ανταλλαγής και όμολογιών. Δηλαδή καθ' έκάστην περιφέρειαν όπου υπάρχουν μουσουλμανικά κτήματα 50 ή 100 δικαιούχοι ανταλλαξιμοί κάτοχοι ένός αριθμού όμολογιών να συμπήξουν ένα τιοιόττον «Συνεταιρισμόν άγοράς» κτημάτων και όμολογιών ή και περισσοτέρους, να βάλουν όλοι μαζί οί συνεταίροι τας όμολογίας των και αν έχουν και ρευστά χρήματα να

βάλουν και άπ' αυτά ό,τι έχουν και οί Συνεταιρισμοί οῦτοι να επηρεήσουν πανταχοῦ της Ελλάδος να εξαγοράζουν τὰ εκποιούμενα κτήματα με όμολογίας, να μεταπωλῶσιν ταῦτα τό ταχύτερον και έπωφελέστερον μετρητοίς είς τρίτους και ν' αγοράζουν με τό είς μετρητά αντίτιμον νέα κτήματα και οὔτω να δώσουν μίαν ζωηράν κίνησιν, καθ' όλην την Ελλάδα άγοράς κτημάτων και άγοράς νέων όμολογιών και οὔτω καθ' εξής, ώστε διά των συνεταιρικῶν τούτων έργανώσεων να αναπτυχθῇ αυτομάτως καθ' όλην την Ελλάδα ένας ανταγωνισμός περί την εξαγοράν των κτημάτων λίαν έπωφελής είς τὰ συμφέροντα της προσφυγικής περιουσίας και ένας πυρετός περί την ζήτησιν και αγοράν όμολογιών των δικαιούχων άπείρως έπωφελέστερος.

Και έρωτάται: Έχει σύγκρισιν ή θάρεια, δυσκίνητος και πολυδαπάνος κίνησις μιᾶς Τραπεζής ανταλλαξιμών περί τό θέμα τούτο άπέναντι του άγοραστικού όργανισμοῦ που θά δημιουργήσιν καθ' όλην την χώραν διακόσιοι ή και περισσότεροι «Συνεταιρισμοί άγοράς», που θά κινούνται με μίαν ψυχήν και ένα σκοπόν και με τόν τόνον και τόν πόνον των ανθρώπων των ένδιαφερομένων και εργαζομένων διά τὰ ίδια αύτων συμφέροντα, και όχι διά λογαριασμόν άλλων κατὰ ύπαλληλικήν σύμβασιν;

Έχει σύγκρισιν ή δαπάνη συντηρήσεως μιᾶς Τραπεζής με ύποκαταστήματα ή και αντιπροσώπους έμπρός προς διακοσίας οργανώσεως εργαζομένας δαιμονιωδώς καθ' όλην την Ελλάδα, όπως γνωρίζουν να εργαζώνται οί πρόσφυγες διά τὰ συμφέροντά των και άνεξόδως;

Έχει σύγκρισιν ό πυρετός που θ' άνάψῃ πανταχοῦ μέσω των Συνεταιρισμῶν τούτων περί την εξαγοράν κτημάτων και όμολογιών από την ξηράν διαμειβήν έγγραφων και έγκυκλίων που θά διενεργῇ μεθ' όλην την ύπηρεσιακήν διαδικασίαν ή «Τράπεζα των Ανταλλαξιμών»;

Αφήνομεν ότι οί Συνεταιρισμοί αυτοί είς την κίνησιν των δύνανται να επηνοήσωσι χιλίους άλλους συνδυασμούς προς εξυπηρέτησιν του σκοπού των.

Αφήνομεν ότι οί Συνεταιρισμοί αυτοί κομματιαστοί όπως θά είνε δύνανται να εύρουν και πιστώσεις εκ των διαφόρων Τραπεζών πολυ εύχερέστερον από την ενιαίαν Τράπεζαν των Ανταλλαξιμών ή όποία ως Κεντρικός όργανισμός και ενιαίος θά χρειασθῇ διά να κινήθῃ εύπως και σοβαρώς τουλάχιστον 200.000.000 και είνε μέγα ζήτημα αν μη αδύνατον να εύρεθῇ Τράπεζα σήμερα ή και Τράπεζαι να χορηγήσωσι τιοιούτην τεραστίαν πίστωσιν είς αύτήν.

Και ή ιδέα δέ της συστάσεως τιοιούτων Συνεταιρισμῶν μεταξύ των δικαιούχων προσφύγων θά εύρη άρίστην ύποδοχήν διότι έκαστος θ' άντιληφθῇ ότι διά της Ένώσεως ταύτης ομάδων προσφύγων θά επιτευχθῇ ν' αγοράσώσιν ύπ' αύτων διά των Συνεταιρισμῶν των μεγάλα κτήματα μεγάλης αξίας τὰ όποία έκαστον μόνος του δέν δύνανται βεβαίως να εξαγοράσῃ, και οὔτω τὰ μεγάλα Μουσουλμανικά Κτήματα και ιδία έν Μακεδονία δέν θά καταστοῦν αντικείμενον προνομιακής κερδοσκοπίας άλλων κεφαλαιούχων ή επηρεησισμῶν.

W.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ.κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Η Διεύθυνσις της «Νέας Έποχής» ποιείται, διά τελευταίαν φοράν, θερμήν έκκλησιν προς πάντας τούς καθυστεροῦντας την συνδρομήν του από του Σ)δρίου 1926 λήξαντος δευτέρου έτους, όπως εμπόσωσιν αύτήν τό ταχύτερον, ίνα μη στερηθώσι της λήψεως των τευχῶν του 3ου έτους. Οί κ. κ. συνδρομηταί παρακαλοῦνται θερμῶς να έχωσιν ύπ' όψει, ότι ή έκδοσις της «Νέας Έποχής» σιγηρίζεται αποκλειστικῶς και μόνον επί των συνδρομῶν, αἱτινες άποτελοῦν τόν μοναδικόν της πόρον. Η «Νέα Έποχή» δέν ύπηρετεῖ κόμματα, αλλά την άπροόσωπον Αντιδενιζελικήν ιδεολογίαν. Διά να σταδιοδρομήσῃ άπροσκοπίτως και συνεχίσῃ τούς ωραίους ἀρχαίος της, έχει ανάγκην της συνδρομῆς εκείνων, οἱτινες θεωροῦνται σιγηρικαί της.

Παρακαλοῦνται επίσης οί αγαπητοί έκείνοι φίλοι της «Νέας Έποχής», οἱτινες πάνν προθύμως ένίσχυσαν την ιδεολογικήν αἰτις προσπάθειαν, όπως εμπόσωσι την συνδρομήν του 3ου έτους προκαιπολικῶς, ως έπραξαν τοῦτο και κατὰ τὰ δύο παρελθόντα έτη.

ΑΘ. ΠΟΝΤΙΔΑ
Γατροῦ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑΝ

Βιβλίον χρήσιμον διά τας οικιαγενείας και τούς Ιατρούς. Προφύλαξις από πάσαν νόσον και πρώται βοήθεια. Πωλείται είς όλα τὰ βιβλιοπωλεία.

ΤΑ ΕΥΑΓΓΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Ἐὰν τὸ πρό τι ν' μηνῶν τελεσθὲν προ-
ξικόπημα τῆς ἀνατραπέως δικτατορίας ἐ-
ναντίον τοῦ μοναδικοῦ ἐν Ἀνατολῇ καὶ δι-
εθνῶς φήμης Θεραπευτηρίου «Ο Εὐαγγε-
λισμός», τὸ προξικόπημα τῆς οὐραδικῆς ἐξ
αὐτοῦ ἀπομακρύνσεως ἀρχαίων Ἱατρῶν Λι-
ευθυνητῶν ἐν αὐτῷ καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως
ὁλοκλήρου τοῦ ἄλλου ἀνωτέρου προσωπικοῦ
αὐτοῦ, εἶχε περιγράγει εὐθύς ἀμέσως εἰς τὸ
ἀδιέξοδον τὸ Ἰδρυμα τοῦτο καὶ εἶχε δια-
σαλεύσει θεμελιωδῶς τὸ θεραπευτικὸν καὶ
ἐπιστημονικὸν κῶρος αὐτοῦ, δύναται τις νὰ
εἴπῃ σήμερον, ὅτι διὰ τινων τελευ-
ταίως ἐπανορθωτικῶν πράξεων τῶν ἰδυ-
νότων αὐτό, αἱ συνέπειαι τοῦ προ-
ξικόπηματος ἐκείνου πρέπει νὰ θεωρηθῶσι
ὡς ἐκμηδενίζουσαι κατὰ τὸ μέγιστον μέρος
αὐτῶν. Ὁ διορισμὸς ἰδία ὡς διευθυντοῦ τῆς
Παθολογικῆς κλινικῆς τοῦ ἐγκρίτου ἐπιστή-
μονος καὶ ἐκλεκτοῦ φίλου τῆς «Ν. Ἐποχῆς»
κ. Μελετίου Γεωργοπούλου δέον νὰ χαιρε-
τιοθῇ ὡς εὐφρόδοντα γεγονός.

Ὁ κ. Γεωργόπουλος εἶνε ἀληθῶς ἐκ τῶν
διαπρεπεστάτων παθολόγων τῶν Ἀθηνῶν
καὶ ἀληθῆς ἐπιστημονικὴ κορυφὴ ἐν τῇ Ἑλ-
ληνικῇ Ἱατρικῇ Ἐπιστήμῃ. Ἐχων ὡς ἱ-
δεώδες, καὶ οὐχὶ ὡς ἐμπορίαν τὴν Ἐπι-
στήμην, κατηράλωσεν ἔτη μακρὰ ἐν Γερμα-
νίᾳ καὶ Γαλλίᾳ εἰς τὴν μελέτην αὐτῆς καὶ
τὴν ἐν αὐτῇ ἄσκησιν, δεχθεὶς τὰ φῶτα ἀπὸ
περιφανεῖς καὶ διεθνῶς φήμης Διδασκά-
λους καὶ καθοδηγούς ἐν τοῖς Πανεπιστημί-
οις καὶ γενόμενος κατόπιν ἐν τῇ χώρᾳ ἡ-
μῶν μέγας καὶ καθαρὸς φορεὺς τῶν ἀλη-
θειῶν καὶ τῶν δεδομένων τῆς Ἐπιστήμης.
Τὰ ἐπιστημονικὰ ἔργα καὶ αἱ πραγματεῖαι
αὐτοῦ ἐνέδειξαν αὐτὸν πρὸ πολλοῦ ὡς ἄξι-
ον νὰ ἡγῇται ἐν τῇ Ἱατρικῇ ἐπιστημονικῇ
κινήσει καὶ ἐκδηλώσει τῆς Ἑλλάδος, καὶ
ἂν ἐπὶ ἔτη ἤδη δὲν ἀπέκλειον πᾶσαν σχεδὸν
δικαίαν εὐθυμίαν τῶν πανεπιστημιακῶν ἡ-
μῶν ζητημάτων αἱ γνωσταὶ πολιτικαὶ ὁ-

νωμαλῖαι καὶ ἀναστατώσεις, αἱ δημιουργή-
σασαι τυφλὰς ἐμπαθείας καὶ παραγνωρί-
σεις, θὰ εὐρίσκειτο πρὸ πολλοῦ ἐκεῖ, ὅπου ἡ
κοινὴ ἐπιστημονικὴ συνείδησις τῆς Ἑλλά-
δος τὸν εἶχεν ὁμοθυμῶς ἀναδιδάσει. Ἡ δὲ
θεραπευτικὴ ἐνάσκησις τῆς Ἱατρικῆς παρ'
αὐτοῦ πρόκειται ἀληθῶς ὡς πρότυπον εὐδυ-
νειδῆσιος καὶ ἐδημιούργησε περὶ αὐτὸν φω-
τεινὴν ἀτμοσφαῖραν πανελληνίου φήμης λό-
γῳ τῶν μεγάλων καὶ ἐξαιρετικῶν θεραπευ-
τικῶν αὐτοῦ ἐπιτυχιῶν. Ὁ «Εὐαγγελισμός»
ἀποκτᾷ διὰ τοῦ κ. Γεωργοπούλου μοναδικὴν
παράγοντα ἀνανεώσεως τῆς ἀρχαίας φήμης
καὶ εὐεργετικότητος αὐτοῦ.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ

Παρακαλοῦνται θερμότατα
ἅπαντες οἱ πολιτεπόμενοι, πο-
λιτικοὶ καὶ προσωπικοὶ φίλοι
τοῦ ἀειμνήστου ἀρχηγοῦ Δημη-
τρίου Γούναρη, ὅπως, συμβά-
λοντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πληρε-
στέραν ἀπεικόνισιν τῆς Πολιτι-
κῆς Ἱστορίας του, ἀποστείλω-
σιν ἡμῖν ἀντίγραφα ἐπιστολῶν
τοῦ ἐκλιπόμενου ἀδρός, ὡς τυχὸν
ἔλαβον παρ' αὐτοῦ ἐπὶ πολιτι-
κῶν γεγονότων. Ἐπίσης ν' ἀ-
ναφέρωσιν ἡμῖν, ἂν γνωρίζωσι
περιστατικά ἰδιαίτερα τοῦ βίου
του, ἀνέκδοτα αὐτοῦ κλπ.

Πάντα ταῦτα θὰ ᾤσι πολύτι-
μα, ἀληθῶς, στοιχεῖα καὶ θὰ
περιληφθῶσιν ἐν τῷ ἐκδοθρομέ-
νῳ ἔργῳ.

Τύποις «ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ»
(Τμήμα Λινοτυπίας)

Κράτους. Ἀλλ' εἶναι τοιαῦται αἱ πολιτικαὶ ἀρεταί, τὰς ὁποίας ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ
καὶ ὑπουργὸς ἐπέδειξεν, ὥστε ἐν τῇ Ἑθνικῇ συνειδήσει εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀνυ-
ψωθῇ ὡς ἀνὴρ μέλλον νὰ διευθύνῃ πολὺ ταχέως τὰς τύχας τοῦ Κράτους. Ἡ
πρόσκλησις δὲ αὐτοῦ σήμερον ὑπὸ τοῦ Στέμματος εἰς περιστάσεις ἐξαιρετικῶς
κρίσιμους διὰ τὸ Ἔθνος, ὅπως τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇς αὐτοῦ, δικαιοῦ τὴν κοινὴν
συνείδησιν καὶ ἀνακουφίζει τὴν δημοσίαν γνώμην, ἥτις ἀτενίζει πρὸς τὸν κ.
Δημήτριον Γούναρην μετὰ πλήρους ἐλπίδος καὶ πεποιθήσεως.

Ὁ «Χρόνος» :

«Ἡ δεινὴ κρίσις ἐτετρατίσθη. Ὁ Λαὸς ἀνέπνευσε. Μετὰ ἡθικῆς συγκεντρώσεως, ἀλλὰ καὶ
πλήρους πεποιθήσεως πρὸς τὸ μέλλον, ἀταλοβάνει τίλος ἡ Χώρα τὴν προτέραν τῆς γαλήνην.
Ὁ μέγας τὴν ψυχὴν καὶ τετραγωνικὸς τὴν ἀντιληπτὴν Βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐδίστασε νὰ θέσῃ
τὸν σιδηροῦν του βραχίονα μετὰ τῆς π. τριδὸς καὶ μᾶς πιθανῶς μεγαλοφαντάστου, ἀσφαλῶς
ὅμως παρακεκινδυνευμένης, τυχοδιωκτικῆς καὶ αἱματηρᾶς πολιτικῆς, ἐνεπιστεύθη χθὲς τὰς τύχας
τῆς χώρας εἰς τὸν μόνον ἄνδρα, ὅστις πραγματικῶς εὐρίσκειται εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων.
Τὸν Δημ. Γούναρην.

Υπὸ θυελλώδεις συνθήκας καὶ ἐν μέσῳ μᾶς ἀτμοσφαίρας γεμάτης ἀπὸ δηλητηριώδεις
ἀτμούς, ὑπόπτους ψυθίρους, διαβολὰς καὶ ἀπειλὰς ἀκόμη, ἀτμοσφαίρας τεχνητῆς, ἡ ὁποία παρε-
σκευάσθη ἐπιτηδεῖως διὰ νὰ φέρῃ πρὸς ἀδιέξοδον, ἀταλῶν τὴν ἀρχὴν ὁ διαπρεπὴς ἐκ Πατρῶν
πολιτευτῆς, διὰ ταύτης καὶ μόνης τῆς πράξεως ἐβοήθησε διὰ παντὸς τὸ στόμα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι
μᾶς τὸν παριστάνουν ὡς ἓνα διστακτικὸν ἄνθρωπον, μόνον τῆς θεωρίας, ἀπέδειξε σπάνιον σθένος
ψυχῆς καὶ ἀπεκάλυψεν ἡρώϊκην ἰδιοσυγκρασίαν, εἰσέρχομένην μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸν στίβον τῆς
ἱστορικῆς δράσεως. Ἀφοῦ πρῶτον ἐβύθισε τὸ φιλοσοφικόν του βλέμμα εἰς πράγματα καὶ ἀνε-
μέτρησε μὲ ὑπέροχον διαύγειαν τὴν κατάστασιν, ἔλαβε μὲ γοργότητα καὶ ἀνδρικότητα Ρωμαιοῦ
τὴν ἀπόφασίν του, ἐξήτησε καθαρὰ καὶ τετραγωνικὰ ὅσα εἶχε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦ Στέμματος, καὶ
ἔδραξε μὲ χεῖρα στιβαρὰν τὸ πηδάλιον τοῦ Κράτους, τοποθετηθεὶς διὰ μᾶς εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον
ψυχικοῦ μεγέθους πρὸς τὸν λατρευτὸν Βασιλέα.

Ἐδῶ εἶναι δλόκληρον τὸ ὑποδειγματολογικὸν παρελθὸν τοῦ Δημ. Γούναρη διὰ νὰ βεβαι-
ώσῃ, ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν ἐπιπολαίων καὶ σπασμωδικῶν φιλοδοξιών, ὥστε νὰ κλείσῃ
τὰ μάτια καὶ νὰ σπεύσῃ νὰ τὰς ἐκανοποιήσῃ ἀντὶ πάσης θυσίας. Διότι ὑπῆρξε μία στιγμή ἐπίσης
θυελλώδης τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 15ης Αὐγούστου, ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ὁποίας εἶχον καὶ πάλιν
στραφῇ πρὸς αὐτόν, τὴν ψυχὴν τῆς ἡρώϊκῆς ἐκείνης ομάδος τῶν Ἱατρῶν, τὸν κεραυνὸν τοῦ
Κοινοβουλευτικοῦ βήματος, τὸν θερμότατον ὑπερασπιστὴν τῶν λαϊκῶν δικαίων, τὸν ἐμπνευ-
σμένον μεταρρυθμιστὴν. Ἀλλὰ ποῖός δὲν ἐνθυμεῖται ὅτι, ἂν καὶ πρῶτος δημιουργὸς αὐτὸς καὶ
θρέμμα τῆς ἀνορθωτικῆς ἀτμοσφαίρας, μόλα ταῦτα ἐπροτίμησε ν' ἀφήσῃ νὰ διαφύγῃ τότε ἡ
ἐδκαιρία, ἐπροτίμησε νὰ τοῦ κολλήσουν τὸν ἀχάριστον χαρακτηρισμὸν τοῦ υπερβολικῶς ἀναλυ-
τικοῦ καὶ διασκεπτικοῦ πολιτικοῦ, νὰ τοῦ κατηγορήσουν ὅτι ἀποφεύγει τὰς εὐθύνas, παρὰ νὰ
προδώσῃ τὰ συνταγματικά του φρονήματα καὶ τὰς πολιτικὰς του ἰδέας; Ὡστε, κατὰ τὴν ἱστο-
ρικὴν ταύτην ὥραν, πρέπει πάντες μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου νὰ εἴμεθα ἀπολύτως πεπεισμένοι
ὅτι διὰ νὰ ἀναλάβῃ ἀδιστακτικῶς τὴν ἀρχὴν ὁ Δημ. Γούναρης σημαίνει ὅτι ἐσχημάτισε τὴν πεποί-
θησιν, ὅτι πρόκειται νὰ ὑπηρετήσῃ πρὸς παντὸς τὴν πατρίδα.

Ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς φίλους τοῦ ἀπελθόντος Πρωθυπουργοῦ ἐμορφώθη μία θεωρία, κατὰ
τὴν ὁποίαν οὗτος ἀντεπροσώπευε τὸ Κράτος τρόπον τινὰ ἐξ ἐνστικτοῦ, ἐκ φυσικῆς ἔλξεως πρὸς
τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἰσχύν. Ὁ Δημήτριος Γούναρης ἔρχεται νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ σήμερον τὸ
Κράτος ἐξ ἡθικοῦ καθήκοντος. Διότι τοῦτο ἀκριβῶς διακρίνει τὸν διαπρεπὴ ἐκ Πατρῶν πολι-
τευτὴν ἀπὸ πάσας τὰς μεγάλas πολιτικὰς φυσιογνωμίας τῆς Ἑλλάδος τῆς τελευταίας πενητη-
κονταετίας, ὅτι εἶναι μορφή ὅχι μόνον ὑπερόχου ψυχικῆς ἀκτινοβολίας, ἀλλὰ καὶ λεπτοτάτης
ἡθικῆς συνειδήσεως.

Ὁ Βενιζέλος ὡδηγεῖτο εἰς τὴν δρᾶσιν του ἀπὸ τὰς φυσικὰς του δόσεις, τὰς ἐμπνεύσεις,
τὰς διαισθήσεις. Ὁ Δημ. Γούναρης εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῆς διαβρωτικῆς ἐρεῦνης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπο-
λύτου πίστεως πρὸς τὸ ἡθικὸν καθήκον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν μόνην του κινητήριον δύναμιν
του. Ὁ Βενιζέλος εἶναι ἐνστικτον. Ὁ Γούναρης εἶναι γοῦς καὶ συνείδησις. Τὴν μεγάλην του οἰκono-

Ἡ πολιτικὴ Ἱστορία τοῦ Δημητρίου Π. Γούναρη

μικὴν πολιτικὴν, τὴν μεταρρυθμιστικὴν καὶ λαοσωτήριον, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὁποίας τὸν ἀνέκοιεν ἡ ἐξέγερσις τῆς φανλοκρατίας, δὲν εἶχεν ἐμπνευσθῇ, ὅπως ἄλλοι, ἐκ τῆς ἀπλῆς ὁσφρήσεως τῶν λαϊκῶν ὁρέξεων. Εἶχεν ἐπιστημονικὴν περὶ αὐτῆς πεποιθήσιν καί, ἅπασι ἔχων τὴν πεποίθησιν, ἐθεώρησεν ἀδιστακτικῶς ὅτι ἔχει καὶ τὸ καθήκον νὰ πείσῃ μαχόμενος ὑπὲρ αὐτῆς, εὐγενῆς καὶ ἡρωϊκὸς πρόδρομος τῆς ἀνορθώσεως, προχωρημένος κῆρυξ τῆς μετ' ὀλίγον ἀνατολῆς τῆς νέας διὰ τὴν Ἑλλάδα πολιτικῆς ἐποχῆς. Ἡ πτώσις του ἐκείνη ἀληθῶς ὑπῆρξεν ὁ τιμιώτερος μεγαλόσταυρος τῆς λαϊκῆς ἀγάπης καὶ ἐμπιστοσύνης. Τὰ κύματα τῆς Ἐπαναστατικῆς ὁργῆς, τὰ ὁποῖα μετ' ὀλίγον ἐσάρωναν ὅλας τὰς ψευδεῖς πολιτικὰς ἀξίας, ἐκκλιναν εὐλαβῶς τὴν χαίτην των πρὸ τοῦ Δ. Γούναρη.

Κατὰ ποῖον τρόπον διεχειρίσθησαν, οἱ ἀναλαβόντες τότε, τὴν κολοσσιαίαν ἰσχύν, τὴν ὁποῖαν προσέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ μέγα Ἑθνικὸν κίνημα, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἐσωτερικῆς ἀπόψεως δὲν εἶναι τῶρα ἡ κατάλληλος στιγμή νὰ ἐξετάσωμεν. Δι' ἐν καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἐπευφη οὐμὲν ἀπὸ καρδίας σήμερον τὸν λαοφιλήτονα Βασιλέα: "Ὅτι, περιβαλὼν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης Αὐτοῦ ἄνδρα τῆς φωτεινῆς διανοίας, τῆς εὐρυμαθείας τοῦ ἠθικοῦ ὕψους τοῦ Δ. Γούναρη, δὲν ἀσφαλίζει μόνον τὸ γόητρον τοῦ Κράτους ἐξωτερικῶς, ἀλλὰ καὶ δίδει μίαν διέξοδον πρὸς ἀποκατάστασιν συνθηκῶν ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος, ὅπερ πολὺ ἐπασχεν ἐσχάτως ἐκ τῶν ἰδιοτροπιῶν μιᾶς κεκαλυμμένης μὲν, ἀχαλινώτου ὁμῶς δικτατορίας".

Ἡ «Σημαία» Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν τίτλον: Ἕθνος, Βασιλεὺς, Κυβέρνησις, ἐδημοσίευσεν τὸ ἑξῆς ἄρθρον.

«Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν ὅπως σχηματίσῃ Κυβέρνησιν ὁ κ. Γούναρης, κλείει ὁριστικῶς μία περίοδος σπουδαϊοτάτης διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Καὶ ἀρχίζει μία ἄλλη, ἡ ὁποία δύναται νὰ εἶναι ἀκόμη λαμπροτέρα. Ἐάν αἱ Κυβερνήσεις ἐκφράζουσιν τὴν ζωτικότητα μιᾶς φυλῆς, ὅ,τι συνέβη προχθὲς θὰ συμβῇ καὶ αὐτίκ. Ἀς παύσῃ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἀναμόλυνσις τοῦ παρελθόντος καὶ πάντες ἀπὸ τοῦ Βασιλέως μᾶς μέχρ' αὐτοῦ τελευταίου πολίτου ἃς ἀτενίσκωμεν μετὰ φρονήσεως μὲν, ἀλλὰ καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πεποιθήσεως πρὸς τὰ ἐμπρός. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Γούναρη ἡ χώρα ἀποκτᾷ ἕνα ὑπέροχον Κυβερνήτην. Εἶνε ὁ ἀρτιώτερον κατηχημένος Ἑλλήν πολιτεὺς, ὁ εὐγλωττότερος τῶν ῥητόρων τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' αὐτὰ δὲν εἶναι τὰ μόνον του προσόντα. Ἰσως δὲν εἶναι καὶ τὰ σπουδαιότερα. Ἄλλαι ἀρεταὶ τὸν κατέστησαν σεβαστότερον, ἀγαπητότερον. Ἀπὸ ἐτῶν τὸ ὄνομά του φέρεται ὄχι μόνον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς σκέψεις ὅλων. Διότι ἐπεβλήθη διὰ τῆς ἐργασίας του καὶ ἐνέπνευσε προσδοκίας, ἐλπίδας καὶ πίστιν. Πρὶν ἐκραγῇ ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1909, ὁ Γούναρης εἶχεν ὑψώσει τὴν σημαίαν της ἐντὸς τῆς Βουλῆς. Ἡ ἱταλικὴ ὁμάς, τῆς ὁποίας ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς, ἀπέτελεσε μὲ τὴν τραγεῖαν διαμαρτυρίαν της γεγονὸς πολυσήμαντον διὰ τὸν πολιτικὸν μᾶς βίον. Ὑπῆρξεν ἡ βροντὴ ἡ ἐξυπνήσασα τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς του καταστάσεως. Ἦτο ἡ ἀστρατὴ ἡ ὁποία ἐφώτισεν τὴν δημοσίαν συνείδησιν εἰς τὸ καθήκον της. Ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ ἐπομένως ὁ κ. Γούναρης ἀνήκει κατ' οὐσίαν εἰς τὴν μετελαναστατικὴν τάξιν. Καμμία ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ παρελθόντος δὲν τὸν βαρύνει. Ἡ δὲ χρηστότης τοῦ χαρακτηροῦς του καὶ ἐξαιρετικῶς αἱ ψυχικαὶ καὶ ἠθικαὶ δεξιότητές του ἀποτελοῦν κεφάλαιον πολυτιμώτατον παγκοίνως ἀνεγνωρισμένον. Τὸ κεφάλαιον αὐτό, μετὰ τῆς εὐρείας καὶ καθολικῆς μορφώσεως, ἡ ὁποία τὸν διακρίνει γίνεται ἐνεργὸν πρὸς ἐξυτηρέτησιν τῆς χώρας. Ἐξέρχεται ἐπὶ τέλους τῆς παθητικῆς ἐπιφυλακτικότητος, ἡ ὁποία εἶχεν κινήσει τὴν γενικὴν ἀπορίαν. Καὶ ἐξέρχεται εἰς στιγμαὶς ἐθνικοῦ βίου ἐξόχως σοβαρὰς καὶ ἐξαιρετικῶς κρίσιμους. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ μεγάλου Βασιλέως μᾶς θὰ ἐπιτροπῇ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὡς ἔργον ἐμπνευσμένον, ἀνεκτίμητος ἐγγύσης ἀσφαλοῦς κυβερνητικῆς ἐπιτυχίας. Στέμμα καὶ Λαὸς μὲ τὴν νέαν Κυβέρνησιν θὰ διαγράψωσιν ἐπὶ βάσεων ἀκλόνητων τοὺς δεσμούς της πλήρους ἐμπιστοσύνης, τῆς τελείας ἁρμονίας καὶ τῆς πίστεως εἰς τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἀσκηθῇ ἡ φωτεινὴ καὶ μεγαλουργὸς λειτουργία των δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλο παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καθορίζουσιν οἱ ἀνέσπεροι καὶ ἀναλλοίωτοι πόθοι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Μία εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος, οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ Κυβερνήτης αὐτῆς. Ἡ πολιτικὴ τῆς στερεώσεως τῶν κεκτημένων καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐκληροδότησεν ἡ ἐθνικὴ μᾶς ἱστορία. Πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ διαφορὰ εἰς τὰς μεθόδους καὶ τὰ μέσα, τῆς πολιτικῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν διεξαγωγὴν της. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν ἐθνικὸφρονες καὶ μὴ, δὲν ὑπάρχουν πατριῶται καὶ μὴ, δὲν ὑπάρχουν μονοπώλια εἰς τὴν ἀντίληψίν της, οὔτε προνόμια διὰ τὴν ἐπι-

δίωξίν της. Ὁ μέγας θεματοφύλαξ εἶναι αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἐκ τῶν σπλάγχων τοῦ ὁποίου ἐκπορεύεται ἡ ψυχὴ ἡ μεταβάλλουσα, τὰ ὄνειρα εἰς τὴν πραγματικότητα, ἡ ἐμπνέουσα τὴν μεγαλοπραγμοσύνην καὶ δίδουσα τὸ βάθρον εἰς τοὺς θριάμβους.

Αὐτὴν τὴν πολιτικὴν ἐνσαρκώνει ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος. Αὐτὴν ἐκλήθη νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ συνεχίσῃ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Γούναρη. Καὶ ἐκ τῶν προτέρων εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀμέσως αὐτὴ θὰ εὐρεθῇ εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι μᾶς περιβάλλουσιν».

Τὸ «Ἐμπρός»

Ὁ κ. Δ. Γούναρης ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν κατέλαβε προνομιοῦχον θέσιν. Ρῆτωρ διαπρεπὴς ἐκτὸς τῆς Βουλῆς ὑπῆρξε πολὺ περισσότερον τοιοῦτος ἐν αὐτῇ, δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐπιδείξῃ μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου εὐφυΐαν ἀπαράμιλλον, βάθος γνώσεων, οἰκονομολογικὴν μόρφωσιν ἀριωτάτην, νέας ἰδέας ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ νέους τρόπους εἰς τὰς διαχειρήσεις τῶν ζητημάτων, ἀποχωρίζων ἀπ' αὐτῶν τὸν προσωπικὸν χαρακτήρα.

Ἡ ἀνάμιξις οὕτω αὐτοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν ἔσχε τὴν ἀγαθοποιὸν δύναμιν τοῦ καταρτισμοῦ μιᾶς ὁμάδος ἐπιφανῶν πολιτικῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κοινοβουλίῳ ἐκείνων οὔτινες προελείανον τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1909 καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἀπέσπασεν αὐτὸν ὁ κ. Γ. Θεοτόκης, ἀναθέσας αὐτῷ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀπὸ τῆς δοκιμαστικῆς ἐκείνης, ἐποχῆς, ὅτε διαφωνήσας εἰς τὴν ἐπιβολὴν ἰδίου οἰκονομικοῦ προγράμματος ὁ κ. Γούναρης παρητήθη τῆς ἀρχῆς, ἐθεωρήθη καὶ ὁ ἐνδεδειγμένος ἐν τῷ μέλλοντι ἀρχηγὸς ἰδίου κόμματος. Ἐκτοτε δὲν παρέλειπε καμμίαν εὐκαιρίαν, ὅπως συγκροτηθῇ ὅσον ἔνεστι πλείοτερον. Περιῆλθε τὰ Βαλκανικὰ Κράτη καὶ ἐμελέτησε τὰς ἐθνικὰς των βλέψεις καὶ τὴν οἰκονομικὴν των κατάστασιν. Περιῆλθε τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ Γερμανίαν, οὐχὶ βεβαίως χάριν ἀναψυχῆς, καὶ ἀφωσιώθη ὁλοφύχως εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐν τῇ ὁποίᾳ πάντοτε διεκρίθη διὰ τὴν διασυνῆ κρίσιν, τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν, τὸ βάθος τῶν ἰδεῶν. Τοιοῦτος ὁ νέος Πρωθυπουργός, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ἀνομολογεῖται ἀνεκδοκίμως καὶ μεταξὺ τῶν φανατικωτέρων Βενιζελικῶν, τοῦ ὁποίου ἡ φιλοπονία, ὁ ἄσπορος χαρακτήρ καὶ ἡ μετριοπάθεια ἀποτελοῦσι προσόντα ἀδιαφιλονίκητα καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἀνοδος εἰς τὴν ἀρχὴν σημειώνει τὸν τελικὸν σκοπὸν δι' ὃν προωρίζετο ἀπὸ μακροῦ».

Ἡ «Ἀστρατὴ».

Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Γούναρην ἰδέα Κυβερνήσεως ἔδωκε σήμερον ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὸν νεομισμένον ὄρκον. Ὁφείλομεν νὰ ἐμολογήσωμεν, ὅτι σπανίως Κυβερνήσις ἔτυχε τόσον εὐμενοῦς ὑποδοχῆς ἀπὸ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ ἐπικεφαλὴς τῆς Κυβερνήσεως ἐπιφανὴς ἐκ Πατρῶν πολιτευτὴς ἦτον ἀπὸ πολλοῦ ἐνδεδειγμένος διὰ τὸ ἀξίωμα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνῆγαγεν αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς. Πολιτευτὴς ὑπερόχου μορφώσεως, εὐσταθεστάτου χαρακτήρος, ἀνοτάτου παρελθόντος, οἰκονομολόγος δεινός, λιγὺς ῥήτωρ, ἀπῆλθε γενικῆς ἐμπιστοσύνης παρὰ τῷ λαῷ τῷ Ἑλληνικῷ, ὁ ὁποῖος γηθοσύνης ἐχαιρέτησε τὴν ἀνοδὸν του εἰς τὸ πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα. Ἐκτὸς ὁμῶς τοῦ κ. Γούναρη καὶ οἱ συνεργάται αὐτοῦ ἐν τῇ Κυβερνήσει εἶναι ἄνδρες ἐγνωσμένης καὶ δεδοκιμασμένης ἀξίας. Ἀποτελοῦν πάντες φυσιογνωμίας ἐπιφανεῖς τοῦ Κοινοβουλίου, τῶν ὁποίων ἡ δράσις ἐσημείωσεν ἐποχὴν εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ χρονικά τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω δὲ παρέλκει ὁ λόγος δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Ὡς τοιαύτη ἡ ὑπὸ τὸν κ. Γούναρην Κυβέρνησις, ἀπολαύουσα τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης τοῦ Στέμματος καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔχομεν ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλει δειχθῇ ἀνταξία τῶν περιστάσεων καὶ θέλει ἐργασθῇ μετὰ τοῦ σθένους, ὅπερ διακρίνει τὸν κ. Γούναρην καὶ τοὺς συνεργάτας του, ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων κατὰ τὴν κρίσιμωτάτην ταύτην στιγμὴν τὴν ὁποίαν διέρχεται

ή ημετέρα Πατρίς. Είναι ανάντης βεβαίως και πλήρης ακανθών ή οδός την οποίαν πρόκειται να διανύση ή Κυβέρνησις του κ. Γούναρη. Η οικτρά οικονομική ιδία κατάσταση οποίαν εδημιούργησεν αυτήν ή ανήκουστος σπατάλη της Κυβερνήσεως του κ. Βενιζέλου αποτελεί την μεγαλειτέραν δυσχέρειαν. Όμως έχομεν ελπίδας, ότι ή παρουσία των κορυφαίων ήμων οικονομολόγων εν τῇ νέα Κυβερνήσει κ. κ. Γούναρη, Εὐταξία, Πρωτοπαπαδάκη, θά συντελέσῃ, ὅπως διαρρυθμισθῶσι τὰ Ἑλληνικά οἰκονομικά, ὑπερπηδηθῇ δὲ καὶ τὸ ἐμπόδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θά ἡδύνατο νὰ δημιουργήσῃ οὐχὶ εὐχάριστον διὰ τὸν τόπον κατάστασιν. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἢ Κυβέρνησιν Γούναρη, τῆς οποίας ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μετέχει ἀνὴρ τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Ζωγράφου εἶναι ἐγγυήσις, ὅτι θέλει ἐκπηρετηθῇ κατὰ τρόπον λίαν ἐπιτυχῇ.

Κατόπιν μάλιστα τῆς χαραχθείσης ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τακτικῆς, ἡ οποία συνεπήγαγε τὴν ἐκ τῆς ἐξουσίας ἀπομάκρυνσιν τοῦ κ. Βενιζέλου, τακτικῆς τὴν ὁποίαν συνεμερίσθη ὁ κ. Γούναρης διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀναλήψεως τῆς ἐξουσίας, ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι καθορισμένη. Εἶναι θέσις ἀπολύτου οὐδετερότητος ἀλλὰ καὶ ἐπιφυλακῆς ἀλλὰ καὶ διηγεκοῦς καὶ ἀδιαλείπτου στρατιωτικῆς παρασκευῆς πρὸς ἀμυνὰν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων καὶ ἀντιμετώπισιν παντὸς ἐνδεχομένου. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας καὶ μετὰ τοιαῦτα πολύτιμα ἐφόδια ἀναλαμβάνουσα τὴν ἐξουσίαν ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Γούναρη θά ἀπευθυνθῇ μετ' ὀλίγον πρὸς τὸν λαὸν διὰ νὰ ζητήσῃ τὰς ψήφους τοῦ μετ' αὐτὴν ἀπολύτου βεβαιότητα, ὅτι θέλει τύχει τῆς ἐκθύμου αὐτοῦ ὑποστηρίξεως.

Ἡ «Ἑστία».

Ἡ νέα Κυβέρνησις, ὀρκισθεῖσα, ἐγκατεστάθη ἀπὸ τῆς σήμερον. Καί, ἂν μὴ τι ἄλλο, εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν νὰ συγκεντρώσῃ περὶ ἑαυτὸν στοιχεῖα πείρας πολιτικῆς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν έχομεν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι θά ἐξασφάλισεν—παρθενικώτατος μεταπαναστατικὸς ὁ ἴδιος—ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν νὰ προσαρμολοθῇ εἰς τὰς μετεπαναστατικὰς ιδέας καὶ ἀντιλήψεις ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ Κυβερνᾶν. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐμπειρία τῶν νέων ὑπουργῶν, τὰ ἐπιστημονικά των ἐφόδια καὶ ἡ εἰδικότης πολλῶν ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς κλάδους, τῶν ὁποίων τὴν διοίκησιν ἀνέλαβον, παρέχουν τὴν ἐλπίδα ὅτι θ' ἀνταποκριθῶν εἰς τὰς προσδοκίας καὶ τοῦ Ἀνακτοῦ, τόνισαντος σήμερον, κατὰ τὴν ὀρκωμοσίαν, τὰς δυσχερεῖς συνθήκας, ὑπὸ τὰς οποίας ἀναλαμβάνουν τὴν Ἀρχήν.

Διὰ τὰς σημερινὰς, ἰδιαίτατα, κρίσιμους περιστάσεις ὁ κ. Γούναρης ἐσημείωσεν ἤδη τὴν πρώτην τοῦ ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἐξασφαλίσει, ἔστω καὶ προσωρινῶς τῆς συνεργασίας τοῦ κ. Γ. Χ. Ζωγράφου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ «Πατρίς».

Ἀπαντῶμεν εἰς τὰς «Ἀθήνας», Ἡ «Πατρίς» ἀπὸ τοῦ 1906 μέχρι τοῦ 1910 ἠγωνίσθη μετὰ φανατισμοῦ πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ κ. Α. Γούναρη εἰς τὴν πολιτικὴν. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα αἱ «Ἀθήναι» ὑβρίζον καὶ ἐχλεύαζον τὸν κ. Γούναρη ἀποκαλοῦσαι αὐτὸν «ψευδολούθηρον». Ἀπὸ τοῦ 1910 ἡ «Πατρίς» ἔλαβε τὴν σημαίαν τοῦ κ. Βενιζέλου, τὴν κρατεῖ καὶ θά τὴν κρατήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον μετὰ τιμῆς. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ «Πατρίς» ὄχι μόνον δὲν ἐθίξε ποτὲ τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Γούναρη, ἀλλὰ καὶ μετὰ πεποιθήσεως τὸν ὑπεστήριξε μετὰ πάντα κίνδυνον παρασημειώσεως κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1912. Ὅταν δὲ ἦτο ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει, ἡ «Πατρίς» συνεπῆς καὶ πρὸς τὰς ιδέας τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς, ὑπεστήριξε καὶ ὑπέδειξε τὸν κ. Γούναρη ὡς ἡγέτην τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, αἱ «Ἀθήναι» τότε ἐξανέστησαν διότι προεβαίνομεν εἰς διορισμὸν Ἀρχηγοῦ Ἀντι-

λιτεύσεως. Αὕτη εἶναι ἡ ἱστορία τῶν πραγμάτων. Θέλουν τώρα αἱ «Ἀθήναι» νὰ μάθουν τί μέλει νὰ γείνη; Τὸ προλόγομεν μετὰ πεποιθήσεως ὅτι ἡ «Πατρίς» ἡ οποία ἀκολουθεῖ πιστῶς καὶ ἀφωσιωμένως τὸν Ἀρχηγόν της, θά ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐφεξῆς διίσταμένη μετὰ τὸν κ. Γούναρη. Ἀλλ' οὐδέποτε θά τὸν..... ὑβρίσῃ. Περὶ τῶν «Ἀθηνῶν» ὅμως δυνάμεθα μετὰ πεποιθήσεως νὰ εἰπώμεν καὶ στοιχηματίζομεν μετ' ὅ,τι θέλουν, ὅτι λίαν προσεχῶς θά ὑβρίσουν καὶ πάλιν τὸν κ. Γούναρη ὡς Πρωθυπουργόν, ὅπως τὸν ὑβρίσαν καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

Οἱ «Καιροί» (Χρονογράφημα).

Μία ἀνακάλυψις: Διὰ τὴν παράγουν πρωθυπουργοῦς αἱ «Ἀθήναι»; Παράξενον πῶς ἡ πόλις μας αὕτη εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν ἀμεσώτερα, ἐγγύτερα τὰ πολιτικὰ γεγονότα δὲν βγάξει πρωθυπουργοῦς. Ἀλλὰ καὶ ὑπουργοῦς ἐλαχίστους. Καὶ ἐνῶ εἶναι τὸ κέντρον τῆς διανοήσεως τοῦ ἔθνους, ἐκπορεύεται ὑπὸ τῶν ἐπερχομένων ἀπὸ τὰς μακρὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις τῶν φιλοδόξων δαιμονίων. Ἐνας Κουμουνδούρος ἦλθεν ἀπὸ ἑνα πελοποννησιακὸν βράχον. Ἐνας Θ. Δηλιμιάννης ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὴν ἀπομακρυσμένην Γορτυνίαν καὶ κατέκτησε σιγὰ-σιγὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Τρικούρης ἐξεπορεύθη ἀπὸ τὸ ἐρημικὸν Μεσολόγγι καὶ ἐκυριάρχησε τὸν ἑλληνισμόν. Ὁ Θεοτόκης ἀπὸ τὴν ὠραίαν γωνίαν ἑνὸς νησιῦ διοίκησε τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸ γάντι. Ὁ Βενιζέλος ἐπῆλθεν ἀπὸ τὸ βάθος τῶν Χανίων καὶ ἐπότισε δυναμωτικὸν φίλτρον τὴν φυλὴν, ἀφοῦ τῆς ἔδωσεν ὅλον τὸ ἀναπλαστικὸν ἐλάν ποῦ ἐζητοῦσε. Τώρα ἔρχεται ἀπὸ τὰς λιτὰς καὶ ἀρχοντικὰς καὶ αἰσθητικὰς Πάτρας ὁ Γούναρης καὶ καταλαμβάνει τὸ ἀξίωμα διὰ τὸ ὁποῖον τὸν ἐθεωροῦσαν ὅλοι οἱ συμπολίται Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἑνας γίγας Βενιζέλος, ὡς τὸν ἀποδεδιγμένον διάδοχόν του καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἀξίωμα μόνον αὐτὸς δὲν ἐβιάσθη. Ὅσοι Ἀθηναῖοι εἰσθάνονται τὸ δαιμόνιον νὰ κυβερνήσουν τὴν Ἑλλάδα, ἃς λάβουν σοβαρὰ ὑπ' ὄψιν των τὴν σύμπτωσιν αὐτὴν ὅτι τὸ κράτος μας τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ ἀναζητεῖ μακρὰν τῆς Ἀθηναϊκῆς σκόνης, ἡ οποία φαίνεται νὰ μὴ εἶναι εὐφορος εἰς πρωθυπουργικὴν παραγωγὴν.

Ἴδού λοιπόν, ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες διοικούμενοι καὶ πάλιν ἀπὸ ἑνα μὴ Ἀθηναῖον πρωθυπουργόν. Ποῖος οὗτος ὁ ἀνὴρ; Εἰς τὰς ἐφημερίδας βλέπομεν τὴν φωτογραφίαν του. Συμπαθητικὴ μορφή. Εἰς τὰς ἰδίας ἀναγινώσκομεν τὸν χαρακτηρισμὸν του καὶ πληροφοροῦμεθα διὰ τὴν λαμπρὰν ρητορικὴν του, διὰ τὰς βαθείας γνώσεις του, τὴν μελετητικὴν ἰδιοσυγκασίαν του, τὴν χρησιμότητα τοῦ χαρακτῆρος του. Ἀξιοζήλα προσόντα δι' ἑνα νέον κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος. Τί περισσότερον θά ἤμουν ἐγὼ, ὅστις οὐδέποτε ἐγγώρισα τὸν ἄνδρα, οὐδὲ κατ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἤκουσα ποτὲ ἀγορεύοντα; Ἀλλὰ μήπως τὸν γνωρίζουν ἴσως περισσότερον οἱ πολλοὶ Ἕλληνες; Συνήθως οἱ Ἕλληνες γνωρίζουν τοὺς πολιτικούς των μόνον διὰ μέσον τῶν στηλῶν τῶν ἐφημερίδων. Ἀπὸ τὰ ἄρθρα, τὰς εἰδήσεις, τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς πλάττεται εἰς τοὺς περισσοτέρους ἑλληνικοὺς ἐγκεφάλους τὸ ὁμοίωμα τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν. Ποῖος ἐγγώρισε τὸν Βενιζέλον εἰς τὰς ἀπομακρυσμένας ἑλληνικὰς γωνίας; Ὁ Τύπος. Τὸ ὄνομά του ἤρχισε νὰ τὸ διαλαλῇ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς Κρήτης ὅταν ἔγινε προσφιλὴς, ὁ ἴδιος ὁ τύπος τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν πρωτεύουσιν κατὰκτητήν. Ὁ ἴδιος τύπος ὡδήγησεν τὴν καὶ τὸν Γούναρη εἰς τὸ προεδρικὸν ἐδωλίον. Ὁ τύπος προπαγανδίζει ὀνόματα καὶ φιλοδοξίας, ὑποβοηθεῖ ἀνεκδηλώτους ἀτομικὰς δυνάμεις νὰ φανερωθῶν καὶ νὰ ἐξαπλωθῶν. Καὶ ὑπάρχει μία κατ' ἐκλογὴν συγγένεια, ἡ ψυχικὴ συγγένεια τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ Γκαίτε, μεταξὺ πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ τύπου, πολὺ συνδετικώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλην συγγένειαν. Πολιτικὸς καὶ τύπος ἀλληλοέλκονται, φέρονται ἐντυγματωδῶς πρὸς ἀπὸ κάθε ἄλλην συγγένειαν. Πολιτικὸς καὶ τύπος ἀλληλοέλκονται, φέρονται ἐντυγματωδῶς πρὸς ἀπὸ κάθε ἄλλην συγγένειαν. Καὶ ποτὲ δὲν συμβαίνει νὰ διαρυσθῇ τὸ ἑνα μέρος τὰς ἐλπίδας τοῦ ἄλλου. Ὁ τύπος ἀλλήλους καὶ ποτὲ δὲν συμβαίνει νὰ διαρυσθῇ τὸ ἑνα μέρος τὰς ἐλπίδας τοῦ ἄλλου. Ὁ τύπος ἀναμένει σήμερον ἀπὸ τὸν Γούναρη ὅ,τι ἤλπισεν ἀπὸ πᾶσαν πολιτικὴν φυσιογνωσίαν πρὸς τὴν ὁποίαν ἐστράφη θερμῶς. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπολύτως τυχαῖον, οἷτι καὶ ὁ Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος ἐξωμολογήθη ποτὲ ὅτι τυχαίως καὶ μοιραίως διοίκησε τὴν Ἑλλάδα, προσῆλθεν ἀπὸ τοὺς δεσμούς τῆς κατ' ἐκλογὴν συγγενείας του μετὰ τὸν τύπον. Ἀνθ' ἀμφότερα καὶ ὁ ἴδιος δὲν θά εἶχε παρὰ νὰ φυλλομετρήσῃ τοὺς τόμους τῶν παλαιῶν ἐφημερίδων. Χρειάζεται κανεὶς μίαν ἰδιαίτην του παρόρμησιν διὰ νὰ γίνῃ πρωθυπουργὸς εἰς ἑνα δημοκρατικὸν πολίτευμα, ἀλλὰ χωρὶς τὴν συγγένειαν τοῦ τύπου ἐμπορεῖ νὰ παραμένῃ ἐπὶ πολὺ, πιθανόν καὶ νὰ πάντα, κοινὸς θνητὸς μετὰ τῶν ἡμῶν, τῶν κοινοτέρων θνητῶν. Αἱ μικραὶ ἐπαρχίαι, αἱ ὁποῖαι κατακτοῦν μετὰ ἑνα ἀντιπροσώπων των τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Κυβερνήσιν των, ἔχουν ἑνα διαβολεμένον ἐπιβόητον τὸν

τύπον. Από μίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ἀπὸ μίαν ρητορικὴν ἐκεῖ εἰς ψυχολογημένην στιγμήν, ἠλεκτρίζεται πρῶτος ὁ τύπος· αὐτὸς πρῶτος αἰσθάνεται ζωηρὰ τοὺς δεσμοὺς τῆς κατ' ἐκλογὴν συγγενείας καὶ τὴν ἐπομένην ἢ πρωτεύουσα κατεκτῆθη, τὸ κράτος εὐρίσκεται πρὸ ἀποκαλύψεως νέος πολιτικὸς ἀστὴρ ἐφώτισε τὸν σκοτεινὸν οὐρανὸν τῆς διασπέντης διαρκῶς χώρας διὰ νέους ἄνδρας. Ὁ τύπος ὑποσυνειδητὰ ἐπιβάλλει τοὺς ἄρχοντας τοῦ τόπου προτοῦ νὰ λάβουν καὶ οἱ ἴδιοι πλήρη συνείδησιν τῆς μελλοντικῆς δρασεως των. Τοῦτο καθαρῶτερα τὸ βλέπομεν εἰς τὸν σεμνὸν διάδοχον τῆς χθὲς ἐνὸς Βενιζέλου, τὸν Δημήτριον Γούναρην. Ὁλιγώτερον ποῦ ἐπέβαλλε τὸν ἑαυτὸν τοῦ εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν ἦταν ὁ ἴδιος. Μελετητικὴ ιδιοσυγκρασία δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἦτο περισσότερον συγκεντρωμένος πρὸς ἑαυτὸν ὁ Δημήτριος Γούναρης καὶ ἐλάχιστα ἐξηπλωμένος πρὸς τὴν φήμην. Τὸ ὅτι ποτὲ ἔδωκεν ὀρθὰ κοφτὰ τὴν παραίτησιν τοῦ ἀπὸ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διότι δὲν ἔγινε δεκτὸν τὸ πρόγραμμά του, μᾶς ἔδειξεν ὅτι ἦταν ἄνθρωπος θελήσεως. Ἐπανῆλθεν ἡσυχος εἰς ἑαυτόν. Ἀλλ' ὁ τύπος, ποῦ τὸν εἶχε προσέξει, τὸν ἠκολούθησεν ἐπιμόνως, τὸν ἠθέλησε πολλάκις πρωθυπουργὸν καὶ τὸν ὥθησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' αὐτὸς ἀντίστη. Πράγματι κατὰ ἐξαιρετικὸν συνέβη. Ἔως τὴν ὥραν ἦτον ὁ μόνος Ἕλλην πολιτικὸς, ποῦ δὲν ἐβιάσθη, καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ καταμετρηθῇ, εἰς μέγα ποσὸν θεληματικότητος. Τέλος ἐφέρθη ἐκεῖ, ποῦ τοῦ ἀξίζει, νὰ διοικήσῃ τὴν Ἑλλάδα, ἀποστολὴν, τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχεν ἐξασφαλίσῃ ὁ τύπος πρὸ τοῦ νὰ κάμῃ ὁ ἴδιος τὸ τελευταῖον βῆμα πρὸς αὐτήν. Ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ μύρια τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου προβλέπουν εἰς τὸν Γούναρην ἕνα μεγάλον πολιτικὸν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως τὸν ἐφαντάσθη ὁ ἴδιος ὁ Βενιζέλος, δευδερκεία ἀνεγνωρισμένου κύρους μ' ἕνα βαθὺ ρεαλιστὴν ὅπως ὁ Γούναρης ἢ κατ' ἐξοχὴν θετικὴ χώρα τῆς Ἑλλάδος, δύναται νὰ εἶναι ἡσυχὴ διὰ τὴν αὐρίον».

«Σημαία».

Ἡ μεγαλύτερα κατηγορία κατὰ τοῦ κ. Δ. Γούναρη, τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ ἐχθροὶ του ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν φίλων του δὲν ἐδίωξαν νὰ ἐπαναλαμβάνουν ἂν τὸν προπὸ καὶ ὅρ ντὲ προπὸ διατηρῶνται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον:

«Ὁ Δ. Γούναρης στερεῖται τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν ἀνάληψιν εὐθυνῶν θάρονος, στερεῖται τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὸν πολιτικὸν σθένους. Εἶναι ἄνθρωπος τὸν ὅποιον, ἀπεξήρανε ἢ βιβλιοθήκη. Δὲν ἔβαλε σύννομα εἰς τὴν σοφίαν του κατὰ τὸν ἀφορισμὸν τοῦ Φρειδερίκου Νίτσε καὶ ἢ θελήσῃς τὸν ἐπνίγηκε μέσ' στὸν ὠκεανὸν τῆς πολυμαθείας του. Στερεῖται τῆς θελήσεως τοῦ ἄρχεῖν. Δὲν εἶναι πλασμένος δι' ἀρχηγός».

«Ὁ κ. Ἐλευθ. Βενιζέλος μάλιστα, ὅστις πλειστάκις ἐδέχθη τὸ μαστίγωμα τοῦ Πατρινοῦ πολιτευτοῦ, ὅστις εἶδεν ὅτι ἡ ρητορικὴ του ὡς ἀρχηγοῦ τῶν φιλελευθέρων εἶναι ποιτικῶς κατωτέρα ἀπὸ τὴν ἐγγλωτίαν τοῦ Δ. Γούναρη—ὁ τέως πρωθυπουργὸς δὲν εἶναι οὔτε οἰκονομολόγος οὔτε ἐντιβὴς εἰς τὰ ναυτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ἀλλ' ἀπλῶς ἄνθρωπος τῶν ὡραίων γενικῶν ἀντιλήψεων—εὗρε τὴν ἐξῆς φορμοῦλαν διὰ νὰ κατακεραυνώσῃ τὸν μέγαν ἀντίπαλόν του.

«Τὰ πράγματα φέρονται πρὸς τὸν Δ. Γούναρην. Εἶναι ὁ μοιραῖος διάδοχός μου. Καὶ λυποῦμαι. Διότι δὲν εἶναι πολιτικὸς. Εἶναι ἄνθρωπος καθαρῶς ἀκαδημαϊκός».

Βραδύτερον ὅμως μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀγόρευσιν τοῦ Δ. Γούναρη ὁ κ. Ἐλ. Βενιζέλος ἐτροποποίησε τὴν ἀντίληψίν του καὶ διὰ τῆς «Ἐστίας» ἐξήγγειλε πρὸς τὸ κοινὸν ὅτι ὁ ἐκ Πατρῶν πολιτικὸς ἀνὴρ ἔχει μετεπαναστατικὴν τὴν διανοητικότητά, καὶ κατ' ἀκολουθίαν πρέπει ἐν καιρῷ νὰ τὸν διαδεχθῇ. Ἐδήλωσε μάλιστα πρὸς τοὺς πολιτικούς του φίλους, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου θὰ καταλίπῃ τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν κ. Γούναρην, διότι ὁ ἴδιος εἶχεν ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Καὶ τώρα ἐρωτῶ:

Ὑπάρχει ἄνθρωπος εἰς τὴν Ἑλλάδα Παλαιὰν καὶ Νέαν, ὑπάρχει ἄνθρωπος εἰς τὸν ἐν διασπορᾷ Ἑλληνισμόν, ὅστις νὰ θεωρῇ τὸν Δ. Γούναρην δίχως σθένος, δίχως φιλοδοξίαν, δίχως αποφασιστικότητά, δίχως φιλοκίνδυνον διάθεσιν;

Αὐτὸς ὁ ἀπορρίψας τὴν πρωθυπουργίαν ἐπὶ τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου, διότι δὲν ἠθέλησε νὰ γίνῃ κοῦκλα τοῦ στρατιωτικοῦ συνδέσμου, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Στεφ. Δραγοῦμη, αὐτὸς ὅστις δὲν ἔσπευσεν, ὅταν τοῦ ἐπροτάθη ἀπὸ τοῦς θερμαινόμενους φίλους του νὰ χρίσῃ αὐτὸν ἀρχηγὸν ἐξ ὑπερτάτης πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὸ Στέμμα εὐλαβείας, ἔσπευσε σήμερον νὰ προσφέρει εἰς τὴν Πατρίδα τὰς ὑπηρεσίας του, ἐνῶ οἱ ἐξωτερικοὶ κίνδυνοι εἶναι ἀμέτρητοι καὶ

κολοσσαῖοι, ἐνῶ ἡ ἐξωτερικὴ κατάστασις εἶναι ἀθλία, ἐνῶ εἰς τὰ ταμεία τοῦ Κράτους χορεύουν ἐλεεινὸν κόρδακα χιλιάδες ποντικῶν. Πῶς πρέπει νὰ δομασθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτός, ὅστις ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τῶν υποθέσεων τοῦ Κράτους, καθ' ἣν στιγμήν τὰ σύνεφα καλύπτουν δόλολληρον τὸν οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν στιγμήν ὁ λαὸς τρώγει τὸ ψωμί του 70 λεπτὰ τὴν ὁκᾶν, καθ' ἣν στιγμήν ἡ ἀλόγιστος ὀρμητικότης τοῦ προκατόχου του προετοίμαζεν ἐν 97 μίαν μεταμόρφωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς Βέλγιον;

Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δὲν εἶναι Βασιλεὺς Ἀλβέρτος. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δὲν εἶναι ἀκόμη Βασιλεὺς Γεώργιος ὅσον ἀφορᾷ τὴν θεληματικότητά, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως εἰς τὰς ἐκβιαστικὰς τοῦ τέως πρώτου συμβούλου του ἀπειλὰς. Ὁ ἀποθανὼν Βασιλεὺς παρεσύρθη ἀπὸ τὸν Δεληγιάννην καὶ τοὺς πολιτευομένους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δὲν ἦτο Βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς ἐκβιαζομένους, ἀπὸ τοὺς ρουμουλκουμένους. Καὶ θέτων εἰς κίνδυνον τὴν δημοτικότητά του ἔδωκεν ἀπεριόριστον ἀναρρωτικὴν ἄδειαν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον. Ταῦτοχρόνως ἀσκῶν τὰ Συνταγματικὰ του δικαιώματα ἐκάλεσεν ἐπὶ τὸν αἶακα τὸν σωφρονέστερον ἀλλὰ καὶ τὸν σοφώτερον, τὸν τολμηρότερον ἀλλὰ καὶ τὸν μᾶλλον σκεπτικιστὴν ἐκ τῶν πολιτικῶν τῆς νέας γενεᾶς. Ὁ Δ. Γούναρης εἶναι ἀπὸ τῆς χθὲς ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος. Νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἂν δὲν αὐξήσῃ ἐδαφικῶς τὴν Ἑλλάδα, δὲν θὰ τὴν παραδώσῃ ὅμως μικροτέραν κατ' ἔκτασιν, ἐνῶ θὰ τὴν καταστήσῃ πρότυπον ὁργανωμένου Κράτους ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὸ σκυλὶ θὰ γνωρίζῃ τὸν ἀφέντην του. Κράτος ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ βασιλεύῃ κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, Κράτος τοῦ ὁποίου οἱ ὑπουργοὶ δὲν θὰ κινδυνεύουν νὰ ξηλωθοῦν ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργόν τους, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἴσοι πρὸς αὐτὸν καὶ ἐκεῖνος πρῶτος ἐν ἴσοις.

Ἀριστος Καμπάνης.

Ὁ «Χρόνος»

Εὐθύς ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς χθὲς, μόλις διεδόθη ἀνὰ τὴν πόλιν ὅτι ἡ παραταθείσα κυβερνητικὴ κρίσις τεματίζεται ὁριστικῶς, διὰ τοῦ σχηματισμοῦ νέας Κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν διαπρεπῆ ἔξ' Ἀχαΐας πολιτευτὴν κ. Δ. Γούναρην, αἰσθημα ἀρορήτου ἀνακουφίσεως καὶ ζοηρᾶς ἐπιδοκιμασίας ἐκνοήσθη μετὰ τοῦ Λαοῦ.

Αἱ περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνει τὴν Πρωθυπουργίαν ὁ κ. Δημ. Γούναρης εἶναι ὄντως ἐκ τῶν δυσχερεστέων, ἀλλ' ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἕλλητος αἱ ὑπεροχοὶ προσωπικαὶ ἀρεταὶ τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν αἰσθήματα τοῦ Λαοῦ θὰ συντελέσουν, ἀναμφιβόλως, εἰς τὴν εὐδωσιν τοῦ βαρυτάτου ἔργου, τὸ ὁποῖον μὲ σθένος ἀναλαμβάνει».

Ὁ ἀείμνηστος λογογράφος καὶ ποιητὴς Πολύβιος Δημητροκόπουλος εἰς τὴν στήλην τῆς ἐμμέτρου ἐφημερίδος τῶν «Ἀθηνῶν» ἐδημοσίευσεν τὸ κάτωθι τετραστίχον σχετικὸν πρὸς τὴν ὑπουργικὴν κρίσιν.

(Δημῶδες)

Γίναν οἱ κάμποι ξάχασι
Καὶ τὰ βουνὰ πιπέρι
Βγήκαν καὶ τὰ γούναρικὰ
Γιὰ νὰ ῥοθῇ καλοκαίρι!...

Ὁ «Ρωμὴς»

Ἡ παραίτησις τοῦ Βενιζέλου δυσχερεστὴ τὸν Ἀγγλόφιλον «Ρωμὴν» περιου- μένον ὑπὲρ τῆς ἐξόδου τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς οὐδετερότητος. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν πρὸς τὸν Βενιζέλον συμπάθειάν του, ὁ Γεώργιος Σοροῆς ἀφιέρωσε μετὰ ἄλλων καὶ τοὺς ἐξῆς ὡραίους στίχους διὰ τὸν νέον Πρωθυπουργὸν Δημήτριον Γούναρην εἰς τὸ φύλλον τῆς 8 Μαρτίου 1915.

Ἔχει καὶ ὁ Γούναρης πολλὰ
Πρωθυπουργοῦ προσόντα
Καὶ λένε πῶς χαμογελᾷ
Κι' αὐτὸς σὺν τῇ Τζοκόντᾳ....

Ἔχει καὶ αὐτὸς πῦρ καὶ βαρεῖα
Ὅσον σὲ κάνει πῆτα,
Καὶ σήμερα ἀπὸ δυὸ χωριά....
Ἔγινε μὲ τὸν Κοῦτᾳ!....

Ἡ «Ὁργάνωσις», ὄργανον τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν ἐδημοσίευσε τὰ κάτωθι:

«Ὁ κ. Δ. Γούναρης δὲν εἶναι βέβαια σοσιαλιστής. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ κομπογιαννίτης πολιτευόμενος. Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν αἱ περιστάσεις θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ παρουσιάσῃ τὸ σύστημά του τὸ οἰκονομικὸν κυρίως, τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν, ποῦ διέπουν τὰς νέας περὶ δασμολογίῶν ἀντιλήψεις.

Ἐκ τῆς πολιτικῆς του ἱστορίας γνωρίζομεν ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γουδῆ καὶ πρωθυπουργοῦντος Θεοτόκη προσληφθεὶς ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσήγαγεν ἀμέσως ἀρκετὰ ῥιζοσπαστικὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ἐλαφρύνοντα μὲν τὸν λαόν, ἐπιβαρυντικά δὲ διὰ τὰς Ἀνωτάτους Ἐταιρείας Οἴνων καὶ Οἶνοπνευμάτων κτλ. αἵτινες καὶ προεκάλεσαν τὴν πτώσιν του. Αὐτὸ τὸ γεγονός ὑπῆρξεν ἀρκετὰ φωτεινὸν σημεῖον τῆς ἱστορίας του».

Ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος ἀδελφὸς τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐρωτηθεὶς παρὰ συντάκτου τῆς «Τριμύνης» τῆς Ρώμης προέβη εἰς τὰς κάτωθι δηλώσεις περὶ τοῦ Δημ. Γούναρη.

«Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Δ. Γούναρης εἶναι ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίαν εἰς ἕξοχος πολιτικὸς ἀνὴρ. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὕρῃ καλύτερόν του.

Ὁ κ. Γούναρης ἐσχμάτισε Κυβέρνησιν ἐκ τῶν πνευματωδεστέρων καὶ ἐπιστημονικωτέρων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων ἡ καρδιά εἶναι πλήρης πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἡ δὲ ψυχὴ συνταράσσεται ὑπὸ τοῦ μεγάλου αἰσθήματος τῶν ἐθνικοφρόνων.

Σήμερον, πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ νέος Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀνὴρ ἐνεργητικὸς καὶ τολμηρὸς, περικυκλοῦται ὑπὸ ὑπουργῶν ἀπολαυσάντων ἀπείρου ἐμπιστοσύνης καὶ ὑπολήψεως παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ».

Ὁ Ἐπαρχιακὸς Τύπος.

Ἐκτὸς τοῦ τύπου τῆς πρωτεύουσας καὶ ὁ ἐπαρχιακὸς τύπος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀκόμη, ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς ἀποχρώσεως, ἔκρινεν εὐστοχωτάτην τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ἀνάθεσιν τῆς προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν Δημ. Γούναρην, ἀναλύων ὅτι μόνον οὗτος ἠδύνατο ν' ἀντιπροσωπεύσῃ καὶ ἐφαρμόσῃ τὴν νέαν πολιτικὴν τοῦ Κράτους ἀπέναντι τῶν ἐξελίξεων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου δι' ἐξασφαλίσεως τῶν Ἑθνικῶν συμφερόντων καὶ διὰ τῆς ἐναρμονίσεως τῶν ἀντιτιθεμένων ἀντιλήψεων.

Μακρὰ ἄρθρα ἐπὶ τῆς πολιτικῆς κρίσεως καὶ βιογραφίαι τοῦ Γούναρη ἀνεγράφησαν εἰς τὰς κυριωτέρας ἐφημερίδας, ἐν γένει δὲ ἐκρίθη ὅτι διὰ τοῦ

Δημητρίου Γούναρη εἰσήρχετο τὸ Ἔθνος καὶ τὸ Κράτος εἰς ἐντελὲς ἐξαιρετικὴν περιόδον. Ἐκ τῶν δημοσιευμάτων τούτων παραθέτομεν τὰ τῶν πλέον σημαντικῶν ἐφημερίδων.

«Σφαῖρα» Πειραιῶς.

«Τὸ ἀσύνθηδες τῶν περιστάσεων, ὅπως ἐξεργάγῃ ἡ αὐριον τερματιζομένη κρίσις καὶ αἱ ἀπορίαι καὶ τὰ ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ἐβασάνιζον ὅλους περὶ τοῦ τί τέξεται ἡ ἐπιούσα, εἶχον ἐμπνεύσει εἰς τὸν Λαόν τὴν ἀπογοητευτικὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ εἶναι δύσκολος ἡ ἐξεύρεσις τοῦ λιμένου τοῦ ὑποσχομένου τὴν ἡρεμὸν πορείαν τοῦ Κράτους τοῦ μόλις ἤδη εἰσερχομένου εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐν Εἰρήνῃ περισυλλογῆς καὶ ἀναπτύξεως.

Οἱ διισταμοὶ περὶ τῆς στάσεως τῆς πλειονοψηφίας ἀπέναντι τῆς νέας Κυβερνήσεως καὶ ὁ φόβος ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐνέργεια ἐκλογῶν ὡς ἐκ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, ἐπροκάλουν τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὴν νευρικότητα τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ἡ ὁποία παρὰ τισιν εἶχε φθάσει μέχρι τοῦ σημείου νὰ θεωρῆται πιθανὸν ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῇ οὐδεὶς δυνάμενος ν' ἀναλάβῃ τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως.

Ἀπὸ τοῦ ἀπογεύματος ὅμως τῆς χθὲς ἡ κατάστασις ὑπέστη μεταβολὴν εὐχάριστον τὸν μερολοπράγμονα Πρωθυπουργὸν κ. Βενιζέλον, ὁ ὁποῖος παρητήθη καίτοι κατέχων καταπληκτικὴν πλειονοψηφίαν, διότι διεφώνησεν πρὸς τὸν ἐνδοξον στρατηγὸν Βασιλέα, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐθνικῆς δράσεως, διεδέχθη ὁ βαθεὺς τὴν σκέψιν, ὁ μελετητικὸς, ὁ μετὰ περισκέψεως τολμηρὸς κ. Δημήτριος Γούναρης.

Καὶ μόνον τὸ γεγονός ὅτι ἐδέχθη οὗτος τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἀρκετὸν χαρακτηριστικὸν τῆς πεποιθήσεως, ἣν ἐμόρφωσεν, ὅτι εἶναι δυνατὸν εἰς τοὺς στιβαροὺς βραχίονας του νὰ ἰσορροπήσῃ τὸ ἀγρίως κλονισθὲν πολιτικὸν σκάφος.

Ὁ κ. Γούναρης δὲν ἐπεδίωξε μέχρι τοῦδε τὴν ἀρχὴν καίτοι ἀπὸ πολλοῦ ἦτο ἐνδεδειγμένος δι' αὐτὴν ἡ ἀρχὴ ἔκρουσε πολλάκις τὴν θύραν του καὶ αὐτὸς ἦν ἀπέκρουσε, διότι δὲν ἤρχετο καθ' ὃν τρόπον ἤθελεν οὗτος νὰ ἔλθῃ.

Ὁ κ. Γούναρης, ὁ πολιτικὸς ὁ καταλαβὼν τὴν πρώτην γραμμὴν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως του, εἶναι ἐκ τῶν ἐλαχίστων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας ὁ ἀναπτύξας ἴδιον προγραμμα ὡς ἀρχηγὸς τῆς ἐν τῇ Βουλῇ εὐθ' αὐτοῦς δμάδος Ἰαπώνων, ὁ ἀσπίλος ἠθικῆς, ὁ ἀπείρου γνώσεως ἐπιστημονικώτατα ταξινομημένων, ὁ κριτικώτατος, ὁ προκαλέσας ἐν τῇ Βουλῇ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπιδεκτικὰς αὐτοῦ τοῦ κ. Βενιζέλου κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ προγράμματός του ἐν τῇ Βουλῇ.

Ἐσπούδασεν ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἐπιδοθεὶς εἰς νομικὰς καὶ πολιτικὰς μελέτας, γενόμενος εὐρεμαθέστατος καὶ πολυγλωττοτέρος τῶν πολιτικῶν μας.

Δικηγορήσας εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ἐπολιτεύθη καὶ ἀνεδείχθη εὐθύς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐμφανίσεώς του εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνήν.

Πολεμίσας τὴν οἰκονομικὴν τοῦ ἐκλιπόντος Σιμοπούλου, ἐκλήθη ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως Θεοτόκη νὰ διευθύνῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δὲν φανταζόμεθα νὰ ὑπάρχῃ ἔστω καὶ εἰς ὁποῖος ν' ἀγνοῇ ὅτι ὑπῆρξεν ὁ μοναδικὸς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος ὁ ὁποῖος ἐπιστημονικώτατα ἐπεδίωξεν εἰς τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ὑπουργείας του τὴν αὐξήσιν τῶν οἰκονομικῶν φόρων τοῦ Κράτους διὰ μειώσεως τῶν φορολογικῶν βαρῶν τοῦ Λαοῦ. Ἡ Βουλὴ ὅμως ἀντέδρασεν εἰς τὸ ἔργον του καὶ ὁ κ. Γούναρης δὲν ἐδίστασεν οὐδὲ στιγμὴν νὰ παραιτηθῇ μὴ δυνάμενος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον αὐτὸς εἶχε χαράξει.

Πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Γούναρη ἐπέβλεψαν πολλοὶ ὡς πρὸς τὸν ἐνδεδειγμένον μέλλοντα Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ πεποίθησις των αὕτη ἀπεδείχθη ἀληθεστάτη.

Καίτοι δὲν προέβη ὁ νέος πρωθυπουργὸς εἰσέτι εἰς δηλώσεις περὶ τῆς ἐξωτερικῆς του πολιτικῆς φαίνεται βέβαιον ὅτι ὁ ἀκολουθήσας τὴν πολιτικὴν τῆς οὐδετερότητος».

Ἀνεξάρτητος Μεσολογγίου.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος

Ἐν μέσῳ τῆς τοικυμώδους καταστάσεως, ἣν ἐδημιούργησε πολιτικὴ ἀλόγιστος καὶ ἀνεγμάτιστος, ἐν μέσῳ τοῦ τρομεροῦ χάους, ὅπερ ἐδημιούργησεν ἄφρων πολιτικὴ ἐξαρτήσασα τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν μελλοντικὴν ὑπόστασιν του Ἔθνους ἐκ τῆς τύχης καὶ πρὸς ταύτην μόνον προσσρμόζουσα τὰς μεγάλας καὶ κρίσιμους περιστάσεις, ἵνα τὸ ἑαυτῆς καὶ μόνον σαρκίον περι-

σώση, ἐν μέσῳ τοῦ ἀπροσδιορίστου καὶ τῆς ἀοριστίας ὠθοῦσης, εἰς παρακεκινδυνευμένα τοῖμα-
ματα τείνοντα εἰς ὄλεθρον. ἡ μεγάλη καὶ πατριωτικὴ φρόνησις Ἐκείνου καὶ πρὸς ὃν στρέφεται ἡ
καρδία καὶ ὁ νοῦς παντὸς Ἑλλήνος, ἀνεβίβασεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸν ἄνδρα, περὶ οὗ εἶχεν ὥρι-
μάσει πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει, ἡ ἰδέα ὅτι εἶναι διὰ τὸ Ἔθνος ὁ ἄνθρωπός του.

Ὁ Γούναρης.

Θὰ ἦτο ματαιοπονία νὰ θελήσῃ τις νὰ προσεγγίσῃ, νὰ προστελέσῃ τὸν πολυσχιδῶς μεγα-
λεπήβολον καὶ μεγαλοφυᾶ αὐτὸν νοῦν, τὸν Γούναρη. Ἐν δυὶ λέξεσιν, αἵτινες φεύγουσιν ἀπὸ
μυριόστομα χεῖλη, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, ὁμιλεῖ ἡ περὶ αὐτοῦ ἰδέα καὶ πεποιθήσις. Εὐρομεν
τὸν ἄνθρωπόν μας.

Ἡ ἐπιστήμη, τὸ βιβλίον, ἡ πολυμάθεια, ἡ πολυπραγμοσύνη, ἡ δεδοκιμασμένη δρᾶσις,
ἡ χειμωρῶδης ὀρητορεία, ἡ φρόνησις, ἡ φιλοσοφικὴ ἔρευνα, τὸ εἰρηνικῶς ἐπαναστατικὸν πνεῦμα,
ἡ ἀναμορφωτικὴ καινοτομία καὶ ἡ ἰδεώδης χρηστότης καὶ ἠθικότης, ἰδοὺ ὁ Γούναρης. Ἴδου ἡ
μεγάλῃ πολιτικὴ ὀντότης, κολοσσὸς ἐν παντί. Ὁδύρβος γαλήνιος, σεμνὸς καὶ παρθένος, μετω-
φρὼν εἰς τὸ ἔπακρον, δὲν ἠτένισε πρὸς τὴν ἐξουσίαν μὲ τὴν ἀπλὴν φιλοδοξίαν τῆς θεραπείας
ἀτομικῶν ἀδυναμιῶν. Κατεδιώχθη τοῖναντίον ἀπὸ τῆς ἐξουσίας καὶ ἐδέχθη μὲ ἀποφασιστικότητος
καὶ τόλμης ἀξιοθαυμάστου νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ εἰς περιστάσεις χρησιμωτάτης περιόδου, ἔχων ὡς
σύμβολον τὴν εἰλικρινῇ ἐξυπηρετήσιν τοῦ Ἔθνους. Καὶ ἰδοὺ ἀναφαίνεται εὐθὺς ἀμέσως κεκρυμ-
μένη καὶ ἀφανὴς ἡ ἰδιότης τοῦ ἀνδρός. Τὸ παραδειγματικὸν θάρρος, ἡ μεγάλη καὶ ὑπέροχος τόλμη.

Ὁ Γούναρης.

Τὸν ἐγνωρίσαμεν ἄλλοτε ἐπ' ὀλίγον καὶ διέγνωμεν ἔκτοτε τί ἦτο καὶ πάντες ἠτενίζομεν
ὡς τὸν ἀναπόφευκτον πολιτικὸν ἄνδρα διὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χώρας. Ἐγνωρίσαμεν τὸν οἰκο-
νομολόγον Ἐπαναστάτην, τὸν μὴ ὀκνήσαντα νὰ δῇ τὸ χειρόκτιον κατὰ τῆς πλουτοκρατίας, ἵνα
μετ' ὀλίγον καταθέσῃ τὸ χαρτοφυλάκιον καθαρῶν τὴν ἐποχὴν τὴν κατάλληλον πρὸς καλλιέρ-
γειαν τῶν μεγάλων Του καὶ καινοφανῶν ὀνειροπολημάτων. Ἀλλ' ὁ σπόρος εἶχε ῥιφθῇ καὶ τὸν
ἐπαναστατικὸν πολιτικὸν διεδέχθη Ἐπανάστασις. Τὸν σπόρον τοῦ εἶχε πλέον πεφυτευμένον. Καταί-
ῳως χεῖρες ἀδᾶων καὶ ἐπιτολαίων κατέστρεψαν, καὶ ἐστρέβλωσαν, ὅτι αὐτὸς εἶχε πλέον σπείρει.

Τώρα ἰδοὺ πάλιν ὁ μεταρρυθμιστὴς, ὁ διανοητικὸς φιλόσοφος, ὅστις διέβλεπε τὴν θέσιν
τῶν πραγμάτων, καὶ ἀνέμενεν.

Τὸν Γούναρη.

Ἄς ἐνισχύσωμεν αὐτὸν ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι συντρέχομεν καὶ συμβοηθοῦμεν τῇ Πατρίδι.

Ἄργος τοῦ Ἄργους.

Ἐυδραστον ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ ὁ καταρτισμὸς τῆς νέας
Κυβερνήσεως ἐκ προσώπων, ἅτινα λόγῳ τῶν ἀκραιφνῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων, τῆς ἀνεγνω-
ρισμένης ἀξίας των καὶ τοῦ ἀσπίλου πολιτικοῦ των παρελθόντος, παρέχουσι πληρὴ τὴν ἐγγύ-
ησιν, ὅτι καὶ τὸ Σύνταγμα θὰ ἀρχίσῃ πλέον νὰ λειτουργῇ καὶ οἱ νόμοι θ' ἀναστηλλοῦσιν καὶ ἡ
σπατάλη τοῦ ἱεροῦ χρήματος τοῦ Δημοσίου θὰ παύσῃ καὶ ἡ Διοίκησις τῆς χώρας ἐν τάχει θὰ
βελτιωθῇ καὶ αἱ ἐλευθερίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν κινδυνεύουσι πλέον καὶ αἱ ἐθνικαὶ του
ὑποθέσεις θὰ εὐδοκῶσι συμφώνως μὲ τοὺς προαιωνίους του πόθους καὶ τὴν διαθήκην τῶν
ἀποδωσάντων αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν πατέρων των.

Ἦδη οἱ νέοι Κυβερνῆται, ἀπολαύοντες πλήρους τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Στέμματος, ἄς
ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον μὲ γενικὰς γραμμὰς ἐχάραξεν ἡ Ἐπανάστασις, καὶ ἄς κατέλ-
θωσι μετὰ θάρρους ζητοῦντες τὰς ψήφους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι τὴν
παραμικρὰν ἀμφιβολίαν, ὅτι θὰ τύχῃσι τῆς ἀμερίστου ὑποστηρίξεώς του.

Μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ νέοι Κυβερνῆται θὰ τάμωσι νέαν ὁδὸν Διοικήσεως τῆς χώρας πολὺ
μακρὰν πάντοτε ἱστάμενοι καὶ τοῦ ἀπωτέρω καὶ τοῦ ἐγγὺς παρελθόντος, καὶ ὅτι ἡ περιφροῦ-
ρησις τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων ἡμῶν θὰ εἶναι ἐν τῶν πρώτων μελημάτων των, εὐφροσύνως
χαίρομεν τὴν ἀνάγκησιν των ἐν τῇ Ἀρχῇ, ἐρχόμενοι ὅπως διὰ τῆς πολιτείας των οὐ μόνον
τὴν ἐπουλῶσιν τῶν πολλῶν πληγῶν, ἄς ἦτοίξεν εἰς τὴν Χώραν καὶ τὸ Ἔθνος ἡ προκάτοχος
Κυβέρνησις, ἐπιτυχῶσι, ἐξυγιαίνονμένου ἐν ταυτῷ τοῦ σχηματισθέντος πολιτικοῦ τέλματος ἐκ
τοῦ κόμματος τῆς λεγομένης Ἀνορθώσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἔθνους εἰς νέους
ὁρίζοντας ἀνατολῆς νέων ἡμερῶν δι' αὐτό.

Σύνταγμα» Ναυπλίου.

Εὐτυχῶς ἡ κρίσις παρήλθεν, ὁ σχηματισμὸς ἤδη Κυβέρνησιν εἶναι ἀνὴρ κύρους καὶ
ἐλπίζομεν, ὅτι δὲν θὰ διαφύσῃ τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Βενιζέλου ὁ ἐνδεδειγμένος ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ἦτο ἡ ἐκ
Πατρῶν ἐξέχουσα πολιτικὴ φυσιογνωμία τοῦ νῦν Πρωθυπουργοῦ κ. Γούναρη.

Ἡ πολιτικὴ κρίσις διελύθη καὶ ὁ σχηματισμὸς τῆς ὑπὸ τὸν κ. Α. Γούναρη Κυβερνήσεως
μᾶς παρέχει λόγῳ τῶν προσληφθέντων προσώπων, τὰ ἐγγύη, ὅτι καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν ἡ
Κυβέρνησις αὕτη ἐν συμπτώσει μὲ τὸ Στέμμα θὰ πραγματώσῃ τὰ διὰ τοῦ ἐπισήμου ἀνακινουθέντος
τῆς διαγεγραμμένα.

Ὁ λαὸς ἀνακουφισθεὶς ἀπὸ τὴν λήξιν τῆς πολιτικῆς κρίσεως πέποιθεν εἰς τὴν ρεαλιστικὴν
πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὴν περιόειαν τοῦ Βασιλέως.

Ἐὰν γεγονότα ἀναγκάσωσι τοὺτους εἰς ἔξοδον ἐκ ταύτης πάλιν ὁ λαὸς ἐνθουσιῶδης καὶ
μὲ πεποίθησιν, θὰ βαδίσῃ εἰς τὸ καθήκον καὶ εἰς τὴν τιμὴν, γνωρίζων ὅτι δὲν ἐπιδιώκει χιμαίρας,
ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα μεγαλειὸν τοῦ Ἔθνους. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψυχολογικῶν καὶ διανοητικῶν κατά-
στασιν σύμπαν τὸ Ἔθνος προσβλέπει τὴν Κυβέρνησιν του.

Μακεδονία» Θεσσαλονίκης.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῇ. Ἄν πράγματι αὕτη ἡ ὑπαρξὶς τῆς Ἑλλάδος
ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτὴν νὰ ξιφουλκήσῃ, ἂν πράγματι πρόκειται περὶ παρουσιαζομένης εὐκαιρίας, ἂν
πράγματι δὲν εἶναι ἀργὰ πλέον, τότε οὔτε θὰ ψάλλωμεν οὔτε θὰ κοιμηθῶμεν. Ἡ Κυβέρνησις
Γούναρη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σφαιρίσῃ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ νὰ γίνῃ νεκροθάπτης τῆς
Ἑλλάδος, ὑπὲρ δὲ τὴν νέαν Κυβέρνησιν ταύτην εὐρίσκεται ὁ Βασιλεὺς, ὁ Δαφνοστεφὴς Στρατη-
λάτης, ὁ διὰ τοῦ ξίφους του χαράξας τὰ σύνορα τῆς μείζονος Ἑλλάδος καὶ εἰς αὐτὸν τὸ Ἔθνος
ἔχει τυφλὴν ἐμπιστοσύνην.

Μορέας» Τριπόλεως.

Νέα Κυβέρνησις ἐπὶ τὴν Χώραν. Κυβερνήσις δὲ, τὴν ὁποίαν παρ' ὅλην τὴν ἐπὶ τὸν
Βενιζέλου τυφλὴν πίστην, ἀνέμενεν ὁ τόπος ἀπὸ πολλοῦ. Κυβερνήσις Γούναρη.

Ἡμεῖς βλέπομεν ὅτι ἡ Χώρα ἀπέκτησε Κυβέρνησιν ἐπιβολῆς. Κυβέρνησιν ἐπιστήμης.
Κυβέρνησιν συστήματος. Κυβέρνησιν δυναμένην μὲν καὶ τὰ ἐξωτερικὰ ζητήματα νὰ διαχειρισθῇ
μετὰ πάσης διὰ τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον εὐστοχίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἱκανὴν διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν
ἐσωτερικῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα μὲ τετριμμένον πρόσημα τὰς ἐξωτερικὰς καὶ αἰωνίους φρον-
τίδας ἀφίθησαν νὰ περιέλθουν εἰς οἰκρότητα ἀξιοθρήνητον.

Διότι καὶ ὁ κ. Γούναρης εἶναι ἡ μεγάλη πολιτικὴ κορυφή, ἡ μεγάλη ἐπιστημονικὴ διά-
νοια, ἡ μεγάλη εἰς πείραν, εἰς σύνεσιν, εἰς χαρακτηρὰ φυσιογνωμία ἐν τῷ πολιτικῷ στερεώματι
τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὑπέροχος ἐν πᾶσι πολιτικῶν ἀνὴρ, εἰς ὃν πρὸ πολλοῦ ἀπέβλεπεν ἡ Χώρα, ἀλλὰ
καὶ οἱ συνυπουργοὶ του εἶναι ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων πολιτικῶν, τῶν δραστήων πάντοτε εἰς τὴν
πρώτην γραμμὴν τῶν κατὰ καιροὺς ἀγῶνων εἰς ἐδραίωσιν καὶ ὁργάνωσιν καὶ διαμόρφωσιν τοῦ
Κράτος τούτου.

Ἡ ἐπελθοῦσα κρίσις ἦτο θεία ἐπέμβασις ἵσως διὰ νὰ ἐπέλθῃ τὸ ἀγαθὸν τῆς αὐτῆς Κυβε-
ρήσεως διὰ τὴν χώραν, εἰς ἃς ἀκριβῶς ὥρας εἶχεν αὕτη ἀνάγκη Κυβερνήσεως ἀδιαφειλονικήτου
ἐπιβολῆς, ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη ὑπὸ τὴν γενικὴν παντὸς τοῦ Τύπου καὶ πάσης τῆς κοινῆς γνώμης
ἐπιδοκιμασίαν ἡ παροῦσα.

Ταχθῶμεν ὅλοι κατὰ τὰς ὥρας ταύτας περὶ τὴν νέαν Κυβέρνησιν καὶ ἄς ἀναμένωμεν
γαλήνιοι παρ' αὐτῆς τὰ εὐαρεστώτερα διὰ τὸ Κράτος καὶ διὰ τὴν Πατρίδα. Εἶναι πολλοὶ αἱ
περὶ τούτων ἐγγυήσεις.

Ἡ Ἀνεξαρτησία» τοῦ Ναυπλίου.

Μετὰ τὴν τρικυμίαν ἡ γαλήνη.

Ἡ πλήρης ἡλεκτρισμὸς ἀτμοσφαίρα γελοῦσα ἤδη περιβάλλει τοὺς ἑλληνικοὺς ὁρίζοντας
ὕπὸ τὴν θαλπωρὴν τοῦ ἡλίου τῆς Εἰρήνης. Ἀπὸ τῶν παρασυσθέντων εἰς χιμαίρας Πρωθυπουργὸν
ἦρε τὸ Στέμμα τὴν ἐμπιστοσύνην του, διαφωνήσαν ἐπὶ ζωτικῷ ζητήματι, καὶ τοῦτον διεδέχθη

ή εξέχουσα ἐκ Πατρῶν πολιτική καὶ κοινοβουλευτική φυσιογνωμία τοῦ κ. Δημ. Γούναρη. Ἡ ἀνάληψις τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τούτου εἰς τὰς κρίσιμους ταύτας περιστάσεις κατασυντρίβει τῶν πλείστων τὰς σκέψεις, ὅτι ὁ νῦν Πρωθυπουργός, σοφός, ὡς βιβλιοθήκη, ἀμυνθίου ἀξίας, στερεῖται θάρρους. Ἡ ὁρμητική του ἀγόρευσις τελευταίως ἐν τῇ Βουλῇ ἀπέδειξε τὰ ψυχικά χαρίσματα του καὶ ἡ σήμερον ἀνάληψις τῆς Ἀρχῆς ἀπεκρυστάλλωσε τὴν πεποίθησιν εἰς πάντας, ὅτι δὲν εἶναι μόνον ὁ Δημοσθένης ρήτωρ, δὲν εἶναι μόνον ὁ σοφός, ἀλλὰ καὶ ὁ δυνάμενος ν' ἀντιμετωπίσῃ οἰασδήποτε ἀντιξόους περιστάσεις.

Ἡ συνετὴ καὶ ἐξειδικασμένη μέριμνά του νὰ συγκεντρώσῃ ὅ,τι ἐκλετὸν καὶ ὅ,τι δυνατόν περὶ αὐτὸν διὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χώρας εἰς κρίσιμους στιγμὰς ἀποδεικνύει τὰς καλὰς προθέσεις, αἵτινες ἐνδυναμώνουσι τὴν ἐπ' αὐτὸν πεποίθησιν πάντων.

Καὶ ἐὰν ὁ Νικηφόρος Βασιλεὺς ἀπεδείχθῃ πολιτικὸς καὶ διπλωματικὸς νοῦς ἀποδοκιμάσας τὴν χιμαρικήν διπλωματίαν τοῦ Βενιζέλου, ἢ εἰς τὸν κ. Γούναρη δοθεῖσα ἐμπιστοσύνη τοῦ Στέμματος τὸν καθιστᾷ ἔτι πολιτικώτερον εἰς πᾶσαν πατριωτικὴν σκέψιν, μὴ παρασυρομένην εἰς λυρισμούς, ἐκ πατριωτικῶν πόθων ἢ ληληθότως φανταζομένην ὑπὸ κομματικῶν ὑπολογισμῶν.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς νέας Κυβερνήσεως καθορίζει τὴν πολιτικὴν αὐτῆς πορείαν καὶ ἀπὸ ἀξιοτεριῆς ἀπόψεως καὶ ἀπὸ ἐσωτερικῆς τοιαύτης. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐπαρρησιάζονται ἀπὸ τῆς Χώρας ὅ,τι λαὸς ἂς ἐπιδοθῇ εἰς τὰ πολυκαρπὰ τῆς εἰρήνης ἔργα. Ἐπὶ τοῦ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Χώρας ὁ λαὸς ἂς ἐπιδοθῇ εἰς τὰ πολυκαρπὰ τῆς εἰρήνης ἔργα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂς θύωμεν εἰς τὴν θεὰν ταύτην. Ἐὰν ἀνάγκη καὶ ἀπρόοπτα γεγονότα ἀναφύωσι, θέλουσι σταθμισθῇ ἐπακριβῶς παρὰ τῶν διευθυνόντων ὑπευθύνως καὶ ἀνευθύνως. Καὶ ἐὰν τοιαῦτα γεγονότα ὄντα καὶ ὅχι χίμαιρα μᾶς φέρωσι νὰ ἐξέλθωμεν τῆς οὐδετερότητος ἐπιδιώκοντες σκόπιμα καὶ ὠρισμένα, τότε εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος, ἐκπροσωπομένης ἀπὸ συνετοῦ ἀνδρα, θὰ ἀπαντήσῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαός: «ὅταν σκοπίμως πρέπει νὰ χύσω τὸ αἷμα μου, γνωρίζω νὰ βαδίζω εἰς τὸ καθήκον καὶ τὴν τιμὴν».

«Νέα Ἀλήθεια» Θεσσαλονίκης:

Ἡ κρίσις, τὴν ὁποίαν διέτρεξεν ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὰς σημερινὰς δυσχερεῖς δι' ὅλον τὸν κόσμον περιστάσεις, ἔληξε. Τὸ νέον ὑπὸ τὸν κ. Γούναρη Ὑπουργεῖον, ἀνελθὸν εἰς τὰ Ἀνάκτορα ὠρμήθη καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀρχήν. Ἡ χώρα μας ἔχει πλέον τὴν Κυβερνησίαν της. Αἱ ὑποθέσεις τῆς Πολιτείας εἰσέρχονται καὶ πάλιν εἰς τὴν κανονικὴν τροχίαν των. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀναπνέει.

Διαρκουσῶν τῶν ὀλίγων αὐτῶν ἡμερῶν ὑπῆρξαν στιγμαὶ, καθ' ἃς αἱ μελανώτεραι σκέψεις καὶ ἡ μεγαλύτερα ἀπαισιοδοξία εὗρισκον ἔδαφος εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Πανελληνίου. Κίνδυνοι μύριοι ἐνομιζόντο ἐπικρεμάμενοι ἐπὶ τὴν τύχην τοῦ Ἔθνους καὶ μόνον ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ πεποίθησις ἐπὶ τῆς συνέσεως τοῦ Σέπτου καὶ δεδοξαμένου Ἀνακτος ἔδιδε θάρρος πρὸς τὴν ἐγκαρτέρησιν. Ἀλλ' αἱ στιγμαὶ ἐκείναι παρήλθον εὐτυχῶς συντόμως. Τὴν ἀγωνίαν διεδέχθη ἡ ἀνακούφισις καὶ τοὺς φόβους ἡ αὐτοπεποίθησις.

Ὁ κ. Γούναρης, εἶναι ὁ ἀνὴρ, ὁ μόνος ἐνδεδειγμένος ὑπὸ τῶν περιστάσεων. Εἶναι ὁ πολιτικὸς, πρὸς τὸν ὁποῖον στρέφονται σήμερον τὰ ὄμματα τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ καὶ περὶ τὸν ὁποῖον ἀναστηλοῦνται αἱ ἐλπίδες τοῦ Ἔθνους.

Ἡ νέα Κυβέρνησις ἐμπνέει τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν πεποίθησιν, ὅτι αἱ τύχαι τῆς χώρας εἶναι ἀνατεθειμέναι εἰς χεῖρας σιβαρὰς ἐμπείρου καὶ δεινοῦ οἰακοστροφίου. Ὁ κ. Γούναρης εἶναι ὁ μόνος διάδοχος τοῦ κ. Βενιζέλου. Ὁ τέως Κυβερνήτης δύναται νὰ κανχάται, ὅτι ἀποχωροῦντος αὐτοῦ τῆς ἀρχῆς, τὸ ἀνθρωπικόν του ἔργον εὕρισκε συνέχειαν. Αἱ φιλελεύθεροι καὶ προοδευτικαὶ ἀρχαὶ εὕρισκουν τὸν εἰλικρινέστερον τῶν ὁπαδῶν των. Μετὰ τὴν ἀνοδὸν τῆς νέας Κυβερνήσεως ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ἡ Ἑλλὰς μακρὰν τοῦ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, θὰ κάμῃ καὶ νέον βῆμα πρὸς τὰ εμπρός. Ὁ κ. Γούναρης, γεννηθεὶς καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως, εἶναι ἐκ τῶν νέων ἀνδρῶν μὲ νέας ἰδέας.

Καὶ ἡ γενικωτέρα πολιτικὴ τοῦ Κράτους μας θὰ μεῖνῃ κατὰ πάντα τὰ φαινόμενα ἡ αὐτή. Οἱ πόθοι μας καὶ αἱ βλέψεις μας θὰ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς δράσεως τῆς νέας Κυβερνήσεως. Τὰ ἔθνη καὶ ἰδεώδη θὰ εἶναι τὸ εὐαγγέλιον αὐτῆς. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκόμη νὰ τηρῇ εὐνοὺν οὐδετερότητα πρὸς τὴν Σερβίαν μὲ ὁπλὰς πρὸς τὴν Ἀντάντ καὶ θὰ ἐξέλθῃ πάντως, εἰσερχομένη εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐνεργοῦς δράσεως, ὅταν παρουσιασθοῦν αἱ ἀληθῶς εὐνοϊκαὶ πρὸς τοῦτο περιστάσεις».

Ἡ ἰδία ἐφημερίς, ἐδημοσίευσεν τὴν κάτωθι σκιαγραφίαν τοῦ κ. Χαρίλ. Παπαντωνίου, γνωστοῦ λογίου καὶ θαυμαστοῦ τοῦ Δ. Γούναρη.

Πολιτευτὴς ἀδάμας. Ἰδεολόγος καὶ ἠθικώτατος. Ἀνώτερος καὶ γενικῆς μορφώσεως. Ἐξαιρετικὴ οἰκονομολογικὴ ἱκανότης. Ρήτωρ μέγιστος. Ἡ ῥητορικὴ του εἶναι ἐκστασις καὶ ἐξάπλωσις ἀκαθέκτου κύματος, ὑπὸ τὸ μαστίγιωμα τρομεροῦ ἀνέμου. Ἀποσύνθεσις κεραυνῶν πρὸς ὅλα τὰ σημεία, ἀπὸ ἐνὸς σημείου. Ὁ Γούναρης εἶναι Ζεὺς Ὀλύμπιος ἀπὸ τοῦ βήματος. Εἶναι βουλευτὴς τοῦ νέου πνεύματος καὶ τῶν νέων καιρῶν, μάτην ὅμως καταδικαζόμενος παρ' αὐτῶν ἀπὸ πενταετίας. Διότι ὁ ἰδανισμὸς τοῦ Γούναρη εἶναι ἀκράτος, ὅπως καὶ ἡ ἠθικότης του, ἀλλὰ ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι ἀπλότης, δὲν εἶναι τι ἁμής, εἶναι ποικίλλη καὶ ἀπροσδιόριστος σύνθεσις, πολλάκις δὲ σύνθεσις ὑποπτος. Ἡ στρατιωτικὴ Ἐπαναστάσις προσέπεσεν εἰς αὐτόν, ἀλλ' αὐτὸς ἔφυγε ταχὺς πρὸ τῆς προσκλήσεως. Καὶ ἐν τούτοις ὁ Δημήτριος Γούναρης εἶναι ὁ πραγματικὸς πατὴρ τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης. Εἶναι τοιοῦτος καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ ἐν τῇ Βουλῇ κόμματος τῶν Ἰαπώνων τῆς πρώτης ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς Ἑλλάδος ἀποστολῆς τῆς ἐρυθρᾶς σημαίας, εἶναι τοιοῦτος ὁ ῥιζοσπαστικώτατος κατόπιν Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὸν Θεοτόκην, ὅστις ὅμως ἀνετράπη εὐχαρίστως καὶ μοιραίως, θυσιάσας καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν ιδέαν εἰς τὸν φόβον ἀπὸ κρίσιμους τότε Ἑθνικὰς περιστάσεις καὶ εἰς τὴν ἀκρῶς ἠθικὴν ἀντίληψιν, τὴν θυσίαν ἔχει περὶ τοῦ πολιτεύεσθαι. Ἐν τούτοις, ἐὰν ἐδόλμα τότε, τὸ πᾶν θὰ ἐσαρῶντο πρὸς αὐτόν. Ἑθνικὴ ζημία δὲν θὰ προσέκυπτε καὶ ἡ κατόπιν στρατιωτικὴ ἐπανάστασις θὰ καθίστατο περιττή. Δύναται τις νὰ εἴπῃ διὰ τὸν Γούναρη, ὅτι ἡ πολιτικὴ εἶναι κατὰ τι κατώτερον αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὰς σκέψεις του καὶ τὰς διαθέσεις του ὑπερβάλλει πάντοτε τὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἐνδεικνύουν τὰ πράγματα. Ἀλλὰ δύναται τις ἐπίσης νὰ εἴπῃ περὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι, ἂν ἤθελεν, ἂν ἂ ἐφάσιζε μέχρι τοῦδε νὰ προσαρμύσῃ ἑαυτὸν πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀντικειμενικότητα, θὰ ἦτο ἀπὸ ἐτῶν ὁ κύριος καὶ ὁ ἐκλεκτός τῶν τυχῶν τῆς Ἑλλάδος. Διότι ἔχει ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς ἀνωτέρας ἱκανότητος. Εἰς τὴν σημερινὴν πολυκίνδυνον περιστάσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, θὰ δοκιμασθῇ ὡς τὸ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ. Ἰσως εἶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες δὲν δύναται νὰ δανείσων καὶ νὰ ἐνεργοποιήσουν ὀλόκληρον τὸ ἔνδον αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύναται νὰ ἐνεργησθῶν πρὸς τὰ πράγματα, εἰμὴ ὑπὸ συνήκας θυελλῶν διακινδυνεύσεως καὶ δίνης. Εἶθε ν' ἀποδειχθῇ τοιοῦτος, καὶ τότε θὰ δυνήθῃ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἦλθεν εἰς φῶς καὶ ἡ ἠθικὴ ἀποφῆς τοῦ προγράμματος τῆς Ἐπαναστάσεως.

Υ. Γ. Εἰς τὸν δρόμον βαδίζει ὡς ἱερεὺς. Μετὰ μαλακὸν, ρυθμικόν, ἀπλόον βῆμα. Κρατεῖ στοργικῶς εἰς τὰς χεῖρας κομβολόγιον. Ράβδον δὲν φέρει. Ἡ μορφὴ του εἶναι φῶς καὶ περιστολὴ. Μία ἀγνότης εἶναι διακεχυμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Τὸ βλέμμα του εἶναι ὡς ἀπτασσιαστικόν. Φαίνεται ὡς νὰ προβλέπῃ διαρκῶς εἰς σημεῖον εὐρισκόμενον πέραν τοῦ κόσμου, τῆς πραγματικώτητος. Γενεῖας Ἰησοῦ σημειώνει τὸ προσώπον του, τὸ παράστημά του διαγράφεται μεγαλοπρεπῆς ἐν ἀπλότητι. Ἐλάχιστα ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν ἡμερινὸν τῆς ἡλικίας του. Ἀγαπᾷ καὶ οὐχὶ φίλος τοῦ γάμου. Φίλος τῆς Φιλολογίας καὶ τῆς Τέχνης.

Χ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

«Σημαία» Καλαμῶν.

Ἀπὸ τῆς χθὲς αἱ τύχαι τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰσὶν ἐμπειπιστευμέναι εἰς τὸν ἀπέραντον πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἀδελφικὴν ἱκανότητα τοῦ κ. Γούναρη καὶ τῶν συνυπουργῶν αὐτοῦ. Ἐὰν ἡ διακυβέρνησις τῆς χώρας ἀντιθέτω εἰς τὸν κ. Γούναρη εἰς ὁμαλὰς περιστάσεις, ἢ ἐπ' αὐτὸν ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ θὰ ἐνεφυλλοχωρεῖ καὶ εἰς τὴν συνέδισιν τῶν πολιτῶν. Ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸ Πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα ἀνάρρησις τοῦ κ. Γούναρη ἐπῆλθεν εἰς στιγμὰς ἐξόχως κρίσιμους διὰ τὸ Ἔθνος, εἰς περίοδον καθ' ἣν ἡ ἀνήσυχος ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διακυμαίνεται μεταξὺ

φόβων και ἐλπίδων και δοκιμάζει ἐκ περιτροπῆς, τὰ συναισθήματα τῆς αἰσιοδοξίας και τοῦ φόβου. Καὶ εἰς τὰ πρῶτα βήματα ὡς Πρωθυπουργὸς ὁ κ. Γούναρης ἐνίσχυσε τὰς Ἐθνικὰς ἐλπίδας, συμπαλαβὼν ὡς συνεργάτας του ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἔχει νὰ ἐπιδείξη τὸ Ἔθνος εἰς ἱκανότητα. Ἡ κοινὸ-πραξία τσοῦτων ἐκλεκτῶν στοιχείων εἰς οὕτω δεινὰς περιστάσεις ἀποτελεῖ μίαν μεγάλην ἐγγύησιν, ὅτι αἱ ἐπὶ τὸν Γούναρην Ἐθνικαὶ ἐλπίδες θὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἡμεῖς ἔχομεν ἀκλόνησον τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις θὰ δικαιώσῃ τὰς κοινὰς προσδοκίας και θὰ διαπιστώσῃ ἅπασι ἔτι τὴν περὶ τοῦ κ. Γούναρη κρατοῦσαν ἀνέκαθεν ἀγαθὴν γνώμην τοῦ λαοῦ».

Ἡ «Αναγέννησις» Τρικάλων.

«Ὁφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα λύσις, καίτοι αὕτη ἐβράδυνεν, ἦτον ἐν τούτοις ἡ μᾶλλον πρόσφορος.

Ὁ νέος Πρωθυπουργὸς μας κ. Δ. Γούναρης πρῶτην ἤδη φοράν εἰσέρχεται εἰς τὸν στίβον τῆς καθαρῆς δράσεως. Ἡ φωτεινὴ του ὁμῶς διάνοια, ἡ εὐρυτάτη μόρφωσίς του και ἡ ἀπαράμιλλος σωφροσύνη του, ἀποτελοῦν ἀρετάς, αἵτινες ἐγγυῶνται ὁμαλὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων, χαρδαίαν τὴν πρόοδον τοῦ Κράτους και σταθεράν τὴν πορείαν τοῦ Ἔθνους πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἰδεῶν του.

Τὰ θαυμάσια δὲ αὐτὰ στοιχεῖα τοῦ νέου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως γνωρίζει κάλλιστα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς και δι' αὐτὸ ἀνέκφραστον ἡσθάνθη χαρὰν εὐθὺς ὡς ἐπληροφόρηθη, ὅτι τὸ Στέμμα ἐνεπιστεύθη τὰς ἡνίας τοῦ Κράτους κατὰ τὴν κρίσιν αὐτὴν περίοδον τοῦ Ἔθνους εἰς τὸν ἐρί-γδουπον Δία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ βήματος.

Ὅστε ἂς παρακολουθήσωμεν ὅλοι μετὰ ψυχραιμίας τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων βέβαιον ὄντες, ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις μετὰ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος διατελοῦσιν ἀγρυπνοὶ φρουροὶ τῶν συμφερόντων και τῶν δικαίων τοῦ Ἔθνους».

Ἡ «Πατρίς» Πύργου.

«Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἐλ. Βενιζέλου, ἀνέλαβε τὸν σχηματισμὸν ὁ βουλευτὴς τοῦ νομοῦ ἡμῶν και ἐπιφανὴς πολιτευτὴς, κ. Δ. Γούναρης. Περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ στρέφεται ἡ γενικὴ ἐκτίμησις τοῦ Πανελληνίου. Ἀφ' ἧς ὁ κ. Γούναρης ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, ἐπεβλήθη διὰ τοῦ ὄγκου τοῦ ἠθικοῦ και πνευματικοῦ του παραστήματος. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολιτικοῦ του σταδίου ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων, ὅτι ἦτο προωρισμένος νὰ διαπρέψῃ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῆς Ἐθνικῆς δράσεως. Καὶ ὄντως αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ τοῦ σεμνοῦ πολιτικοῦ διέλαμψαν ἐντὸς τοῦ Κοινοβουλίου.

Εἰς τὸ κοινοβουλευτικὸν βῆμα ἐμεσουράνησεν ὁ πολιτικὸς ἥλιος τοῦ νομοῦ μας, ὅστις ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ Βουλευτηρίου ἐξέπεμπε τῆς ὑπερέχον διανοίας του τὰς θαμβούσας ἀκτίνας. Σπανιώτατα ῥητορικὴ φυσιογνωμία ἐκκυριάρχησε τόσον ἐπὶ τοῦ βήματος, ὅσον ὁ Δ. Γούναρης. Καὶ ἐπεβλήθη οὐχὶ μόνον διὰ τῆς θαυμαστῆς μορφώσεως και εὐλωτίας του, ἀλλὰ και διὰ τῆς μεγάλης ἀρετῆς, τῆς πολὺν βαρυνούσης εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, διὰ τῆς ἀρετῆς τοῦ ἠθικῶς πολιτεύεσθαι.

Προκειμένου ἐπομένως περὶ τοιοῦτου ἀνδρός, εἰς ὃν ἔλαχεν ὁ κλήρος νὰ διακυβερνήσῃ τὴν χώραν κατὰ τὴν κρισιμωτάτην ταύτην περίοδον, εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι μετριάζεται ἡ λύπη.... τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ παραιτηθέντος Πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου».

Ἀνέκδοτα.

Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παραθέτομεν ἀσθροῖδια τινὰ και μερικὰ ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν και αὐτὰ κοινωνικῶς και ψυχολογικῶς τὸν Δημ. Γούναρην.

«Οἱ δύο λατρευτοί».

«Ὁ κόσμος ἕως τώρα ἓνα ἐλάτρευεν ὄνομα ἐν ἐνεργείᾳ. Τὸν Βενιζέλον.

Και ἓνα ἐλάτρευεν ὄνομα ἐν ἐφεδρείᾳ τὸν Γούναρην.

Ὁ Βασιλεὺς εἶχε τὴν διαυγεστάτην διαίθησιν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἀτυχοῦς

του διαβήματος τῆς κλήσεως τοῦ κ. Α. Ζαΐμη ν' ἀποτανθῇ εἰς τὸν δεῦτερον τοῦ Ἔθνους λατρευτὸν. Μετὰ τὸν λατρευτὸν Βενιζέλον ὁ λατρευτὸς Γούναρης.

— Κενὸν δὲν ὑπάρχει».

Οἱ ἀχώριστοι.

«Ἀφ' ὅτου ἐγνωρίσθησαν εἰς τὴν πολιτικὴν οἱ κύριοι Δ. Γούναρης και Π. Πρωτοπαπαδάκης ἐφιλιώθησαν διὰ νὰ μὴ περάσῃ ἀναμεταξύ των οὔτε ἓνα νεφύδιον διαφορᾶς.

Ὁ ἓνας ἦτο συμπλήρωσις τοῦ ἄλλου.

Υψηλὸς δὲ ὅπως εἶναι ὁ ἓνας και χαμηλὸς ὁ ἄλλος, ἰδεολόγος ὅπως εἶναι ὁ Γούναρης και πρακτικὸς ὁ Πρωτοπαπαδάκης, πολλάκις ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη τῶν φίλων των ὁ ἀθῶος ἀστεῖσμος περὶ Δὸν Κιχώτου και Σάντσου Πιάσσα.

Τώρα θὰ ἔλθουν μαζί εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Ἀπὸ δὲ τὴν συνεργασίαν τῶν δύο ἐκτάκτων αὐτῶν ἰδιοφυῶν τὸ Ἔθνος δύναται νὰ ἐλπίζῃ πολλά».

Οἱ Ἰάπωνες...

«Ἐν ἔτος περίπου πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γουδίου, ἐτίθεντο εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἀκροπόλεως» τὰ θεμέλια τοῦ κόμματος τῶν Ἰαπώνων.

Συμμετέσχον οἱ κύριοι,

Σ. Δραγούμης

Δ. Γούναρης

Π. Πρωτοπαπαδάκης.

Ε. Ρέπουλης

Χ. Βοζίκη.

Ἐσωτερικαὶ διαμάχαι τοῦ κομματιδίου και τοῦ Γουδῆ και ὁ Βενιζέλος ἐχώρισαν τοὺς Ἰάπωνας εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

Ἀχώριστοι πάντοτε ἔμειναν ὁ δεύτερος και ὁ τρίτος. Καὶ αὐτοὶ ἔρχονται τώρα ὡς Ἰάπωνες, ὡς οργανωταὶ δηλαδὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Λοῦτι Γούναρης θὰ πῇ οργανωτής.

Πρωτοπαπαδάκης θὰ πῇ οργανωτής.

«Ὅτι δηλαδὴ δὲν εἶχε μετὰ τῶν πολλῶν αὐτῶν προσόντων ὁ πρῶτος πρωθυπουργός, τὰ ἔχουν αὐτοί».

Τὸ Τουρίστ'.

«Τὸ Ξενοδοχεῖον «Τουρίστ'» ποὺ εἶναι εἰς τὴν ὁδὸν Ἐρμού και τοῦ ὁποῖου ὁ φωτισμὸς και ἡ ταράτσα, ἡ ὁποία τὸ καλοκαίρι μεταβάλλεται εἰς ἐστιατόριον, φαίνονται ἀπὸ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος, εἶναι στῆς δόξας του.

Εἶναι τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ κ. Δ. Γούναρη, ἀφ' οὗ ἤρχετο τακτικὰ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ὁ γὰρ διευθυντὴς του, κουμπάρος τοῦ Δ. Γούναρη. Ἡ κάμαρά του εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, ἦτο πάντοτε ἐπιφυλαγμένη δι' αὐτόν.

Ἐκεῖ μέσα ἐδέχετο τακτικὰ τοὺς φίλους του. Ἐκεῖ μέσα διεσκεύαζοντο αἱ μεγάλοι, αἱ καταπληκτικαὶ ἀγορεύσεις του».

Ἐπειδὴ συχνά...

«Ἡ πρώτη ἐφημερίς, ἡ ὁποία πρὸ δεκαπενταετίας ἀνήγγελεν ὡς «ἐρχόμενον» τὸν Δ. Γούναρην, δημοσιεύσασα μαζὸν αὐτοῦ συνέντευξιν εἰς δύο ἀλλεπάλληλα φύλλα ὑπῆρξεν ἡ «Ἀκρόπολις».

— Ἐπειδὴ συχνὰ ὑπὸ τινων ἡλιθίων κατηγορούμεθα ὅτι δημιουργοῦμεν μεγάλους ἄνδρας, διότι εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τῆς πραγματικῆς λειψανδρίας, ἕνεκα τῶν ἐπικρατουσῶν δεινῶν οικονομικῶν συνθηκῶν, τὴν πρώτην ἐμφανιζομένην ὀλίγον ἀσυνήθη δύναμιν, σπεύδομεν νὰ τὴν ἐνθαρρύνωμεν, μνημονεύομεν τὸ γεγονός αὐτό, χωρὶς νὰ θέλωμεν οὐδὲν ἐκ τούτου νὰ σύρωμεν συμπέρασμα.

Τὸ σακκάκι τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

«Ἐχομεν Ράλλην λοιπὸν νούμερο δύο.

Ὁ κ. Δ. Γούναρης εἶχεν ἀνέλθει προχθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα φορῶν σακκάκι.

Σὰς εἶπαμεν ὅτι, ὁ νέος Πρωθυπουργὸς οὐδέποτε ἐφόρεσε μάσκαν, οὔτε θὰ φορέσῃ.

Εἶνε ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς οὐσίας καὶ ὅχι τῶν τύπων. Ἀκριβῶς ὅπως εἶνε τοιοῦτος καὶ ὁ Στρατηλάτης Βασιλεὺς. Ἀμελικτὸς ἐχθρὸς τῶν τύπων. Εἰς ἐν καὶ μόνον ἀποβλέπων, εἰς τὴν οὐσίαν».

«Καὶ οἱ δύο».

«Με πολλὴν ἀλήθειαν εἰς τὸ χθεσινὸν τοῦ ἄρθρου περὶ ἀνάγκης πολιτικοῦ προγράμματος, ὁ νεαρὸς πολιτευτὴς κ. Κ. Γουλμῆς ἐχαρακτήρισεν ἀμφοτέρους τοὺς ἀρχηγούς—Βενιζέλον καὶ Γούναρην—ὡς ἀνορθωτάς.

Καὶ οἱ δύο, εἶπεν, εἶνε ἀνορθωταί.

Ὅταν διὰ γενικὸν ἐσωτερικὸν πρόγραμμα ὁ νέος Πρωθυπουργὸς κ. Δ. Γούναρης διετύπωσε τοιοῦτο εἰς τὴν φωτεινοτάτην περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀγόρευσίν του, ἔχει δὲ σχηματισμένας ἀρχάς καὶ περὶ εὐρύτερου ἐσωτερικοῦ προγράμματος, περιλαμβάνοντος κυρίως Δικαιοσύνην καὶ Διοίκησιν, ὅλοι ἀνέπνευσαν».

Οὔτε Πρόεδρος Συλλόγου.

«Ἀπὸ τῆς προχθὲς, ὁπότε ἐκλήθη ὁ κ. Γούναρης εἰς τὰ Ἀνάκτορα, οἱ φίλοι του ὡς συνεβίβηται, ἐκάλουν αὐτὸν «Κύριε Πρόεδρε».

Ἡ φράσις ἐν τούτοις αὕτη δὲν κυτοῦσε καλὰ εἰς τὰ αὐτιά τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ· εἰς κάποιον μάλιστα φίλον του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπέδωκεν ἐπανειλημμένως τὸν τίτλον αὐτόν, εἶπε χθὲς τὸ πρωὶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Τουρίστ».—Προτιμῶ νὰ μοῦ λέτε τὸ ὄνομά μου εἶμαι τελείως ἀσυνήθιστος εἰς τὸν τίτλον αὐτόν, διότι οὔτε πρόεδρος καὶ οὐκ συλλόγου ἐχρημάτισα ποτέ».

Ἡ φιλολογία καὶ ὁ κ. Γούναρης.

«Εἶναι παρήγορον διὰ τὴν φιλολογίαν μας, ὅτι ὁ νέος πρωθυπουργός, ὅπως καὶ ὁ προκατόχος του, ἀγαπᾷ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ γράμματα. Κάτι περισσότερον μάλιστα Ὁ κ. Γούναρης εἶναι ἄνθρωπος τῆς μελέτης συμμενός διαρκῶς ἐπάνω εἰς τὸ βιβλίον εἰς βαθμὸν, ὥστε νὰ καταντᾷ βιβλιομανὴς καὶ ἀναγνωστομανὴς. Ἀπὸ μίαν σκιαγραφίαν, ποῦ δημοσιεύει ἡ σημερινὴ «Ἀκρόπολις» πληροφοροῦμεθα καὶ περὶ τῶν φιλολογικῶν προτιμήσεων τοῦ νέου Προέδρου. Τὸ μάτι τοῦ σκιαγραφούντος κ. Καμπάνη ἐπῆρε μέσα εἰς τὴν βιβλιοθήκην του, ἐκτὸς ἀπὸ νομικά, φιλοσοφικά, ἱστορικά καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰ συγγράμματα, Ταῖν, Καρντούτση, Λοστογιέφσκη, Τολστόη καὶ ἄλλα, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Ἀναμιφβόλως ὁ κ. Γούναρης τρέφει ἕξ ἴσου θερμὸν ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν φιλολογίαν μας. Καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην του αὐτὴν πρὸς τὴν Τέχνην δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ὠφεληθοῦν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα».

ΝΕΟΝ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΔΡΑΧΜΩΝ 200,000,000—7 10 1926

(Ἀπηλλογμένον παντὸς φόρου)

Τιμὴ ἐκάστης ὁμολογίας Δραχ. 250

Τόκος ἐτήσιος Δραχ. 17.50 0/0

Αἱ κληρούμεναι ἐτησίως ὁμολογίαι μετὰ λαχνοῦ ἀποφέρουσιν ἐτήσια κέρδη δραχ. 1.600,000.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἀρχοῦνται τὴν 25 Σεπτεμβρίου καὶ λήγουσι τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1926.

Ἐπωφεληθῆτε τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Δανείου τούτου καὶ σπεύσατε νὰ ἐγγραφῆτε. Εἴνε ἡ καλλιτέρα τοποθέτησις τῶν χρημάτων σας.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘ. ΔΙΟΝ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Καταθέσεις—Ἀγορά καὶ πώλησις Συναλλάγματος

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΠΛΕΟΝ ΕΥΝΟΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΜΕΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ

ΜΟΝΟΝ 50.000 ΑΡΙΘΜΟΙ

ἐκ τῶν ὁποίων 30,000 κερδίζουν δοχ. 33,000,000

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΤΟΥ

Διὰ τοὺς ἐργάτας θὰ εἶναι τὸ σπιντάκι στὴν ἐξοχὴ.
Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους θὰ εἶνε ἡ ἀποκατάστασις εἰς ὥραϊον διαμέρισμα.
Διὰ τὰς δεσποινίδας θὰ εἶναι ἡ προίκα τῶν.
Διὰ τοὺς ἄστοὺς θὰ εἶναι ἡ εὐμάρεια.
Διὰ τοὺς ἐπιχειρηματίας θὰ εἶναι νέα κεφάλαια.
Διὰ τοὺς εὐπόρους θὰ εἶναι ἡ ἀφθονία.

ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ 6 ΔΡΧ. ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΑ ΔΥΝΗΘΗΤΕ Ν' ΑΣΦΑΛΙΣΤΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 9

Τὰ γραμμάτια πωλοῦνται ἐπίσης εἰς ὅλα τὰ καταστήματα τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων, τὴν Ἑταιρίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου καὶ τοὺς λοιποὺς πρᾶκτορας τῆς Ἑταιρείας τοῦ Λαχείου.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΑΧΜΑΙ 10,000,000

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΛΗΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 68

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 12-69

ΔΙΝΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ Εἰς ΠΡΩΤΗΝ ΖΗΤΗΣΙΝ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ - ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ Εἰς ἘΒΟΛΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ
ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ